

VASTUULLISUUSRAPORTTI

2022

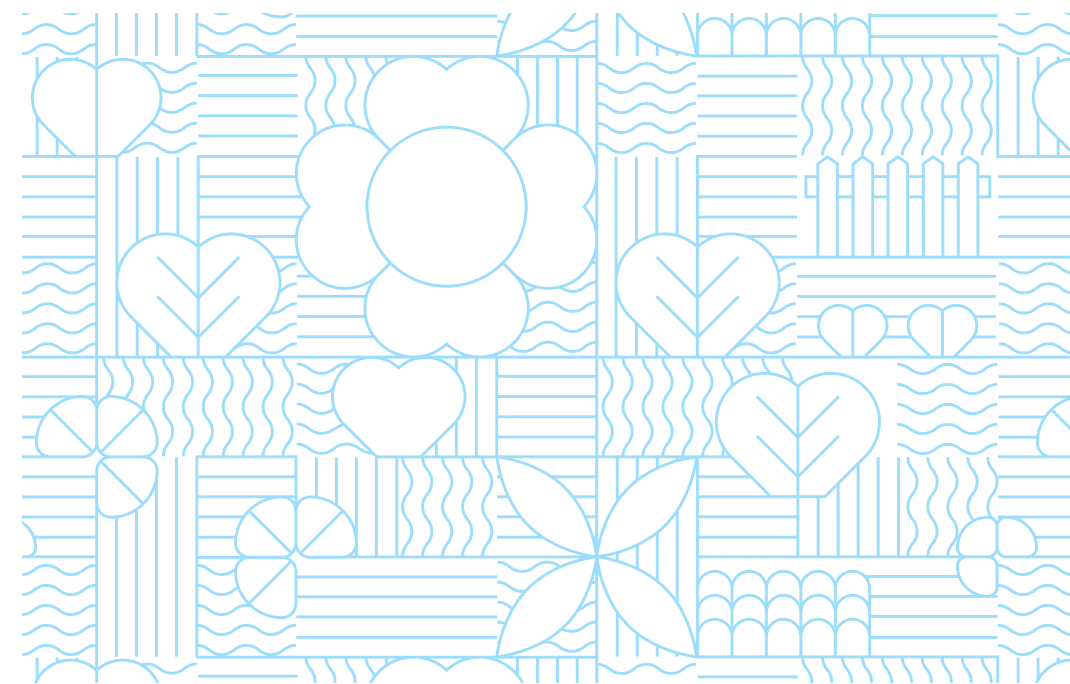
Koti-ikonista
klikkaamalla
pääset takaisin
sisällysluetteloon

10

50

63

Sivun yläosasta löytyvät
klikattavat linkit vievät
suoraan eri osioiden alkuun

Sisältö

VALIO LYHYESTI	3	Maitotilojen elinvoimaisuus ja eläinten hyvinvointi	50
VUOSI 2022		Vastuullisesti tuotetut terveelliset tuotteet	56
Toimitusjohtajan katsaus	7	Hyvinvoivat ihmiset	63
Vastuullisuuden kohokohdat	8	Vastuullisuuden perusta	71
VALION SUUNTA		Code of Conduct rakentaa pohjan työskentelullemme	71
Strategia ja toimintaympäristö	10	Hankintaketjumme ovat läpinäkyviä	75
Valion vastuullisuus	13	RAPORTOINTI	
Vastuullinen asiakas- ja sidosryhmäyhteistyö	22	Vastuullisuusraportointi ja sen kattavuus	80
PAINOPISTEALUEET		Riippumattoman varmentajan varmennusraportti	81
Ilmasto, luonto ja ympäristö	28	GRI-indeksi	82
Valion ilmasto-ohjelma – kohti hiilineutraalia maitoa	28		
Vahvistamme luonnon monimuotoisuutta	38		
Parannamme tuotannon resurssitehokkuutta	40		
Ympäristöviisaat pakkaukset	45		
Tehokas logistiikkamme vähentää päästöjä	48		

VALIO LYHYESTI

Valio on Suomen johtava meijeri- ja ruokatalo ja Suomen suurin elintarvikkeiden viejä. Valmistamme herkullisia ja laadukkaita maito- ja kasvipohjaisia tuotteita ja olemme lisäksi tukkukaupan toimija. Työllistämme 4 457 henkilöä Suomessa, Ruotsissa, Virossa, Kiinassa ja Yhdysvalloissa.

Valiojengi maailmalla 31.12.2022

SUOMI	BALTIA (VIRO)	RUOTSI	USA	KIINA
3 664	459	64	28	23

Valio myi Venäjän toimintonsa 25.4.2022, ja kaupan myötä Valion toiminta Venäjällä loppui.

PERUSTETTU
1905

**Maito-
tuotteiden
markkinajohtaja
Suomessa**

**Kemian
Nobel-
palkinto**
VUONNA 1945

**2,2
mrd**
EUR LIIKEVAIHTO

KASVIPOHJAISET
TUOTTEET
**ODDLY-
GOOD**
JA
GOLD&GREEN®
OF HELSINKI

3 700
MAIDONTUOTTAJAA
OMISTAA VALION

25 %
VALION VIENTI SUOMEN
RUOKAVIENNISTÄ

Aimo VALIO
TUKKUKAUPPA

**Maksamme
toimintamme
tuotot
maitoiloille**

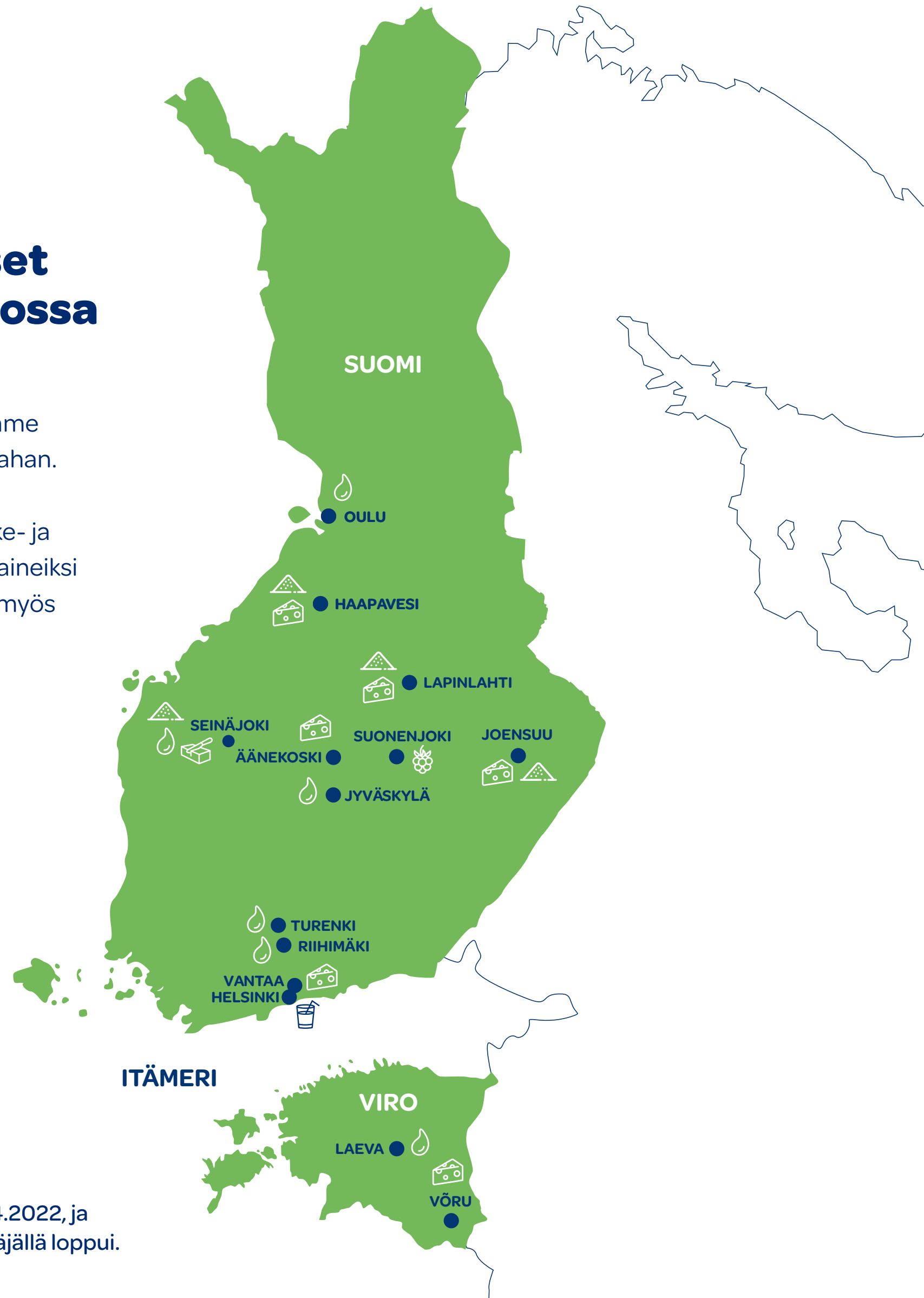

Valion tuotantolaitokset Suomessa ja Virossa

VALIOLLA ON 12 TEHDASTA

Suomessa ja kaksi Virossa. Viemme Suomesta tuotteita noin 50 maahan. Suurin osa viennistä on erilaisia maito- ja herajauheita elintarvike- ja lastenruokateollisuuden raaka-aineiksi sekä voita. Viemme maailmalle myös kuluttajatuotteita.

- JUUSTOJA
- JAUHEITA
- TUORETUOTTEITA
- HILLOJA
- MEHUJA
- RASVOJA

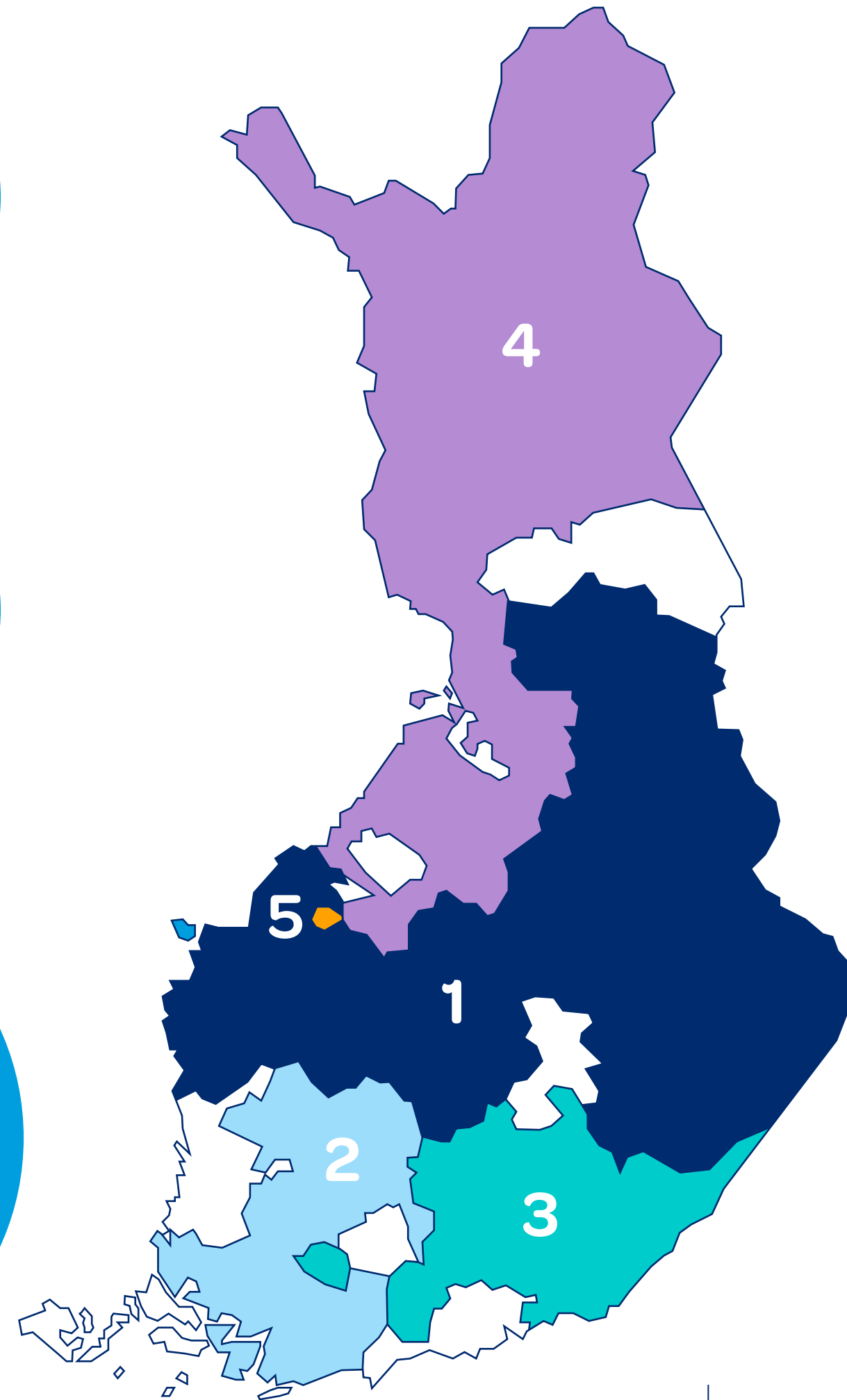
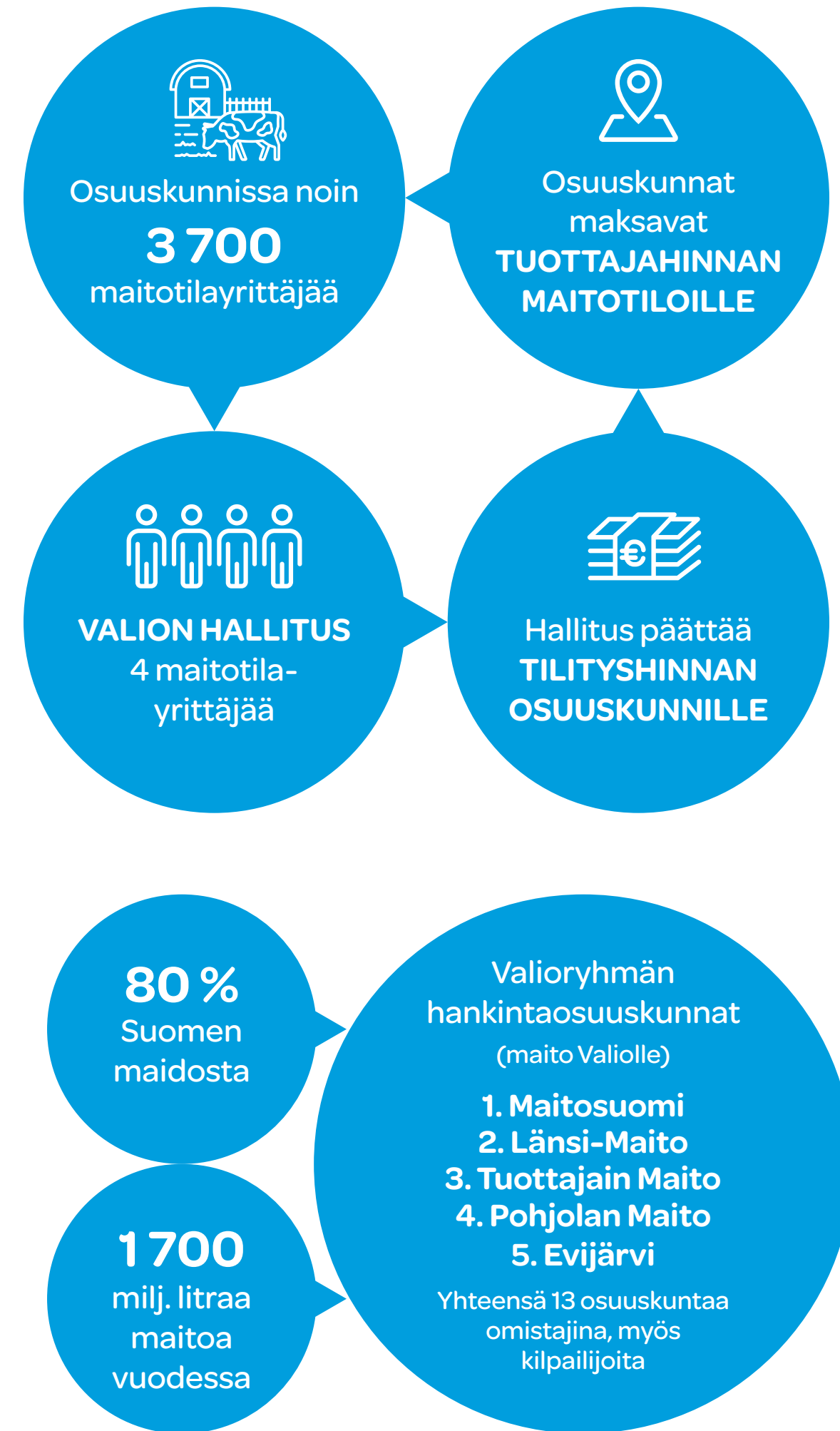

Valio myi Venäjän toimintonsa 25.4.2022, ja kaupan myötä Valion toiminta Venäjällä loppui.

Paremmän elämän palveluksessa

VALION PERINTEET ulottuvat pitkälle Suomen historiaan. Suomalaiset maitotilat perustivat Valion vuonna 1905 viemään voita maailmalle. Toimintaamme on aina ohjannut halu kehittää toimivia ja terveellisiä elintarvikkeita ihmisten arkeen. Edelläkävijyys, tuotekehitys- ja tutkimusosaaminen sekä innovatiiviset tuotteet ovat vieneet meitä vahvasti eteenpäin siitä lähtien, kun Valion laboratorion johtajana toimi nobelisti A. I. Virtanen. Innovatiivisuus näkyy edelleen maito- ja kasvipohjaisissa tuotteissamme ja esimerkiksi uudessa biokaasuliiketoiminnassamme. Innovatiivisuus on osa arjen toimintatapoja, ei vain tuotteita.

Valio on suomalaisten maitotilojen omistama

NOIN 3 700 suomalaista maitotilayrittäjää omistaa Valion alueellisten osuuskuntien kautta. Maksamme toimintamme tuotot maitotilayrittäjille. Kaikki Suomessa valmistettavat ja myytävät tuotteet on tehty suomalaisesta maidosta, jonka hankimme näiltä tiloilta.

Maitotilayrittäjät kuuluvat viiteen osuuskuntaan, jotka omistavat Valion.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS [7](#)
VASTUULLISUUDEN KOHOKOHDAT [8](#)

Vuosi 2022

Toimitusjohtajalta

VUONNA 2022 toimintaympäristössä myllersi: Koronapandemian akuuteimman vaiheen hellitettyä Venäjä hyökkäsi helmikuussa Ukrainaan. Syksyllä epävarmuus liittyi energian hintoihin ja saatavuuteen. Vuotta leimasivat tuotantokustannusten ennennäkemätön nousu niin maataloilla kuin elintarviketeollisuudessa sekä yleinen inflaatio.

Haasteista huolimatta jatkoimme strategian ja vastuullisuustyön määrätietoista toteutusta. Valio-konsernin liikevaihto oli 2 236 miljoonaa euroa eli kasvua tuli 15,6 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna (1 934 milj. euroa). Kotimaan liikevaihto kasvoi 17,6 prosenttia ja ulkomaan liikevaihto 12,4 prosenttia. Osan kasvusta selittää Heimon Tukun osto kesällä 2021.

NOIN 3 700 SUOMALAISTA MAITOTILAA omistaa Valion osuuskuntien kautta, ja Valion päätehtävä on maksaa parasta mahdollista tuottoa osuuskuntien kautta maitotiloille. Tilanne tiloilla oli vuoden aikana äärimmäisen tiukka, koska lannoitteiden, energian ja rehun hinnat paikoin jopa moninkertaistuivat.

Kotimaisen ruoantuotannon turvaamisen kannalta maitotilojen elinvoimaisuus ja kyky jatkaa toimintaansa eri tilanteissa on tärkeää. Vaikeassa tilanteessa Valio pystyi tehostamaan toimintojaan, tekemään kustannussäästöjä ja viemään kohonneita kustannuksia hintoihin. Myös maailmanmarkkinahinnat olivat suotuisat. Näistä

syistä teimme ennätysmaitotuoton ja pystyimme nostamaan osuuskunnille maksettavaa maidon tilityshintaa yhteensä noin 36 prosenttia.

Kaikki tehtaot toimivat koko vuoden normaalisti, ja toimitusvarmuus asiakkaille pysyi hyvänä. Toimme markkinoille monia innovatiivisia uutuuksia – niin maidosta kuin kasvipohjaisista raaka-aineista. Viennissä panostukset lisäarvojuuhteisiin jatkuivat. Valion vienti oli noin 25 prosenttia Suomen koko elintarvikeliikenteestä.

Lue lisää liiketoiminnan kehityksestä tilinpäätöksestä. →

Osana strategiaa arviomme jatkuvasti uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Kesällä 2021 Valio osti Heimon Tukun. Uusi tukku sai tammikuussa 2022 nimen Valio Aimo®.

Perustimme energiayhtiö St1:n kanssa Suomen Lantakaasu Oy:n osana ilmasto-ohjelmamme toteutusta. Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi joulukuussa 19,2 miljoonan euron rahoituksen Suomen suurimman biokaasulaitoskokonaisuuden rakentamiseksi Kiuruvedelle.

Mandatum Asset Management tuli vähemmistö-osakkaaksi Oddlygood Global Oy:öön vauhdittamaan kansainvälistymistä. Ostimme Pauligilta Gold&Green-brändin ja Gold&Green Foodsin aineettoman omaisuuden sekä sen tutkimus- ja kehitystoiminnan vahvistaaksemme asemaamme kasviproteiinimarkkinoilla.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan teki toiminnan jatkamisesta Venäjällä mahdotonta niin eettisesti kuin liiketoiminnan kannalta. Huhtikuun lopussa toimintamme Venäjällä loppui. Venäjän liikevaihto muodosti noin viisi prosenttia Valion vuosiliikevaihdosta.

Tavoitteemme on nollata maidon hiilijalanjälki vuoteen 2035 mennessä. Ilmasto-ohjelmamme eteni vuoden aikana monella alueella. Vuoden lopussa yli 1 900 maitotilaa oli raportoinut raakamaitonsa hiilijalanjäljen Carbo® ympäristölaskurilla, ja olimme kouluttaneet noin 1 000 tilaa ilmastopäästöjä vähentävään hiiliviljelyyn. Lapinlahden tehtaalla valmistui Valion historian suurin energiatehokkuusinvestointi: savukaasulauhdutin ottaa nyt tehtaan piipusta lämmön talteen.

Valiolla on tavoitteena nollan työtaturman lisäksi myös nolla työuupumusta. Tunnustuksena sitoutumisestamme mielen hyvinvointiin meille myönnettiin toistamiseen Mieli ry:n Hyvän mielen työpaikka® -merkki

VUONNA 2023 vastuullisuustyö jatkuu monella rintamalla.

Suomen Lantakaasu Oy:n biokaasulaitoshankkeen tarkempi suunnittelu etenee. Tavoitteena on, että laitospokonaisuus aloittaa toiminnan vuonna 2026.

Uudistamme toukokuussa maitotilojen vastuullisuusohjelman. Jatkossa tilat voivat saada maitolitroilleen hintalisää lehmien laiduntamisesta ja ulkoilusta, luonnon

monimuotoisuutta tukevasta viljelystä ja tilan hiilijalanjäljen pienentämiseen tähtäävästä työstä.

Onnistumiset eivät synny yksin. Kiitokset hyvästä yhteistyöstä ja eteenpäin katsovasta hengestä valiolaisille, maitotiloille, asiakkaillemme ja kumppaneille! Voimme olla ylpeitä suomalaisesta ruokaketjusta.

Annikka Hurme
Toimitusjohtaja

Vastuullisuuden kohokohdat

SUUNNITELMA KATTAVAN BIOKAASUNTUOTANNON ALOITTAMISEKSI ETENEE

Valion ja energiayhtiö St1:n yhteisyritys Suomen Lantakaasu Oy suunnittelee ensimmäisen hybridi-tuotantomallilla toimivan biokaasu-laitoskokonaisuuden rakentamista Ylä-Savoon. Loppuvuodesta 2022 Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi biokaasuhankkeelle 19,2 miljoonaa euroa investointitukea.

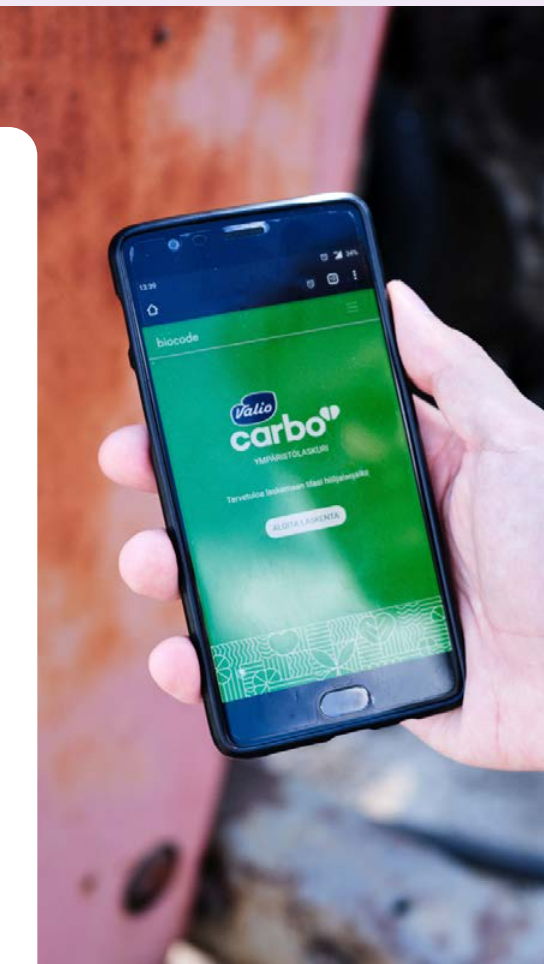

PUOLET VALIOLAISISTA MAITOTILOISTA LASKI MAITONSA HIILIJALANJÄLJEN VALIO CARBO® YMPÄRISTÖLASKURILLA

Vuonna 2022 pidimme yli 100 hiilijalanjäljen laskentakoulutusta, joihin osallistui 3 000 maitotilaa. Niistä yli 1 900 on raportoinut Valiolle oman raakamaitonsa hiilijalanjäljen. Määrä kattaa vastaanottamastamme maidosta noin 60 prosenttia.

VALIO CARBO® YMPÄRISTÖLASKURI LAAJENEE KOKO SUOMALAISEN NAUTASEKTORIN KÄYTTÖÖN

Yhtenäinen kansallinen malli parantaa koko Suomen karjatalouden ympäristövaikutusten arviointia ja luo laskentaan yhtenäiset pelisäännöt.

UUSI ELÄINTEN HYVINVOINNIN MITTAUSMENETELMÄ

Osallistuimme täysin uudenlaisen lypsykarjatilán nautojen hyvinvoinnin mittariston kehittämiseen. Menetelmässä havainnoidaan pikkuvasikoiden ja lehmien hyvinvointia erilaisten indikaattorien kuten käyttäytymisen, puhtauden, ravitsemustilan sekä ontumisen ja ihovaurioiden esiintyvyyden avulla. Mittaristo syntyi Luonnonvarakeskuksen ja Helsingin yliopiston eläinten hyvinvointitutkimusten toimesta, yhteistyössä Valion ja yhteistyöorganisaatioiden terveydenhuoltoeläinlääkäreiden kanssa.

1 000 TILAA KOULUTETTU HIILIVILJELYYN

Koulutamme maitotilayrittäjiä ilmastopäästöjä vähentävään hiiliviljelyyn yhdessä suomalaisten nurmiasiantuntijoiden ja Baltic Sea Action Groupin (BSAG) kanssa. Vuoden 2022 lopussa olimme kouluttaneet noin 1 000 tilaa eli yli 25 prosenttia kaikista Valion tiloista.

PANOSTAMME MIELEN HYVINVOINTIIN

Otimme Suomessa lyhyt-psykoterapian vakituiseen työterveyden tarjontaan ja kokeilemme Auntie Solutions -palvelua, joka tarjoaa henkilökohtaista matalan kynnyksen tukea elämän solmukohdissa. Tunnustuksena sitoutumisestamme mielen hyvinvointiin meille myönnettiin toistamiseen Mieli ry:n Hyvän mielen työpaikka® -merkki.

VALION HISTORIAN SUURIN ENERGIATEHOKKUUS-INVESTOINTI

Otamme Lapinlahden tehtaan piipusta lämmön talteen uudella savukaasulauhduttimella. Hyötylämpöjärjestelmän uudistus paransi tehtaan energiatehokkuutta merkittävästi. Teko palkittiin Vuoden Energianerokas 2022 -tunnustuksella.

UUSIA KARTONKI-KERÄYKSEEN SOPIVIA PAKKAUKSIA

Laajensimme kartonkipikareiden valikoimaa. Muovin määrä väheni merkittävästi muun muassa osassa Valio PROfeel® -proteiinirahkoja ja Valio Oddlygood® -pikarituotteita. Uudet pakkaukset on entistä helpompi kierrättää kartonkina. Jatkamme valikoiman laajentamista vuonna 2023.

TAPATURMIEN MÄÄRÄ SELKEÄN LASKUUN

Työtaturmien kappalemäärä oli vuonna 2022 mittaushistorian alhaisin sekä globaalisti että Valio Oy:llä Suomessa. Työpaikkatapaturmien määrä väheni Suomessa 32 prosenttia ja globaalisti 34 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

STRATEGIA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ 10
VALION VASTUULLISUUS 13
VASTUULLINEN ASIAKAS- JA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ 22

Valion suunta

STRATEGIA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vuonna 2022 jatkoimme strategian toteutusta määrätietoisesti. Samaan aikaan toimintaympäristössä myllersi: Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja sen vaikutukset talouteen, maailmankauppaan ja toimitusketjuihin haastoivat meitä koko vuoden. Luovuimme toiminnoistamme Venäjällä. Haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta onnistuimme parantamaan kannattavuuttamme ja pystyimme nostamaan merkittävästi maidon tilityshintaa tuottajille.

Strategiamme

VISIOMME on olla edelläkävijä maito- ja elintarvikealan innovatiivisissa ratkaisuissa. Innovatiivisuus ja uudistuminen näkyvät kaikessa toiminnassamme. Arvomme ovat asiakaskeisyys, vastuullisuus, uudistuminen ja yhteistyö. Meillä on taito kehittää korkealaatuisia ratkaisuja asiakkaidemme tarpeisiin, ja missiomme on olla paremman elämän palveluksessa. Tärkein voimavaramme ovat sitoutuneet ja osaavat valiolaiset, jotka luovat innovaatioista ratkaisuja ja toteuttavat strategiaa.

Omistajastrategiamme mukaisesti tehtävämme on mahdollistaa maitotilayrittäjien elinkeino eri puolilla Suomea. Tavoitteenamme on maksaa maitotiloille parhaiden eurooppalaisten osuustoiminnallisten meijeriyriyten tasoista tuottajahintaa. Tuottajahintaan vaikuttaa se, kuinka hyvin ja kannattavasti Valion tuotteet ovat menneet kaupaksi. Tuottajahinta maksetaan maitotilayrittäjille paikallisten osuuskuntien kautta.

Valion ylin johto ja eri toiminnot yhdessä tekevät strategian päivitykseen ja toteutukseen liittyvää työtä. Valion hallitus hyväksyy strategian.

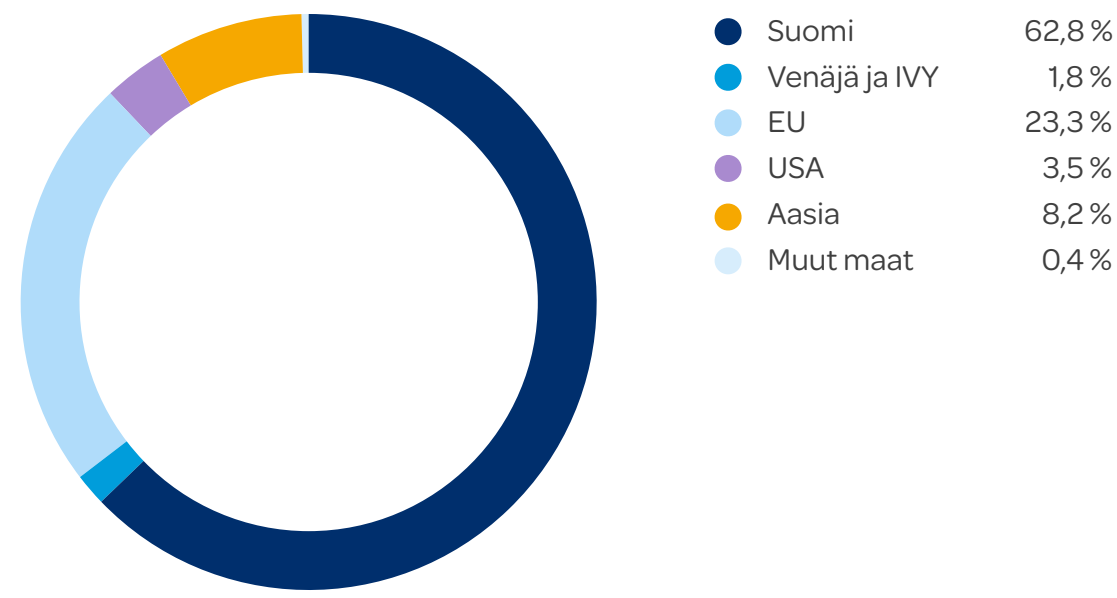
TOTEUTIMME STRATEGIAAMME MÄÄRÄTIEOISESTI

Vuonna 2022 jatkoimme strategiamme määrätietoista toteuttamista erittäin haastavassa toimintaympäristössä. Tammikuussa lanseerasimme uuden Valio Aimo® -tukkubrändin ja jatkoimme tukkutoimintojen integraatiota ja kehitystä entistä paremman asiakaskokemuksen tarjoamiseksi.

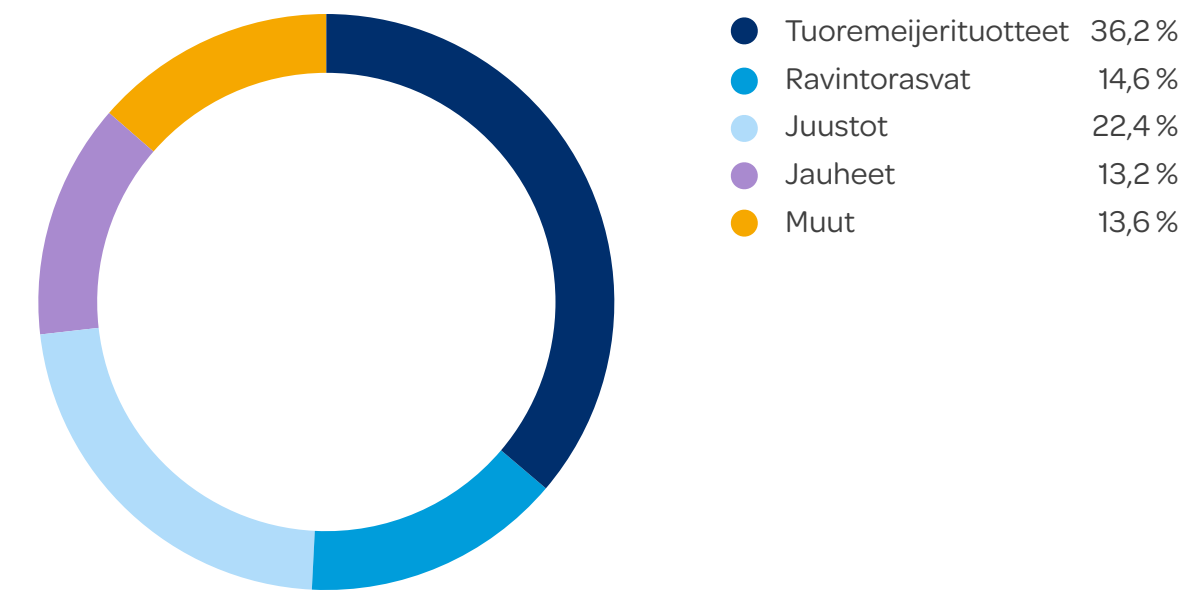
Helmikuussa Venäjän hyökkäys Ukrainaan pakotti Valion luopumaan pitkästä historiasta Venäjällä. Lopetimme viennin Venäjälle ja Valko-Venäjälle. Huhtikuussa myimme kaikki Venäjän-toiminnot. Kaupan myötä Valion toiminta Venäjällä loppui.

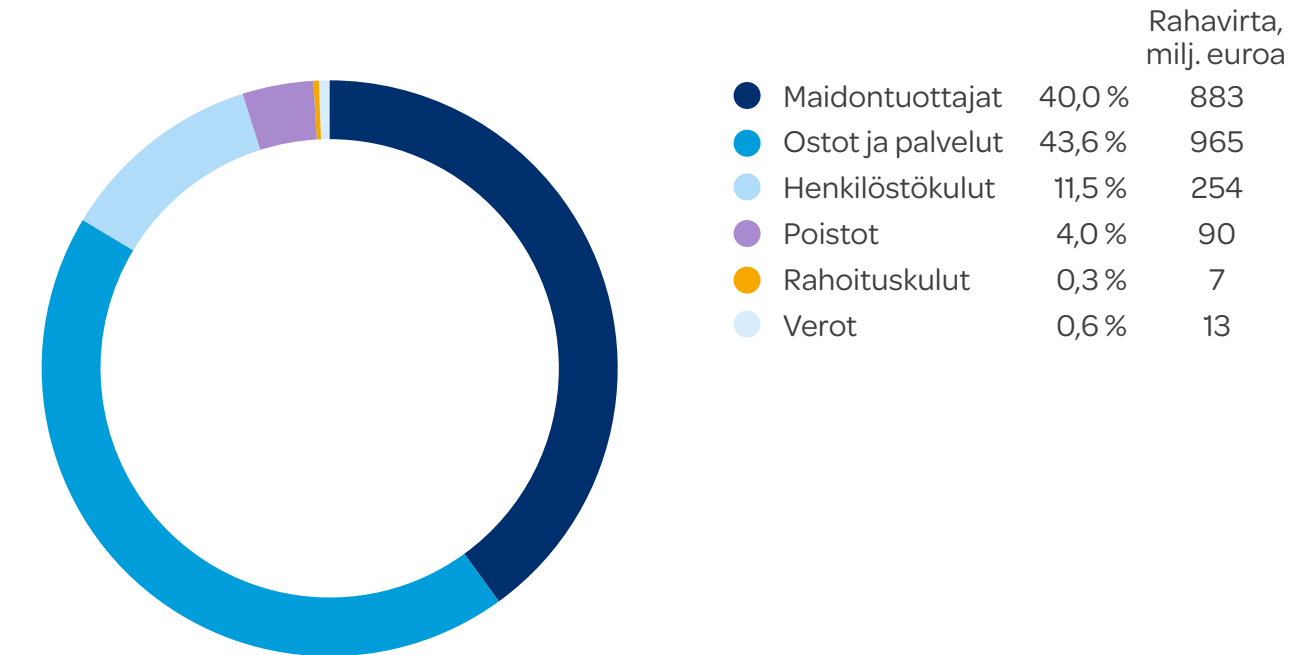
Valio-konsernin liikevaihto alueittain 2022

Valio-konsernin liikevaihto tuoteryhmittäin 2022

Kulujen jakauma Valio-konsernissa 2022

Vuoden aikana vahvistimme osaamistamme kasvipohjaisissa ratkaisuisa ostamalla Gold & Green -brändin ja siihen liittyvän aineettoman omaisuuden sekä tutkimus- ja kehitystoiminnan Pauligilta. Jatkoimme myös kasvipohjaisia tuotteita valmistavan Oddlygood Global -liiketoiminnan kehitystä ja kasvua uusilla markkinoilla.

Kotimarkkinoillamme Suomessa, Ruotsissa ja Baltiassa lujitimme asemaamme maitoon keskittyvässä liiketoiminnassa tarjoamalla kuluttajille uusia ja tuttuja rakastettuja makuja yhteisiin hetkiin. Vientimarkkinoilla jatkoimme lisäarvojuheratkaisujen kehittämistä yhdessä teollisuusasiakkaidemme kanssa. Lanseerasimme muun muassa Valio Bittersweet™ -konseptin sokerin-

vähennykseen suklaateollisuudessa. Lisäksi käynnistimme uuden, nelivuotisen #2025-tulosparannusohjelman kustannustehokkuuden ja kilpailukyvyn ja sitä kautta maitotuoton parantamiseksi. Projekti keskittyy Valion toiminnan kehittämiseen laajasti koko toimitusketjussa.

Jatkoimme biokaasutuotannon suunnittelua perustamalla yhteisyritys Suomen Lantakaasu Oy:n maaliskuussa energiyhtiö St1:n kanssa. Joulukuussa työ- ja elinkeinoministeriö myönsi 19,2 miljoonan euron rahoituksen Suomen suurimman biokaasulaitoskokonaisuuden rakentamiseksi Ylä-Savoon. Laitoshanke jatkuu tulevien vuosien aikana, ja tavoitteena on, että toiminta aloitetaan vuonna 2026.

Valion strategia

CASE

Oddlygood Global tähtää kansainväliseen kasvuun

Kasvipohjaisia tuotteita valmistavan Oddlygood Globalin omistajakanta laajentui vuoden 2021 lopussa, kun Mandatum Asset Management sijoitti Valion tytäryhtiöön 25 miljoonaa euroa. Valio on edelleen yhtiön pääomistaja.

Oddlygood Globalin tuotevalikoima sisältää kasvipohjaisia vaihtoehtoja neljässä tuoteryhmässä: juomat, lusikoitavat välipalat, ruuanvalmistustuotteet sekä juuston kaltaiset tuotteet. Oddlygood® -tuotteita myydään yli kymmenessä maassa. Yrityksessä työskentelee noin 20 henkilöä viidessä eri maassa.

Pääosa Oddlygood Globalin tuotteista valmistetaan Valion Suomen tuotantolaitoksilla. Valion hankintaperiaatteet ja -prosessit koskevat Oddlygood® -tuotteissa käytettäviä raaka- ja apuaineita sekä pakkausmateriaaleja. Oddlygood Globalin muut sopimusvalmistuskumppanit on hyväksytetty Valion hankintaperiaatteiden ja -ohjeiden mukaisesti.

Toimintaympäristömme

VALIO ON KANSAINVÄLINEN elintarvikealan toimija. Liiketoimintaamme vaikuttavat niin globaali toimintaympäristö ja maitomarkkina kuin kotimainen kysyntä ja kilpailu.

Koronapandemian akuuteimman vaiheen hellitettyä Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Sota ja sen vaikutukset talouteen, maailmankauppaan ja toimitusketjuihin haastoivat Valiota koko vuoden. Energia-, rehu- ja lannoitekustannusten nousu vaikeutti tilannetta maitotiloilla, sillä niiden hinnat olivat korkealla jo ennestään. Maitotiloilla muuttuvat kustannukset nousivat vuoden 2021 alkuun verrattuna lähes 70 prosenttia. Joidenkin tuotantopainosten kohdalla oli saatavuusongelmia.

Elintarviketeollisuuden raaka-aineiden, pakkausten, energian ja logistiikan kustannukset kasvoivat koko maailmassa merkittävästi yleisen kustannusinflaation myötä. Energian hintojen nousu nosti esiin huolen energian saatavuudesta Euroopassa. Kustannusten nousun seurauksena myös elintarvikkeiden hinnat nousivat merkittävästi.

Haastavasta tilanteesta huolimatta paransimme kannattavuuttamme ja pystyimme nostamaan maidon tilityshintaa merkittävästi.

SEURAAMME KULUTTAJATRENDEJÄ

Maitotuotteet säilyvät osana ihmisten ruokavaliota, vaikka erityisesti länsimaissa kuluttajien kiinnostus kasvipohjaisiin tuotteisiin kasvaa nopeasti. Maidon juonti on vähentynyt trendinomaisesti jo vuosikymmeniä, mutta samaan aikaan muiden maitotuotteiden kuten juuston kulutus on lisääntynyt. Kasvipohjaisten juomien käyttö

kasvaa eniten nuorten keskuudessa. Maailmanlaajuisesti maitotuotteiden kokonaiskulutus kasvaa väkiluvun kasvaessa. Esimerkiksi Aasiassa keskiluokan kuluttotottumukset muuttuvat, ja maitotuotteita kulutetaan enemmän.

Vastuullisuustrendi jatkuu vahvana. Ympäristöaiheiden lisäksi sosiaalisen ja eettisen ulottuvuuden merkitys kasvaa. Raaka-aineiden ja tuotannon paikallisuus, työvoima ja globaalien yritysten vaikutus paikalliseen yhteisöön ovat kuluttajille tärkeitä aiheita. Inflaatiosta ja hintakriiseistä huolimatta ruoan kotimaisuus on suomalaisille kuluttajille tärkeää. Suomalaiset luottavat kotimaisiin tuttuihin merkkeihin, mutta kiinnittävät enemmän huomiota hintoihin. Tiukassa taloustilanteessa suomalaiset vähentävät ravintolassa syömistä ja tekevät ruokaa kotona.

Taloudellisen epävarmuuden, huolien ja stressin lisääntyessä hyvinvoinnin merkitys kasvaa. Niin maailmalla kuin Suomessa kuluttajat keskittyvät asioihin, joihin he voivat itse vaikuttaa: uneen, ruokaan ja kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Ruoka nähdään yhä suurempana ja tärkeämpänä osana hyvinvointia. Ihmiset haluavat säästää aikaa ja odottavat brändeiltä helpotusta arkeen.

Digitaalisuus luo elintarvikealalle mahdollisuuksia. Ravintola-annosten lisäksi kauppaostokset voi saada kotiovelle jopa alle tunnissa. Sosiaalisen median kautta kuluttajat saavat oman äänensä vahvemmin kuuluville ja voivat nostaa keskusteluun esimerkiksi epäkohtia yritysten toiminnassa. Ruoka on erityisesti nuorille osa identiteettiä, ja sosiaalisen median kanavat tarjoavat tehokkaita keinoja identiteetin ilmaisuun.

VALION VASTUULLISUUS

Ruoankulutuksella ja -tuotannolla on globaalisti merkittäviä vaikutuksia ympäristöön, yhteiskuntaan, eläimiin ja ihmisten elämään. Haluamme tehdä osuutemme haasteiden ratkaisemiseksi. Vastuu ympäristöstä, taloudesta, ihmisistä ja yhteiskunnasta on osa kaikkea toimintaamme.

Mitä vastuullisuus tarkoittaa Valiolle?

VALION VASTUULLISUUDEN kivijalka muodostuu osuustoiminnallisuudesta ja hyvästä hallintotavasta. Tähän kivijalkaan nojaavat Valion vastuullisen liiketoiminnan fokusalueet: eläinten ja ihmisten hyvinvointi sekä kestävien elintapojen edistäminen, hiilineutraali maitoketju ja luontoposiitivisuus.

Tuotamme terveellistä ja hyvänmakuista ruokaa arjen polttoaineeksi ja nautinnoksi ja tuomme ihmiset yhteen ruuan äärelle. Vaalimme suomalaista ruokakulttuuria ja kannamme vastuuta Suomen huoltovarmuudesta. Luomme työtä tuhansille ihmisille ja varmistamme kannattavan ruoantuotannon säilymisen Suomessa.

Ruoantuotanto perustuu luonnon meille antamiin resursseihin. Tunnettu ympäristö- ja ilmastovaikutuksemme, ja vastuunamme on pienentää niitä. Ilmastomuutoksen torjunta on yksi painopistealueistamme. Tavoittemme on nollata maidon hiilijalanjälki vuoteen 2035 mennessä. Vähennämme päästöjä, kasvatamme hiilinieluja ja luomme kiertotalouden ratkaisuja. Parannamme eläinten hyvinvointia ja teemme työtä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi.

Vastuullisuuden johtaminen

VALION YRITYSSTRATEGIA linjaa vastuullisuuden sisällyttämisen kaikkeen toimintaan kaikilla markkinoilla. Yritysstrategian taustalla on omistajastrategian linjaus kehittää kestävää maidontuotantoa, ilmastotehokkuutta ja kiertotaloutta sekä huolehtia eläinten hyvinvoinnista.

Päivittäistä globaalia toimintaamme ohjaavat muun muassa vastuullisuuteen liittyvät politiikat, jotka ovat Valion johtoryhmän hyväksymiä. Ne myös määrittävät, kuinka toimimme Valion arvojen mukaisesti. Valion arvot ovat asiakaskeskeisyys, vastuullisuus, uudistuminen ja yhteistyö. **Kaikki julkiset politiikat ovat luettavissa Valion verkkosivuilta.** → Toimintamme on sertifioitu mm. globaalien elintarviketurvallisuus-, laatu- ja ympäristöstandardien mukaisesti. **Sertifikaattimme ovat ladattavissa verkkosivuiltamme.** →

Konsernin johtoryhmään nimitettiin alkuvuodesta 2023 johtaja, jonka vastuualueena ovat brändi ja markkinointi, vastuullisuus, viestintä ja yhteiskuntasuhteet. Vastuullisuusasioista päätetään Valion hallintomallin mukaisissa päätösfoorumeissa. Vastuullisuusjohtaja koordinoi ja valmistelee vastuullisen liiketoiminnan painopistealueet, jotka Valion johtoryhmä hyväksyy.

Valion johtoryhmä käsittelee kaksi tai kolme kertaa vuodessa järjestettävässä Sustainability Forumissa strategisia vastuullisuusaiheita keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä sekä tavoitteiden ja toimenpiteiden edistymistä yritysstrategiaa vasten peilaten. Vastuullisen liiketoiminnan edistäminen on myös yksi Valio-konsernin strategisista hankkeista, joista raportoidaan Valion johtoryhmälle kolmen kuukauden välein. Lisäksi johtoryhmille pidetään erilaisia tietoisuuksia ja tilannekatsauksia. Vuonna 2022 keskityimme erityisesti EU:n vastuullisuusraportointidirektiivin seurantaan, josta raportoitii toimintojen sekä maidonhankinnan johtoryhmille.

Valion johto on delegoinut vastuullisuuden päivittäisen johtamisen ESG-tiimeille. Operatiiviset ESG-tiimit on muodostettu ympäristön (environment), sosiaalisen vastuun (social) ja hyvän hallintotavan (governance) aiheiden ympärille. Tiimit koostuvat eri toimintojen asiantuntijoista, jotka johtavat ja koordinoivat osa-alueidensa käytännön työn etenemistä sekä vastaavat aihealueisiin liittyvistä tavoitteista, toimenpiteistä ja mittareista.

ESG-johtaminen Valiossa

VALION HALLITUS

VALIO-KONSERNIN JOHTORYHMÄ

YMPÄRISTÖTIIMI

- Ilmasto
- Energia
- Logistiikka
- Vesi
- Kiertotalous
- Pakkaukset
- Biodiversiteetti
- Kemikaalit
- Jätehuolto, resurssitehokkuus
- Luvat

SOSIAALISEN VASTUUN TIIMI

- Ihmisoikeudet ja työntekijän oikeudet arvoketjussa
- Työterveys- ja hyvinvointi
- Työturvallisuus
- DEI (monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja inklusiivisuus)
- Elintarviketurvallisuus
- Ruokaturva
- Ravitseminen

HYVÄN HALLINNON TIIMI

- Eettisyys ja vaatimustenmukaisuus
- Hyvä hallinto
- Code of Conduct
- Liiketoiminnan riskit
- Sisäinen valvonta
- Kirjapito ja verot
- Tietosuoja
- Tietoturva

YMPÄRISTÖTIIMI

Valion ympäristötiimin asiantuntijat edustavat ympäristöä, ilmastoa, luontotyötä, energiaa, logistiikkaa ja pakkauskehitystä. Ympäristötiimin puheenjohtajana toimii ilmasto-ohjelman johtaja. Strategiset aiheet viedään Clima-foorumiin, joka koostuu vastuullisuuden, tuotannon, logistiikan ja liiketoiminnan johdosta, Valion hallituksen edustajasta sekä kolmesta Valio-konsernin johtoryhmän jäsenestä. Tarvittaessa Clima-foorumi vie asiat Valio-konsernin johtoryhmään tai hallitukselle.

SOSIAALISEN VASTUULLISUUDEN TIIMI

Valion sosiaalisen vastuullisuuden tiimin asiantuntijat työskentelevät työturvallisuuden, työhyvinvoinnin, elintarviketurvallisuuden, ravitsemuksen, ihmisoikeuksien ja yhdenvertaisuuden parissa ympäri Valion organisaatiota. Tiimin puheenjohtajana toimii vastuullisuuspäällikkö. Tiimin jäsenet raportoivat omista aiheistaan Valion johtoryhmälle oman organisaationsa kautta.

HYVÄN HALLINNON TIIMI

Valion hyvän hallinnon tiimin asiantuntijat edustavat lakiasioita, taloutta, hallinnon kehitystä ja liiketoiminnan toimintaympäristöä, tietohallintoa ja riskien hallintaa. Tiimin puheenjohtajana toimii lakiasiaintoiminnan johtaja. Tiimin jäsenet raportoivat omista aiheistaan Valion johtoryhmälle oman organisaationsa kautta.

Vastuullisuusjohtaja toimii kaikkien tiimien fasilitoijana ja suunnittelee muun muassa käsiteltäviä aiheita puheenjohtajien kanssa.

Vastuullisuuden olennaiset aiheet

VALION ARVOKETJUSSA on monta vaihetta, jotka vaikuttavat ihmisten, ympäristön ja eläinten hyvinvointiin. Vastuullisuustyömme pohjautuu arvoketjusta tunnistamiimme, meille olennaisiin aiheisiin.

Määrittelimme vastuullisuuden olennaiset aiheet vuonna 2021 olennaisuusarvioinnissa. Toteutimme arvioinnin GRI-standardin ohjeistuksen pohjalta kolmessa vaiheessa:

1. Tunnistimme toimintaympäristöstämme meille olennaiset vaikutukset ja aiheet.
2. Arvioimme olennaisia vaikutuksia ja aiheita sekä huomioimme näihin liittyvien sidosryhmien odotuksia ja asiantuntijanäkemyksiä.
3. Valion johto vahvisti tunnistetut olennaiset aiheet.

Hyödynsimme arvioinnissa asiantuntijoidemme tietämystä, laajaa materiaalia Valion vaikutuksista ihmisiin, ympäristöön, eläimiin ja yhteiskuntaan sekä seurantatietoa lakivaatimuksista ja toimintaympäristön muutoksista. Sidosryhmänäkemys pohjautuu Valion laajaan tutkimusmateriaaliin ja keskusteluihin eri sidosryhmien odotuksista, henkilöstökysely Voicen tuloksiin sekä erilliseen asiantuntijakyselyyn. [Lue lisää Valion sidosryhmistä →](#)

OLENNAISUUSARVIOINNIN pohjalta muodostimme olennaisuusmatriisin, jonka Valion johtoryhmä hyväksyi vuoden 2022 alussa.

Vuonna 2022 ESG-tiimit katselmoivat olennaisuusarvioinnin. Matriisiin esitettiin pieniä muutoksia, jotka vastuullisuus- ja sidosryhmäsuhteiden johtaja hyväksyi.

Teimme olennaisuusmatriisiin seuraavat muutokset:

- Valion näkökulmasta nostimme maitotilojen elinvoimaisuuden tärkeyttä, sillä kustannusnousu tiloilla oli ollut rajua.
- Vaikutusten näkökulmasta nostimme elintarviketurvallisuuden ja tuotelaadun sekä toimitusvarmuuden ja ruoan saatavuuden tärkeyttä. Syynä olivat pandemia ja sota Ukrainassa.
- Vaikutusten näkökulmasta nostimme myös ihmisoikeuksien tärkeyttä. Perusteena oli ihmiskauppaepäily marjanpoiminta-alalla sekä toimitusketjun hallinnan vaatimusten kasvu.

Vuoden 2023 raportointiin asetamme tavoitteeksi ESRS-standardien mukaisten olennaisten asioiden määrittämisen.

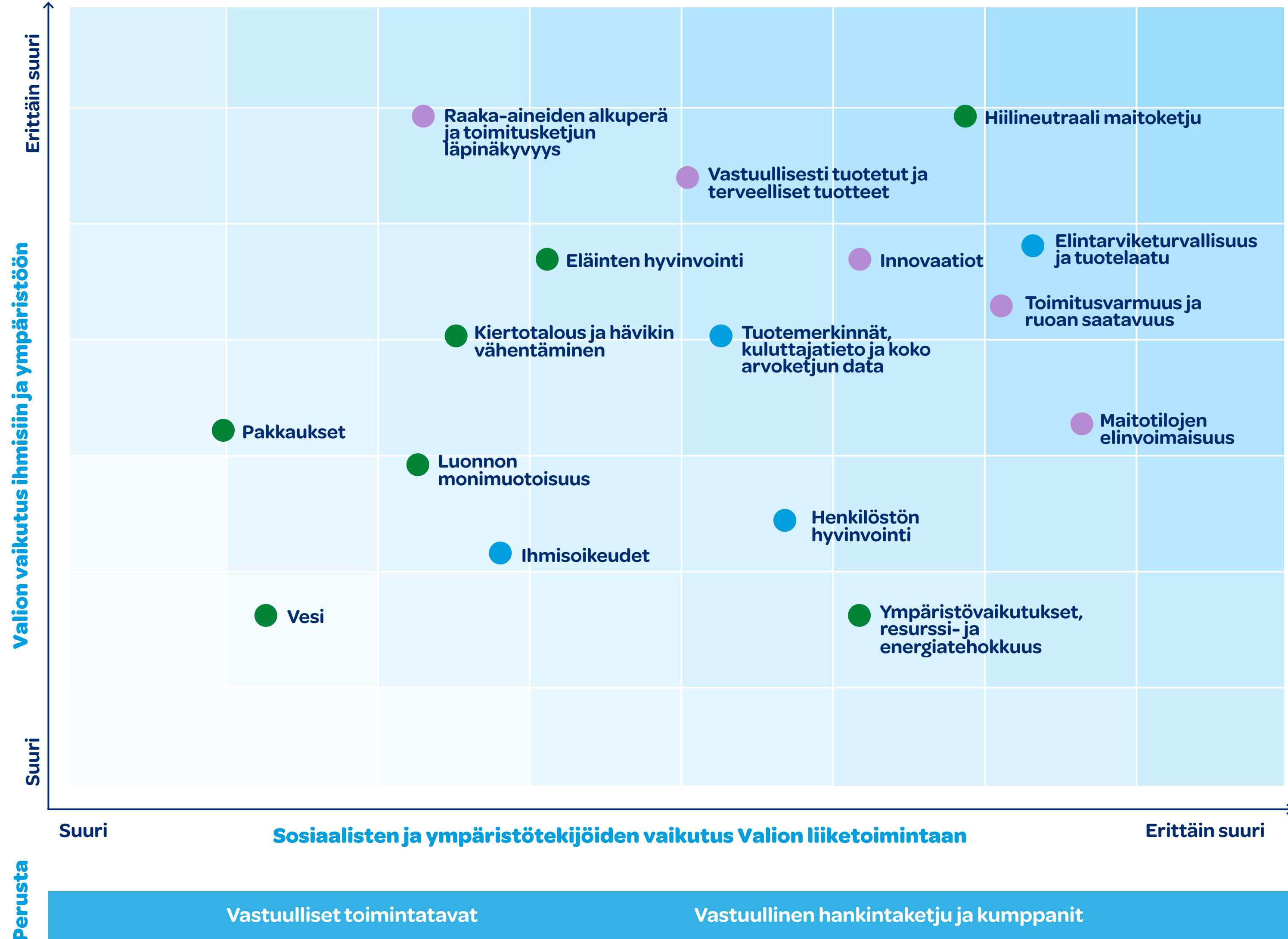

Olennaisuusmatriisi

LIIKETOIMINNAN KESTÄVÄ ARVONLUONTI

- Ympäristö ja eläimet
- Ihmiset
- Taloudellinen vastuullisuus

Valion vastuullisen liiketoiminnan painopistealueet

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

Hyvinvoinnin ja kestävien elintapojen edistäminen

- Ruoan saatavuus ja vastuullisesti tuotettu terveellinen ruoka
- Terveystta ja hyvinvointia edistävät tuotteet
- Hyvinvoivat ihmiset

Hiilineutraali maitoketju

- Uudistava maatalous
- Kiertotalous, energia- ja resurssitehokkuus
- Ympäristöviisaat pakkaukset

Luontoposiitivisuus

- Luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen
- Eläinten terveys ja hyvinvointi

Olenaisuusarvioinnin pohjalta määritimme vastuullisen liiketoiminnan painopistealueet, joiden kautta luomme hyvinvointia yhteiskuntaan ja joilta haemme liiketoimintahyötyjä. Olemme asettaneet kullekin painopistealueelle tavoitteet ja seuraamme niiden etenemistä.

Valion olennaiset vastuullisuusaiheet linkittyvät vahvasti YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin.

PAINOPISTE	VALION TAVOITE	ETENEMINEN 2022	STATUS
Uudistava maatalous	2025 1. Kaikki valiolaiset tilat mittaavat maitonsa hiilijalanjäljen Valio Carbo® ympäristölaskurilla (2021: 1 000 tilaa).	1. Etenemme tavoiteaikataulussa. Puolet valiolaisista tiloista (n. 1 900) on laskenut tuottamansa raakamaidon hiilijalanjäljen. Tämä vastaa 60 % Valion vastaanotetusta raakamaidosta.	AIKATAULUSSA
	2025 2. Kaikki valiolaiset maitotilat on koulutettu hiiliviljelijöiksi (2021: yhteensä 300 tilaa).	2. Koulutimme noin 700 uutta tilaa hiiliviljelijöiksi. Kaikkiaan koulutuksen on saanut noin 1 000 tilaa.	AIKATAULUSSA
	2030 3. Kaikki valiolaisten tilojen kivennäismaapellot ovat hiiliviljelytoimenpiteiden piirissä vuoteen 2030 mennessä. (2021: 700 tilaa).	3. Hiilijalanjätkilaskennan yhteydessä noin 1 100 tilaa ilmoitti tekevänsä pelloillaan hiiliviljelytoimenpiteitä. Tämä vastaa miltei 85 000 hehtaaria.	AIKATAULUSSA
	2035 4. Vähennämme eloperäisten peltojen kasvihuonekaasupäästöjä ja kehitämme päästöjen mittarointia tilatasolla.	4. Kuudella valiolaisella tilalla mitataan turvepeltojen päästöjä ja tunnistetaan päästöihin vaikuttavia tekijöitä. 11 tilalla pilotoidaan turvepeltojen päästövähennystoimia käytännössä.	AIKATAULUSSA
Kiertotalous, energia- ja resurssitehokkuus	2035 1. Liikennebiokaasun tuotantoa varten luodaan toimintamalli, jossa maitotilat voivat osallistua liikennebiokaasun tuotantoon matalalla kynnyksellä, ja toiminta on kaikille osapuolille kannattavaa. Toimintamallin tulee parantaa lannan arvoa ja lisätä mautilojen osallistumista biokaasun tuotantoon. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että valtaosa Valiolle maitoa tuottavien maitotilojen lannasta käsiteltäisiin biokaasulaitoksissa.	1. Valion ja St1:n yhteisyritys Suomen Lantakaasu Oy suunnittelee Suomen suurimman biokaasulaitoksen investointia Pohjois-Savoon Kiuruvedelle. Kiuruveden biokaasulaitoksen lisäksi yritys suunnittelee kolmen keskisuuren biokaasulaitoksen investointia lähikuntiin. Tavoitteena on rakentaa ensimmäinen yhteisyrityksen lanseeraamaan hybridituotantomalliin perustuva biokaasulaitosten kokonaisuus.	AIKATAULUSSA
	2035 2. Kehitetään toimintamalli, joka parantaa maatalousmuovin kierrätysmahdollisuuksia siten, että 100 % Valiolle maitoa tuottavien maitotilojen maatalousmuovista saadaan kierrätettyä vuonna 2035.	2. Pilotoimme maatalousmuovien kierrätysmahdollisuutta yhdessä suomalaisen kierrätysalan yrityksen L&T:n kanssa. Kierrätyspilotti toteutettiin kahdeksalla valiolaisella maitotilalla ja pilotin tuloksia käytetään jatkossa maatalousmuovien kierrätyksen suunnitteluun.	AIKATAULUSSA

PAINOPISTE	VALION TAVOITE	ETENEMINEN 2022	STATUS
Kiertotalous, energia- ja resurssitehokkuus	2025 1. Valiolaisten maitotilojen ilmastovaikutukset vähenevät 30 %.	1. Maidontuotannon kokonaispäästöt vähenivät 8,5 % vuosien 2019–2021 välillä (ei sisällä uusia tukkutoimintojen päästöjä v. 2022). Kaikki raakamaito ei ole laskennan piirissä, eikä Valio Carbo® ympäristölaskuri vielä huomioi kaikkia tilojen tekemiä ilmastotoimia.	AIKATAULUSSA
	2030 2. Valion tuotantolaitosten sähkön ja lämmön (scope 1 ja 2) kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään 47 % (Valion Science Based Targets -tavoite).	2. Tuotantolaitosten päästöt vähenivät vuosien 2019–2022 välillä seuraavasti (ei sisällä uusia tukkutoimintojen päästöjä v. 2022): lämpö ja kylmäaineet (scope 1) -42 % ja lämpö ja sähkö (scope 2) -34 %.	AIKATAULUSSA
	2025 3. Suomen elintarviketeollisuuden energiatehokkuussopimuksen mukainen tavoite on parantaa Valion toiminnan tehokkuutta 7,5 % v. 2025 mennessä (verrattuna v. 2015 tasoon).	3. Vuoden 2022 loppuun mennessä energiatehokkuustoimenpiteiden vaikutus yhteensä on noin 10,2 %, eli energiaa säästetään yhteensä 72,8 GWh vuodessa. Olemme siis jo ylittäneet tavoitteemme, mutta jatkamme toimenpiteitä edelleen.	SAAVUTETTU
Luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen	Vähennämme arvoketjusta aiheutuvia negatiivisia vaikutuksia ja lisäämme positiivisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen. Tavoitteenamme on asettaa tieteeseen pohjautuvat luontotavoitteet samaan tapaan kuin olemme asettaneet Science Based Targets -ilmastotavoitteet.	Vuonna 2022 osallistuimme FIBSin ja Sitran järjestämään kokeiluhankeeseen, jossa valmistelimme tieteeseen perustuvia luontotavoitteita (Science Based Targets for Nature). Osallistumme EU:n viisivuotiseen CircHive-projektiin, jossa kehitetään biodiversiteettijalanjäljen mittausta ja luontopääoman kirjanpitoa.	AIKATAULUSSA

PAINOPISTE	VALION TAVOITE	ETENEMINEN 2022	STATUS
Eläinten terveys ja hyvinvointi	2022 1. Jatkuva eläinten hyvinvoinnin kehittäminen. Tavoitteena eläinten hyvinvointia mittaavan nykyaikaisen, läpinäkyvän ja selkeän menetelmän kehittäminen, joka on tieteellisesti validi, luotettava ja toistettava. Tavoite sisällyttää tieto Nasevaan (ISO 9001 -sertifioitu nautojen terveydenhuollon seurantajärjestelmä), johon kaikki valiolaiset tilat kuuluvat. 2. Vastuullisuuslisän (2 snt/maitolitra) lisäksi kehitämme vastuullisuusohjelmaa edelleen niin, että se kannustaa tiloja vapaaehtoisuuden kautta vastuullisuustoimenpiteisiin.	1. Naseva nautojen hyvinvointitieto -hanke, jossa toteuttajina Luonnonvarakeskus, Valio, Atria, HKScan, Snellman ja Eläinten terveys ETT. Vuoden 2023 aikana lypsykarjatiloiille kehitetty mittaristo testataan ja aloitetaan tilastollisen mallin rakentaminen hyvinvoinnin kokonaisarviolle.	AIKATAULUSSA
		2. Vastuullisuusohjelman uudistus 1.5.2023, jolloin vapaaehtoisista toimenpiteistä eläinten hyvinvoinnin ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi sekä maidontuotannon ilmastovaikutusten vähentämiseksi voi ansaita enintään 1 snt/ maitolitra aiemman kahden sentin lisäksi.	AIKATAULUSSA
Ympäristöviisaat pakkaukset	2025–2030 Olemme asettaneet Valion Suomessa valmistamille ja myydyille kertakäyttöisille pakkauksille haastavat pitkän tähtäimen tavoitteet: 1. Suojaa tuotetta (turvallisuus, laatu, ei hävikkiä). 2. Kohti todellista kiertotaloutta. 3. Sataprosenttisesti uusiutuvat ja kiertävät materiaalit.	1. Seuraamme kuluttajien pakkauksista johtuvia tuotepalautteita. Mittarina mikrobiologiset palautteet / 1 milj. myytyä tuotetta. Vuonna 2022: 2,1 ppm (2021: 2,8). 2. Pakkaukset sopivat jo nyt 100 %:sti keräysjärjestelmiin, mutta osa ohjautuu polttoon. Tavoitteemme on kiertotalouteen 100 %:sti sopivat pakkaukset. Vuonna 2022: 88 % (2021: 86). 3. Sadan prosentin tavoite tarkoittaa, että pakkauksemme ovat uusiutuvista raaka-aineista eli fossiilittomista tai kiertävistä materiaaleista valmistettuja. Vuonna 2022: 73 % (2021: 73).	AIKATAULUSSA AIKATAULUSSA EDELLISVUODEN TASOLLA

PAINOPISTE	VALION TAVOITE	ETENEMINEN 2022	STATUS
Ruoan saatavuus ja vastuullisesti tuotettu turvallinen ruoka	Turvalliset tuotteet: 0 julkista ja asiakastakaisinvetoa. Toimitusvarmuutemme on yli 99,3 %.	Vuonna 2022 takaisinveitoja tehtiin 11 kpl (2021: 8 kpl).	EI SAAVUTETTU
		Vuonna 2022 toimitusvarmuus oli 98,7 % (2021: 99,3 %).	LÄHES SAAVUTETTU
Terveyttä ja hyvinvointia edistävät tuotteet	1. Sydänmerkkituotteet (kpl). 2. Ravitsemussitoumukset. 3. Valio Akatemia® -toiminnan ylläpito (stipendit, eur ja ravitsemusstipendit, kpl).	1. Vuoden 2022 lopulla sydänmerkkituotteita oli kotimaan valikoimassa 130. Kehitimme 10 uutta sydänmerkkituotetta.	ETENEE
		2. Vuoden 2022 ravitsemussitoumus saavutettiin kasvattamalla Sydänmerkki-reseptien määrää. Julkaisimme 10 uutta ruokaohjetta suurkeittiöille ja joukkoruokailuun.	SAAVUTETTU
		3. Jaoimme 132 000 euroa tukea Valio Akatemia® -ohjelman kautta. Näistä ravitsemusstipendejä oli 40 kpl.	ETENEE
Hyvinvoivat ihmiset	1. Sairauspoissaolojen (%) vähentäminen. 2. Valio Voice -henkilöstökyselyn sitoutumisen tuloksen parantaminen. 3. 0 tapaturmaa.	1. Sairauspoissaolot kasvoivat 2022 pääasiassa koronan johdosta (2022: 4,9 % vs. 2021: 4,1 %).	EI SAAVUTETTU
		2. Sitoutumisen tulos parani vuodesta 2021. Tuloksen keskiarvo vuonna 2022 oli 8,0 (2021: 7,9). Vertailuryhmässä tulos on teollisuuden parhaan 25 %:n joukossa.	ETENEE
		3. Vuonna 2022 työtapaturmataajuus pieneni ja oli 14,7 kpl miljoonaa työtuntia kohti TRIF (total recordable incident frequency) (2021: 21). Vuodesta 2023 alkaen seuraamme poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuutta LTIF (loss time incident frequency).	ETENEE

Valiolle olennaiset arviointijärjestelmät

Sustainable Brand Index™

Euroopan laajin vastuullisuuteen keskittyvä bränditutkimus toteutetaan kysymällä kuluttajien näkemyksiä brändien vastuullisuudesta.

SUOMEN VASTUULLISIN BRÄNDI

Kuluttajat pitivät Valiota Suomen vastuullisimpana brändinä Sustainable Brand Index™ -tutkimuksessa vuonna 2023.

Luottamus & Maine -tutkimus

T-Median Luottamus & Maine -tutkimuksessa kuluttajat nimeävät maineikkaimpia suomalaisia yrityksiä.

VALION MAINE HYVÄLLÄ TASOLLA

Vuoden 2022 tutkimuksessa Valio oli Suomen seitsemänneksi maineikkain yritys ja tuloksemme oli 3,77 (2021: 3,88).

CDP

Kansainvälinen CDP-järjestelmä kerää ympäristödataa ja arvioi yrityksen ympäristönsuojelun tasoa.

TODENNETUSTI VAHVAA ILMASTOTYÖTÄ

Vuonna 2022 Valio sai tulokseksi B (ohjelman sisältö ja vaikuttavuus) ja A- (sidosryhmätyö) asteikolla A-F.

EcoVadis

EcoVadis arvioi yrityksen vastuullisuuden osa-alueita dokumentoidun materiaalin perusteella.

KOHTI KÄRKEÄ

Vuonna 2022 Valio paransi tulostaan arvioinnissa ja saavutti hopeamitalin.

VASTUULLINEN ASIAKAS- JA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Valion keskeisimpiä sidosryhmiä ovat maitotilayrittäjät eli Valion omistajat, henkilöstö, asiakkaat, kuluttajat, tavaran- ja palvelujen toimittajat sekä yhteiskunnalliset päättäjät ja vaikuttajat. Sidosryhmiemme erilaisten odotusten tunnistaminen ja huomioiminen ovat työmme kulmakiviä. Toimimme vuorovaikutuksessa paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten sidosryhmien kanssa ja opimme lisää heidän odotuksistaan.

Laajaa ja aktiivista vuoropuhelua

HALUAMME OLLA LÄPINÄKYVIÄ ja käymme vuoropuhelua laajasti eri sidosryhmien kanssa. Yhteydenpidon tapoja ovat esimerkiksi henkilökohtaiset tapaamiset ja tilaisuudet, Valion verkkopalvelu ja sosiaalisen median kanavat, kuluttajapalvelu, asiakas- ja omistajalehdet sekä uutiskirjeet. Lisäksi olemme mukana erilaisissa tutkimus- ja yhteistyöhankkeissa, joissa on mukana niin yliopistoja, tutkimuslaitoksia, järjestöjä kuin muita yrityksiä.

Olemme asiakkaiden arvostama kumppani

ASIAKKAITAMME ovat muun muassa päivittäistavarakaupan ketjut, ravintolat, liikenneasemat, elintarviketeollisuus, ruokapalvelujen tuottajat ja leipomot. Valio palvelee ammattikeittäjiä ja elintarviketeollisuutta Suomessa ja maailmalla.

Meille on tärkeää olla luotettava kumppani asiakkaillemme. Asiakkaamme antoivat meille erinomaiset arviot tutkimuksissa:

- **Päivittäistavarakauppa:** Vuonna 2022 olimme Factum-päätäjätutkimuksessa paras omassa 10 tavarantoimittajan vertailuryhmässämme. Toimitusvarmuus, luotettavuus, ammattitaito sekä vastuullisuus ovat asiakkaidemme arvostamia asioita.
- **Ammattikeittiöt ja elintarviketeollisuus:** Valio Aimo® -tukun asiakkaat ovat erityisen tyytyväisiä yhteyshenkilöiden ammattitaitoon ja tuotetuntemukseen. Tämä korreloi yleisen trendin kanssa, jossa asiakkaat arvostavat yhä henkilökohtaisempaa palvelua. Lisäksi Valio Aimo® erottautuu erityisesti luotettavuudellaan sekä erinomaisella tilaus- ja toimitusrytmillään kilpailijoihin verrattuna. Tyytyväisyys yhteistyöhön kokonaisuutena oli joulukuussa 2022 toteutetussa asiakastyytyväisyystutkimuksessa 4,3 asteikolla 1–5.

- **Kansainvälinen Food Solutions -teollisuusmyynti:** Asiakkaamme arvostavat sujuvaa yhteistyötä ja avointa kommunikaatiota valiolaisten kanssa. Valio koetaan usein myös strategiseksi kumppaniksi, jonka ydinosamista ovat asiakkaan liiketoiminnan ymmärrys ja tuki. Vuoden 2022 asiakastyytyväisyystutkimuksessa Valio Food Solutions -toiminnon nettosuosittelemiseksi eli NPS-luku oli 35.

TARJOAMME ASIAKKAILLE TIETOA HANKINTAKETJUN VASTUULLISUUDESTA

Tavoitteenamme on tukea asiakkaitamme vastuullisen tuotantoketjun varmistamisessa. Yritysassiakkaiden tietotarpeisiin erikoistunut tiimimme palvelee asiakkaita Valion tuotteisiin ja toimintaan liittyvissä tietopyynnöissä. Tiimi koordinoi tietotarpeiden lisäksi asiakkaiden auditointi- ja jäljitettävyysharjoituspyyntöjä. Vuonna 2022 tiimi käsitteli yhteensä noin 800 tietotarvepyyntöä. Tietotarvepyyntöjen lisäksi teemme säännöllistä yhteistyötä useiden asiakkaidemme kanssa vastuullisuusasioiden edistämiseksi – keskustelemme ja jaamme tietoa toisillemme.

Kohtaamme miljoonia kuluttajia vuosittain

Valio.fi on yksi Suomen suosituimmista ruokasivustoista. Sivustolla käy satoja tuhansia kävijöitä viikossa. Vastamme tuotteisiin ja yritykseen liittyviin kysymyksiin yhteydenottolomakkeen kautta ja puhelimitse. Keskustelemme kuluttajien kanssa myös sosiaalisessa mediassa.

Jatkuvassa laatumittauksessa Valion kuluttajapalvelu sai vuonna 2022 arvosanan 9/10. Vastaajat arvostivat palvelun nopeutta, ystävällisyyttä ja asiantuntevuutta. Vastasimme yli 20 000 kuluttajakontaktiin. Ne jakautuivat lähes tasan tuotehuomautusten sekä kysymysten, toiveiden ja ideoiden kesken. Erityisesti tuotteisiin liittyvät asiat kiinnostavat kuluttajia.

Teemme kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä päättäjien kanssa

OSALLISTUMME AKTIIVISESTI yhteiskunnalliseen keskusteluun kysymyksissä, jotka liittyvät muun muassa ruokapolitiikkaan, elintarviketeollisuuteen sekä maatalouteen. Käymme avointa vuoropuhelua päätöksenteon valmistelijoiden ja päättäjien kanssa Valion toimintaympäristöön liittyvistä kysymyksistä sekä ruoka-alaan laajasti liittyvistä asioista sekä kotimaassa että EU:n tasolla.

Valio on mukana kansallisessa, eurooppalaisessa ja kansainvälisessä järjestöjen kautta tehtävässä vaikuttamistyössä elinkeinoelämään, elintarviketeollisuuteen ja maitoalaan liittyen. Tavoitteena on, että päättäjillä on hyvät tiedot alan erityispiirteistä ja tarvittavat faktat päätöksenteon tukena. [Lue lisää vaikuttamistyöstä verkkosivuiltamme. →](#)

Olemme Pohjoismaiden suurimman yritysvastuuverkoston FIBSin Pro-jäsen. Jäsenyyden kautta edistämme vastuullisuusosaamista ja yhteistyötä.

Valion tuella apua Ukrainan sodasta kärsiville lapsille

CASE

Valio ja Pelastakaa Lapset käynnistivät pitkäaikaisen yhteistyön sodasta kärsivien lapsiperheiden auttamiseksi Ukrainassa. Valio päätti lahjoittaa Pelastakaa Lapset ry:lle yhteensä 250 000 euroa kolmen vuoden aikana.

Valion tuella voidaan toimittaa hädänalaisille lapsille ruokaa ja puhdasta vettä sekä välttämättömiä tarvikkeita. Raha-avustusten turvin perheet ovat

voineet huolehtia perustarpeistaan. Lapsia tuetaan myös jatkamaan opintojaan esimerkiksi perustamalla väliaikaisia oppimiskeskustoja. Lisäksi lapsille ja heidän perheilleen annetaan psykososiaalista tukea. Valion tuella ylläpidetään muun muassa Lapsiystävällinen tila -toimintaa. Ukrainan lisäksi Pelastakaa Lapset on auttanut sotaa pakenevia lapsia ja perheitä ympäri Eurooppaa.

Valio Akatemia® tukee lasten ja nuorten liikuntaharrastuksia

Valio Akatemia® tukee lasten ja nuorten liikuntaharrastuksia ja hyvinvointia jakamalla stipendejä ja edistämällä terveellisiä elämäntapoja. Vuodesta 2013 alkaen tukea on jaettu noin 1,3 miljoonaa euroa 2 880 stipendin saajalle. Vuonna 2022 jaoimme stipendejä noin 132 000 euron arvosta 320 saajalle.

- Rahastipendi on tarkoitettu esimerkiksi harjoitusmaksuihin.
- Tuotestipendillä saa välipaloja esimerkiksi treeneihin tai kisamatkalle.
- Tapahtumastipendin voi saada esimerkiksi urheiluturnaukseen.
- Ravitsemusstipendi voi olla joko henkilökohtainen tai joukkueen ravitsemusvalmennus, luento tai ruoanlaittokurssi. Vuonna 2022 jaoimme 40 ravitsemusstipendiä.

VALION KESKEISET SIDOSRYHMÄT	SIDOSRYHMIEN ODOTUKSET JA TAVOITTEET	SIDOSRYHMIEN ODOTUKSIIN VASTAAMINEN	SIDOSRYHMIEN OSALLISTAMINEN JA VUOROVAIKUTUS
Omistajat (osuuskunnat ja maitotilayrittäjät)	Maidon hinta Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen Hiilineutraali maitoketju Eläinten hyvinvointi Paikallinen tuotanto ja työllisyysvaikutukset	Osuustoiminnallinen omistajastrategia Hyvä hallinto Kestävä taloudellinen toiminta ja mahdollisimman korkea tuotto tuottajille Alkutuotannon palvelut Hiiliviljelykoulutukset, hiilineutraali maitoketju	Osuuskunnan kokous-, hallitus- ja hallintoneuvostotyöskentely Tapaamiset, yhteistyöfoorumit, tilaisuudet ja webinaarit Valma-intranet Maito ja me -lehti
Tavarán- ja palveluntoimittajat	Toimitussuhde, pitkäaikainen ja reilu kumppanuus Selkeät toimittajavaatimukset, sopimus- ja maksuehdot Laadukkaat tuotteet ja palvelut Sujuva yhteistyö ja sen kehittyminen	Hankintapolitiikka ja -periaatteet Valion toimittajien ja jakelijoiden Code of Conduct Selkeät toimittajavaatimukset Sopimus- ja maksuehdot	Kilpailutukset ja sopimukset Tapaamiset ja yhteistyö Toimittajahallinnan menettelyt Toimittaja-arvioinnit ja -auditoinnit
Henkilöstö (nykyinen ja tuleva)	Henkilöstön hyvinvointi, työterveys ja turvallisuus Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvoiset mahdollisuudet Osaamisen kehittyminen Hyvä johtaminen Merkityksellinen työ Reilu palkitseminen	Code of Conduct (Tapamme toimia -One Valio) Henkilöstöstrategia, esimiestyö ja johtaminen Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma Rekrytointiprosessi Vastuullinen yrityskulttuuri	Henkilöstötyytyväisyyskysely (Valio Voice) Henkilöstöinfot Luottamushenkilöt Tavoite- ja kehityskeskustelut Rekrytointitapaamiset Työnantajakuivatutkimukset Valio Whistle -ilmoituskanava
Rahoittajat	Kestävä taloudellinen toiminta, tulos ja tase Näkemys tulevaisuudesta Kestävyyksriskien hallinta Kasvihuonekaasujen vähentäminen (ilmastoriskit) Ruokahävikin vähentäminen	Kestävä rahoitus Vastuullisuusohjelma Tieteelliseen tietoon pohjautuvat päästöjen vähentämistavoitteet (SBTi)	Rahoittajien tapaamiset CDP-vastaukset Vastuullisuusraportointi
Asiakkaat	Elintarviketurvallisuus Maidon arvoketjun hiilijalanjälki Toimitusvarmuus Raaka-aineiden alkuperän jäljitettävyys Elinympäristöt ja biodiversiteetti Ruokahävikin vähentäminen Pakkausmateriaalit ja kiertotalous Hyvinvointi ja ravitseminen Työturvallisuus ja hyvinvointi	Vastuullisuusohjelma Hiilineutraali maitoketju Pakkaussitoumukset Biodiversiteettikartta	Jatkuva vuorovaikutus ja tapaamiset Asiakaspalaute ja asiakastutkimukset Vastuullisuusraportointi Asiakasportaalit Verkkosivut

VALION KESKEISET SIDOSRYHMÄT	SIDOSRYHMIEN ODOTUKSET JA TAVOITTEET	SIDOSRYHMIEN ODOTUKSIIN VASTAAMINEN	SIDOSRYHMIEN OSALLISTAMINEN JA VUOROVAIKUTUS
Kuluttajat	Ruoan laatu ja maku Elintarvikeeturvallisuus Ruoan saatavuus Eläinten hyvinvointi, eläinperäisten raaka-aineiden eettisyys Ruokahävikin vähentäminen Ruoan kohtuuhintaisuus ja kotimaisuus Raaka-aineiden tuotanto ja alkuperä Tuotteiden ilmastovaikutus Pakkaukset ja kierrätys Terveys, hyvinvointi ja ravitsemus	Vastuullinen brändi Innovaatiot ja tuotekehitys Ravitsemussitoumukset Tuotemerkinnät ja kuluttajatieto Vastuullisuusohjelma Pakkaussitoumukset	Kuluttajapalvelu, kuluttajapalaute ja -tutkimukset, kuluttajatieto Vastuullinen markkinointipolitiikka Vastuullisuusraportointi Verkkosivut ja some-kanavat
Järjestöt (ammattiyhdistykset, kansalaisjärjestöt)	Ilmastovaikutukset ja luonnon monimuotoisuus Eläinten hyvinvointi Ihmisoikeuksien kunnioittaminen Työolosuhteet, työterveys ja turvallisuus Vastuulliset toimintatavat	Vastuullisuusohjelmatyö Ympäristöhallintajärjestelmä Huolellisuusvelvoiteprosessi Valion toimittajien ja jakelijoiden Code of Conduct Ihmisoikeusarvioinnit ja auditoinnit	Tapaamiset Vastuullisuusarvioinnit ja auditoinnit
Toimialajärjestöt	Taloudelliset toimintaedellytykset Kotimainen tuotanto Toimintaympäristön kehittäminen Eläinten hyvinvointi Hiilineutraali maitoketju	Edunvalvonta- ja yhteistyöprosessit	Tapaamiset, aktiivinen osallistuminen Jäsenyydet
Yhteiskunnalliset päättäjät	Ravitsemustieto Ilmastomuutoksen torjunta, kiertotalouden edistäminen Eläinten hyvinvointi Kotimaisen tuotannon turvaaminen ja kehittäminen Ruokaturva Työllistyvyys paikallisen tuotannon kautta Huoltovarmuus ja ruoan riittävyys	Ravitsemussitoumukset Hiilineutraali maitoketju Lantakaasu Vastuullisuustyö Aktiivinen asiantunteva viestintä	Informointi ja tapaamiset Yhteiskunnallinen uutiskirje Alueelliset tapaamiset
Media	Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja ratkaisut Näkemykset toimialasta ja tulevaisuudesta Avoin vuorovaikutus	Johdonmukainen, säännöllinen ja rehellinen viestintä Asiantuntija saatavilla	Tiedotteet, mediatapaamiset, haastattelut Mediadesk-päivystys toimittajille
Viranomaiset	Elintarvikeeturvallisuus Ravitsemus Eläintaudit Ympäristövaikutukset Markkinointikäytännöt	Lupien mukainen toiminta ja ennakointi	Tapaamiset Lupaprosessit Valvonta
Tutkimuslaitokset, yliopistot ja tiedeyhteisö	Ravitsemustieto Elintarvikkeiden ympäristövaikutukset Nurmiviljelyn ympäristövaikutukset Eläinten hyvinvointi Tiedon jakaminen Harjoittelu- ja työmahdollisuudet	Tutkimusyhteistyö ja tieteellisen tiedon hyödyntäminen tuotekehityksessä, innovoinnissa ja toiminnan kehittämisessä	Yhteistyö ja osallistuminen hankkeisiin Vierailut Valiolla Puheenvuorot Opinnäytetyöt

ILMASTO, LUONTO JA YMPÄRISTÖ [28](#)
MAITOTILOJEN ELINVOIMAISUUS JA ELÄINTEN HYVINVOINTI [50](#)
VASTUULLISESTI TUOTETUT, TERVEELLISET TUOTTEET [56](#)
HYVINVOIVAT IHMISET [63](#)
VASTUULLISUUDEN PERUSTA [71](#)

Painopiste- alueet

ILMASTO, LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Tunnetta Valion ympäristövaikutukset ja teemme töitä ympäristöjalanjälkemme pienentämiseksi. Pyrimme saamaan aikaan myös myönteisiä vaikutuksia – siis positiivista kädenjälkeä. Ympäristötyömme keskeisiä teemoja ovat ilmastopäästöjen vähentäminen, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä resurssiviisaus ja kiertotalous ruoantuotannossa, pakkauksissa ja logistiikassa.

Valion ilmasto-ohjelma – kohti hiilineutraalia maitoa

ILMASTO-OHJELMALLAMME tavoittelemme hiili-neutraalia maidon arvoketjua vuoteen 2035 mennessä. Laajennamme maitotilojen vastuullisuusohjelmaamme vuonna 2023 niin, että jatkossa tilat voivat saada maitolitroilleen hintalisää muun muassa luonnon monimuotoisuutta tukevasta viljelystä ja tilan hiilijalanjäljen pienentämiseen tähtäävästä työstä. Pyrimme kohti kiertotaloutta esimerkiksi ympäristöystävällisillä pakkauksilla ja kehitämme biokaasun tuotantoa lannasta yhteistyössä maitotilojen ja energiayhtiö St1:n kanssa.

Hiilineutraali maidon arvoketju tarkoittaa, että kasvi-huonekaasupäästöjä vähennetään ja sidotaan ilmasta vähintään sama määrä kuin niitä syntyy maitotiloilla, kuljetuksissa, tehtaissa ja pakkausten valmistamisessa sekä muualla maidon matkalla tilalta kauppaan.

Maidon hiilijalanjälki pelloilta kauppaan

ALKUTUOTANTO MAATILALLA

94
%

- 4 % Väkilannoitteen tuotanto
- 6 % Lannan käsittely: metaani ja typpioksiduuli
- 4 % Tilan energiankäyttö: polttoaineet ja sähkö
- 27 % Rehunviljelyn typpioksiduulipäästöt
- 50 % Lehmien märehetimitissä syntyvä metaani
- 3 % Muut

KULJETUKSET JA TEHTAAT

4,5
%

- 1 % Kuljetukset
- 3,5 % Tehtaiden energiankäyttö

PAKKAUKSET

1,5
%

Kevytmaidon hiilijalanjäljestä noin 94 prosenttia syntyy alkutuotannossa eli maatalolla. Tästä noin puolet on lehmien ruoansulatuksesta metaania (CH₄) ja loput viljelyyn ja energiankäyttöön liittyviä typpioksiduuli- (N₂O, 25–35 %) ja hiilidioksidipäästöjä (CO₂, 15–25 %). Tarkennamme jatkuvasti maidon tilatason hiilijalanjälkilaskentaa ja esimerkiksi otantamme on kahdessa vuodessa kaksikymmenkertaistunut. Lisäksi päästölaskenta on tarkentunut.

Tehtaiden ja logistiikan päästövähennykset näkyvät kaikkien Valion tuotteiden hiilijalanjäljen pienenemisenä. Työmme painopiste on päästöjen vähentämisessä ja arvoketjun sisäisten hiilinielujen vahvistamisessa, ei päästöjen kompensoinnissa.

Tavoitteemme on kunnianhimoinen mutta mahdollinen saavuttaa tutkimuksella ja yhteistyöllä. Mukana on Valion ja maitotilojen lisäksi suuri joukko maatalouden ja energia-alan yrityksiä sekä tutkimuslaitoksia. Teemme tutkimusyhteistyötä esimerkiksi Ilmatieteen laitoksen, VTT:n, Luonnonvarakeskuksen, Helsingin yliopiston, Itä-Suomen yliopiston, Hämeen ammattikorkeakoulun, Yaran ja Atria Tuottajien kanssa.

Vuonna 2022 käynnistettiin kolme laajaa konsortioveitoista EU:n rahoittamaa tutkimushanketta. Aiheina hankkeissa on metaanin hajotus navetta-ilmasta eri teknologioilla ja luonnon monimuotoisuus. Olemme mukana myös noin 25 hankkeessa, joissa tutkitaan tarkalla tasolla maatalouden ilmastovaikutuksia ja päästövähennyskeinoja.

Valio on tutkimus- ja tiedetalo, jossa on tehty korkeatasoista elinkaarilaskentatyötä jo vuosien ajan. Laskennalla pystymme mittaroimaan päästöjä ja ilmasto-ohjelman etenemistä koko arvoketjussa – maitotiloilta kuluttajalle. Lopullisena tavoitteena ovat nauta-alan yhteiset kansalliset laskentaperiaatteet ja yhteinen tilatyökalu ympäristövaikutusten mittarointiin.

ETENEMME VUODEN 2035 TAVOITTEESEEN PÄÄASIASSA NELJÄÄ REITTIÄ

1. Sidomme nurmipeltoihin ilmasta nykyistä enemmän hiilidioksidia.
2. Teemme lannasta biokaasua, joka korvaa liikenteen fossiilisia polttoaineita.
3. Vähennämme soista kuivatettujen turvepeltojen päästöjä.
4. Jatkamme hyvää työtä eläinten hyvinvoinnin, ruokinnan ja jalostuksen saralla.

Lisäksi kartoitamme uusia päästövähennysteknologioita ja otamme niitä mahdollisuuksien mukaan käyttöön.

Tuotannossamme ilmastovaikutuksia pienentävät:

- tehtaiden energiatehokkuuden parantaminen
- uusiutuvan energian osuuden nostaminen
- kuljetusreittien optimointi
- ympäristöystävälliset pakkaukset
- hävikin vähentäminen tuotannossa, kaupassa ja kuluttajan kotona.

Lue lisää ilmasto-ohjelmasta verkkosivuiltamme. →

Raportoimme ilmasto-ohjelman sisällöstä, etenemisestä, johtamisesta ja sidosryhmäyhteistyöstä kansainväliseen CDP-järjestelmään. Vuonna 2022 Valio sai tulokseksi B (ohjelman sisältö ja vaikuttavuus) ja A- (sidosryhmätyö) asteikolla A–F.

ILMASTOVAIKUTUKSEMME VUONNA 2022

Suomen toimintojemme kasvihuonekaasupäästöt vuonna 2022 olivat noin 2,48 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia (Mt CO₂e). Mukana laskennassa ovat ensimmäistä kertaa myös kaikki vuoden 2021 yrityskauden myötä Valion arvoketjuun tulleet tukkutoiminnot, joista muodostui noin 6,5 prosenttia (162 000 tonnia CO₂e) uusia päästöjä Valion arvoketjuun. Kokonaispäästöistä vastaanotetun raakamaidon osuus oli 77 prosenttia, tehtaiden energiankäytön neljä ja logistiikan kaksi prosenttia. Loput päästöistä liittyvät muun muassa Valion tuotteiden valmistuksessa käytettäviin raaka-aineisiin, pakkauksiin, tukkutuotteisiin, jätteiden käsittelyyn, energian alkutuotantoon, henkilöstön matkoihin sekä tuotteiden säilytykseen ja käsittelyyn kaupassa ja kuluttajan kotona.

Valio Baltian ilmastovaikutuksista raportoimme tällä hetkellä tehtaiden ja maidonkeräilylogistiikan päästöt. Tytäryhtiöt Ruotsissa ja Kiinassa myyvät ainoastaan Suomessa valmistettuja tuotteita, joten valtaosa näiden

tytäryhtiöiden päästöistä on jo mukana Valion päästölaskennassa. Valio USA valmistuttaa tuotteita paikallisesti, mistä syntyviksi päästöiksi on arvioitu noin 2,5 prosenttia Valion Suomen toimintojen kokonaispäästöistä. Kehitämme kaikkien tytäryhtiöiden päästölaskentaa kohti konsernitasoista päästöraportointia.

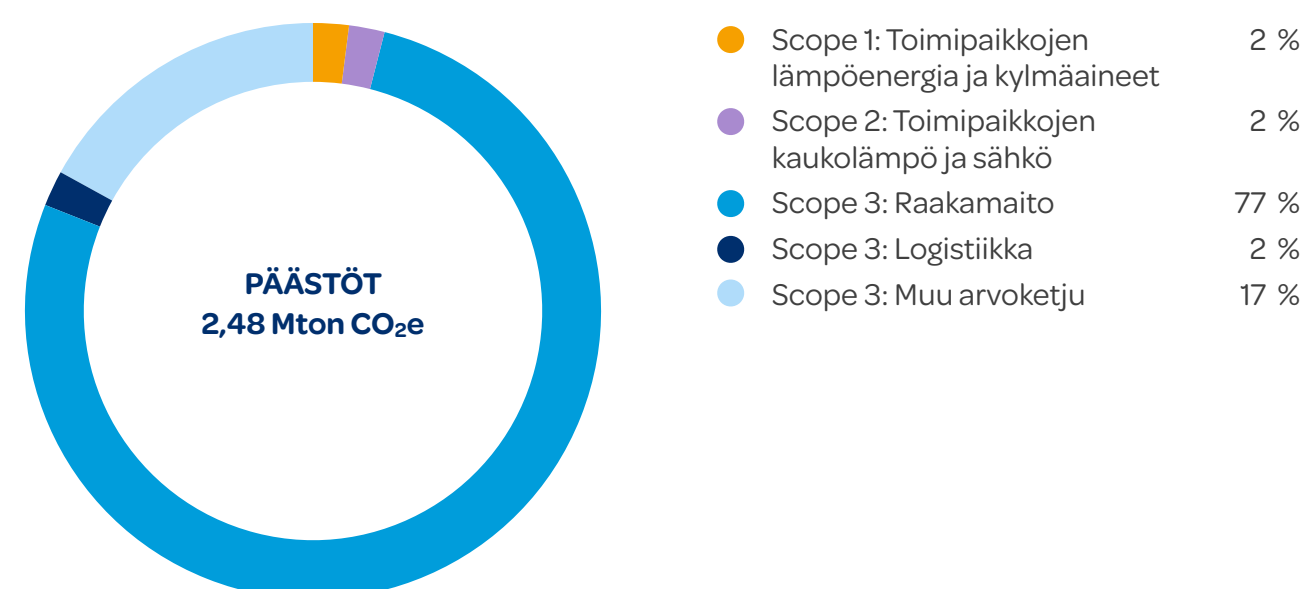
Uusi tukkutoiminta mukaan lukien (ml.) Valion Suomen toimintojen kokonaispäästöt nousivat noin kaksi prosenttia vuodesta 2021 vuoteen 2022. Tukkutoiminnot pois lukien (pl.) kokonaispäästövähennys oli vuodessa noin viisi prosenttia. Tehtaiden energiankäytön ja kylmäaineiden (scope 1 ja 2) päästövähennys 2021–2022 oli yhteensä 17 prosenttia ja logistiikan 16 prosenttia (ml. tukku).

Tehtaidemme päästövähennemien taustalla ovat siirtyminen yhä enemmän uusiutuviin lämmönlähteisiin sekä energiatehokkuustoimenpiteet ja -investoinnit. Olemme vähentäneet logistiikan päästöjä tehostamalla kuljetuksia, mutta suurin vaikuttava tekijä päästövähennysten taustalla on Euroopan unionin sekoitevelvoite, jonka

ansiosta uusiutuvien raaka-aineiden osuus käytetyissä polttoaineissa on suurempi.

Maidontuotannon kokonaispäästöt laskivat vuodessa reilut neljä prosenttia. Tämä on osittain seurausta pienentyneestä maidon hankintamäärästä. Lisäksi päästölaskenta on edellisiä vuosia tarkempaa, sillä raakamaidon hiilijalanjäljen on laskenut yhä suurempi osa tiloista. Tilat pyrkivät myös entistä resurssitehokkaampaan tuotantoon. Valion ilmasto-ohjelman tuloksia voi tarkastella graafista [Ilmasto-ohjelman eteneminen Suomessa 2019–2022](#).

Ilmasto-ohjelmamme lähtötasovuosi on 2019, jolloin yhdenmukaistimme päästölaskentamme kansainvälisen kasvihuonekaasuprotokollan (Greenhouse Gas Protocol) mukaiseksi. Raportoimme päästöt Suomen toiminnoissa koko arvoketjun osalta – alkutuotannosta kuluttajalle asti. Käytämme raportoinnissa operatiivista tarkastelua ja laskenta on ulkopuolisen toimijan varmentama. Lue lisää [varmennusraportista](#).

Valio Suomen toimintojen kasvihuonepäästöt 2022 (ml.tukku)

Valion Suomen toimintojen kasvihuonekaasupäästöt 2019-2022

	2019 ton CO ₂ e	2020 ton CO ₂ e	2021 ton CO ₂ e	2022 ton CO ₂ e	2022 (pl. tukku) ton CO ₂ e
Scope 1: tehtaat, toimitilat ja tukut	74 600	91 200	63 700	43 600	43 600
Lämpö (ei-uusiutuva)	73 800	90 600	63 200	42 000	
Kylmäaineet	800	600	500	1 600	
Scope 2: tehtaat, toimitilat ja tukut	84 600	63 900	60 100	59 000	56 300
Lämpö (ei-uusiutuva)	16 500	15 700	16 200	14 300	
Sähkö (markkinaperusteinen)	68 100	48 200	43 900	44 700	
Sähkö (sijaintiperusteinen*)	37 100	34 000	31 000	21 100	
Scope 3: muu arvoketju (GHG Protocol -kategoria)	2 416 600	2 392 300	2 308 100	2 378 700	2 219 600
Raakamaito (1)	2 086 800	2 074 400	1 998 600	1 909 000	
Muut tuotteiden raaka-aineet ja pakkausmateriaalit (1)	66 100	66 400	53 100	56 000	
Puhdistusaineet ja siivouspalvelut (1)	3 800	4 000	7 300	3 000	
Tukkutuotteet ja -pakkausmateriaalit (1)	0	0	0	142 900	
Pääomainvestoinnit (2)	62 100	59 200	56 500	69 900	
Sähkön siirron ja polttoaineiden tuotannon häviöt (3)	25 800	24 600	32 100	27 900	
Maidonkeräilylogistiikka (4)	20 200	20 900	20 100	13 300	
Tehtaiden välinen siirtologistiikka (4)	4 200	3 800	3 300	2 100	
Saapuva rahtilogistiikka (4)	0	0	0	200	
Jätteidenkäsittely (5)	3 700	2 000	1 800	1 700	
Liike- ja työmatkustus (6, 7)	4 600	3 600	3 800	6 500	
Tuotteiden siirto- ja jakelulogistiikka (9)	22 600	21 900	22 100	22 600	
Myytyjen tuotteiden prosessointi, käyttö ja hävitys (10, 11, 12)	116 700	111 500	109 400	123 600	
Valio Suomi yhteensä	2 575 800	2 547 400	2 431 900	2 481 300	2 319 500

Valio Suomi uusiutuva lämpöenergia 2022

	ton CO ₂ e (uusiutuva**)
Scope 1	
Lämpö (uusiutuva)	115 800
Scope 2	
Lämpö (uusiutuva)	36 900

**Uusiutuvan lämmöntuotannon päästöt raportoidaan, mutta ne ovat laskennallisesti päästöttömiä.

Valio Baltia kasvihuonekaasupäästöt 2022

	ton CO ₂ e
Scope 1	9 800
Lämpö (ei-uusiutuva)	8 500
Maidonkeräilylogistiikka (omat ajoneuvot)	1 300
Scope 2	11 800
Sähkö (markkinaperusteinen)	11 800
Sähkö (sijaintiperusteinen*)	17 500
Yhteensä	21 600

- **Scope 1** sisältää Valion oman toiminnan päästöt
- **Scope 2** sisältää Valion ostaman sähkön ja lämmön päästöt
- **Scope 3** sisältää Valion toimipaikkojen ulkopuolelta tulevien muiden panosten päästöt

Valion Suomen toimintojen ilmastovaikutukset vuosina 2019-2022. Vuodelta 2022 vertailuna myös luvut ilman (pl.) uusia tukkutoimintojen päästöjä. Valio noudattaa kansainvälistä päästölaskennan protokollaa (GHG Protocol) ja päästöraportti on ulkopuolisen toimijan varmentama. Scope 3 kategoriat 8, 13, 14 ja 15 eivät koske Valion liiketoimintaa Suomessa ja ovat siksi raportoinnin ulkopuolella. Vuoden 2021 kasvihuonekaasupäästölukuja (scope 2 ja scope 3) on tarkennettu takautuvasti keväällä 2022 tehdyn päästölaskennan varmennuksen yhteydessä.

*Sähkön päästöt raportoidaan markkina- ja sijaintiperusteisesti. Päästölaskennassa on käytössä markkinaperusteinen luku.

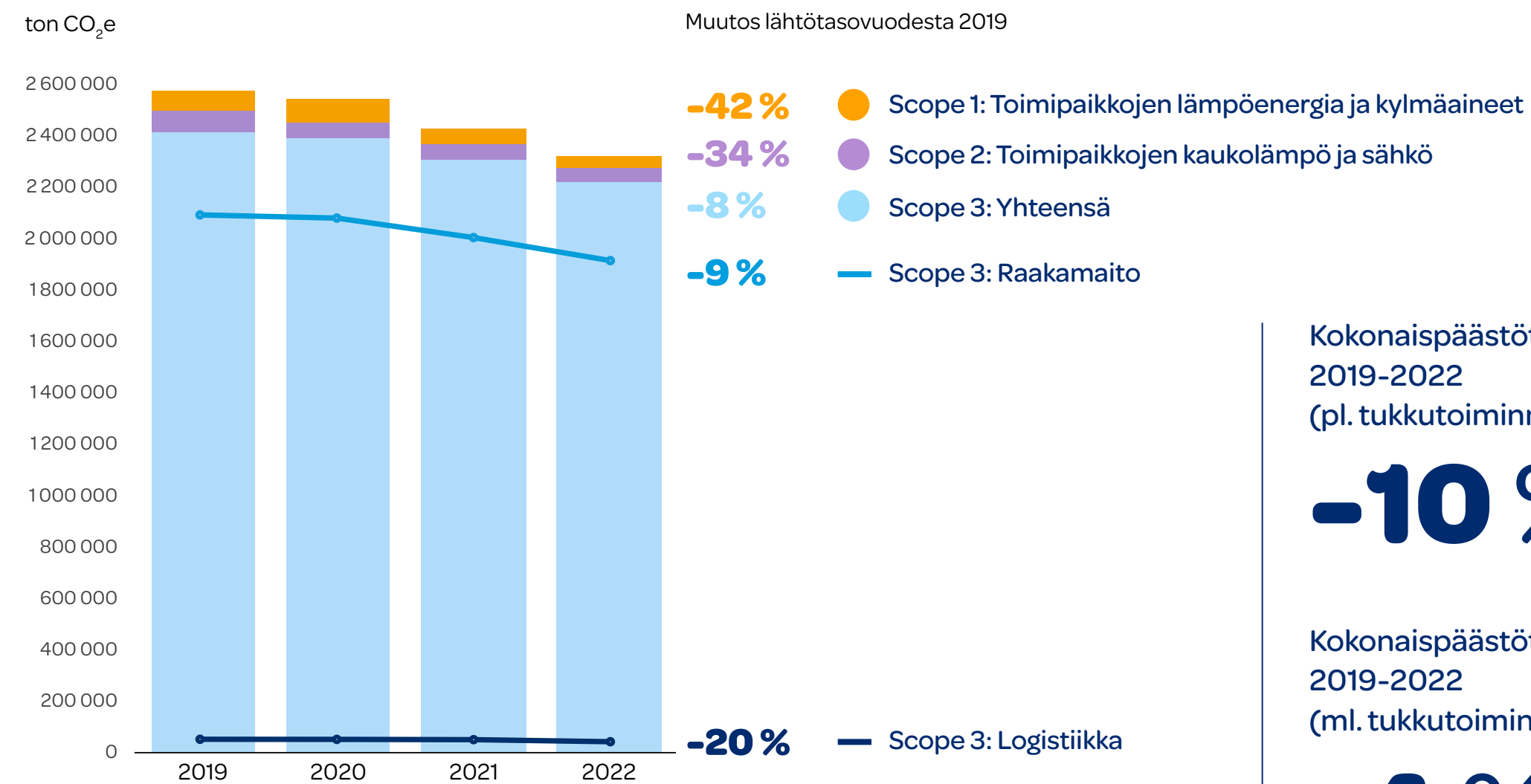

ILMASTO-OHJELMAMME ETENEE JA PÄÄSTÖLASKENTA KEHITTYY

Etenemme ilmastotoimissa suunnitelmien mukaisesti ja päästömme ovat laskeneet neljässä vuodessa yhteensä 10 prosenttia (pl. tukkutoiminnot). Maitotilat raportoivat Valiolle tarkkaa tietoa ilmastovaikutuksistaan aina edellisen kokonaisen kalenterivuoden ajalta. Laskentoja kertyy ympäri vuoden. Siksi raakamaidon keskimääräinen hiilijalanjälki perustuu aina raportointivuotta edeltävän vuoden tietoihin. Valion kokonaispäästöjen laskennassa vastaanotetun maidon muut tiedot ovat kuitenkin raportointivuoden tietoja.

Maidontuotannon ilmastovaikutuksissa ei toistaiseksi ole mukana viljelysmaan hiilitasetta eli hiilidioksidipäästöjä ja hiilensidontaa maaperään. Maidontuotannossa maankäyttö ja maankäytön muutos eli LULUCF -sektorilla päästöjä syntyy pääosin turvepelloilta. Olemme arvioineet, että maitotiloilla viljeltävien peltojen hiilidioksidipäästöt ovat hallitustenvälisen ilmastomuutospaneeli IPCC:n päästökertoimilla laskettuna noin 1,4 Mt CO₂e vuodessa (2021). LULUCF-sektorilla on mahdollista laskea myös hiilensidontaa pois ilmakehästä, vaikka menetelmä ei olekaan vielä vakiintunut viljelysmaiden kansainvälisissä päästölaskentaohjeissa. Hiilensidonta maaperään hiiliviljelyn keinoin on valiolaisilla tiloilla tutkimustiedon perusteella arviolta noin 125 000 tonnia CO₂e vuodessa (laskettu vuoden 2021 Valio Carbo® ympäristölaskuriin ilmoitettujen hiiliviljelyhehtaarien perusteella). Kehitämme aktiivisesti maaperäpäästöjen mittausta- ja laskentamenetelmiä yhteistyössä tutkijoiden kanssa. Tavoitteena on saada tila- ja lohkotason hiilitase mukaan raakamaidon hiilijalanjälkilaskentaan mahdollisimman pian.

Valion ilmasto-ohjelman eteneminen Suomessa 2019-2022

Valion ilmasto-ohjelman eteneminen Suomessa vuosien 2019-2022 aikana ilman maanperän hiilitasetta ja tukkutoimintoja.

SAAVUTUKSIA VALION SCIENCE BASED TARGETS (SBT) -TAVOITTEISSA

Ilmasto-ohjelmamme tavoite hiilineutraalista maitoketjusta ulottuu vuoteen 2035. Olemme lisäksi sitoutuneet Pariisin ilmastopimuksen kanssa linjassa oleviin tieteesen perustuviin Valion SBT-ilmastotavoitteisiin vuodelle 2030. Science Based Targets initiative (SBTi) hyväksyi tavoitteemme vuonna 2021.

Tavoitteena on vähentää tehtaiden energiankäytön päästöjä vähintään 47 prosenttia ja maidonkeräilylogistiikan päästöjä vähintään 28 prosenttia sekä puolittaa valiolaisen maidontuotannon hiilijalanjälki vuoteen 2030 mennessä, jotta ilmaston lämpeneminen voitaisiin pysäyttää enintään 1,5 asteeseen.

Saavutimme logistiikan tavoitteen vuoden 2022 aikana. Logistiikan päästöt ovat vähentyneet kuljetuksia tehostamalla ja lisäämällä biokaasulla kulkevien ajo-

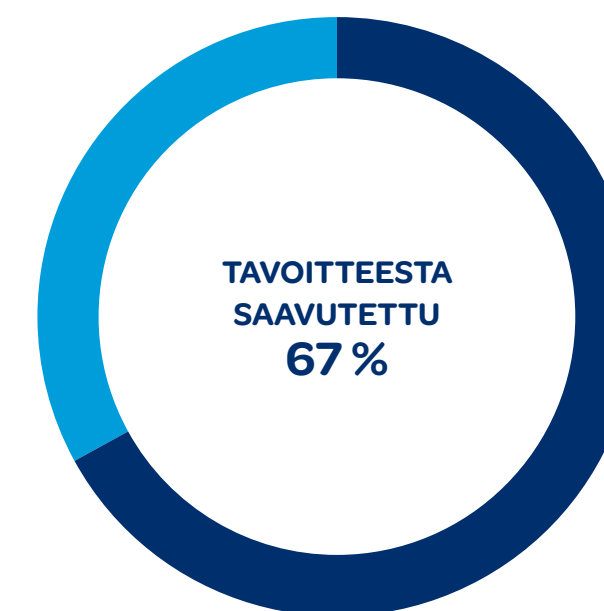
Teemme tiedeperusteisia päästövähennyksiä.

neuvojen määrää. Suurin vaikuttava tekijä tavoitteen saavuttamisen taustalla on kuitenkin Euroopan unionin sekoitevelvoite, jonka ansiosta uusiutuvien raaka-ainesten osuus käytetyissä polttoaineissa on aiempaa suurempi. Tehtaiden tavoitteesta saavutimme 67 prosenttia ja maidontuotannon tavoitteesta 9 prosenttia.

Valion Science Based Targets -tavoitteiden eteneminen 2019-2022

Tehtaiden käyttämä energia (Suomi ja Viro)

Tavoite vuoteen 2030 mennessä -47 %

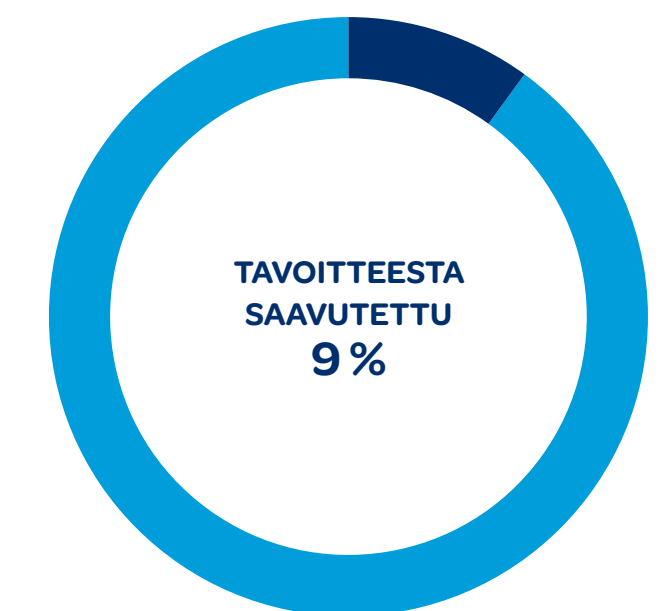
Maidonkeräilylogistiikka (Suomi)

Tavoite vuoteen 2030 mennessä -28 %

Maidontuotannon hiilijalanjälki (Suomi)

Tavoite vuoteen 2030 mennessä -50 %

Ilmasto-ohjelman tärkeimmät saavutukset vuonna 2022

Ilmasto-ohjelmamme keskeiset saavutukset liittyivät vuonna 2022 maitotilojen hiilijalanjäljen laskentaan ja päästöjä vähentävän teknologian pilotointiin sekä tilojen energiaomavaraisuuden ja ilmastoviisaiden viljelymenetelmien edistämiseen. Lisäksi julkaisimme maitotilojen ilmasto-opiaan.

1.

Suomen Lantakaasu suunnittelee Suomen suurinta biokaasulaitosta Ylä-Savoon

Valion ja energiayhtiö St1:n yhteisyritys Suomen Lantakaasu Oy suunnittelee ensimmäisen hybridituotantomallilla toimivan biokaasulaitoskokonaisuuden rakentamista Ylä-Savoon.

Suunnitelma eteni merkittävästi vuonna 2022. Kiuruveden teollisen kokoluokan biokaasulaitoksen lisäksi aloitimme kolmen keskisuuren biokaasulaitoksen suunnittelun lähialueelle. Näiden neljän biokaasulaitoksen toteuttamista varten saimme 19,2 miljoonaa euroa investointitukea. Työ- ja elinkeinoministeriön tukipäätös myönnetään ehdollisena, sillä se edellyttää vielä Euroopan komission hyväksyntää. Tavoitteena on, että biokaasulaitokset tuottavat vuonna 2026 yhteensä 120 GWh raskaaseen liikenteeseen soveltuvaa, uusiutuvaa nesteytettyä biokaasua. Energiamäärältään se vastaa 12 miljoonaa litraa fossiilista dieseliä.

Biokaasun tuotannon hybridimallissa maitotilat eivät joudu tekemään suuria investointeja. Siksi isojen maitotilojen lisäksi myös pienemmät maitotilat voivat osallistua. Valiolla on selvitetty, että 81 prosenttia alueen valiolaisista maitotiloista voisi sijaintinsa puolesta osallistua Pohjois-Savoon kaavailtuun biokaasun tuotantoon. Lisäksi alueen maatalousyrittäjillä on suuri

mielenkiinto Suomen Lantakaasun biokaasun tuotantoon hybridimallilla.

Alueellisesti kattavalla liikennebiokaasun tuotannolla voidaan pienentää sekä maatalouden että liikenteen ilmastovaikutuksia. Lisäksi lantapohjaisen biokaasun tuotannolla ja käytöllä voidaan parantaa suomalaisen ruoantuotannon kannattavuutta ja huoltovarmuutta sekä edistää Suomen energiaomavaraisuutta.

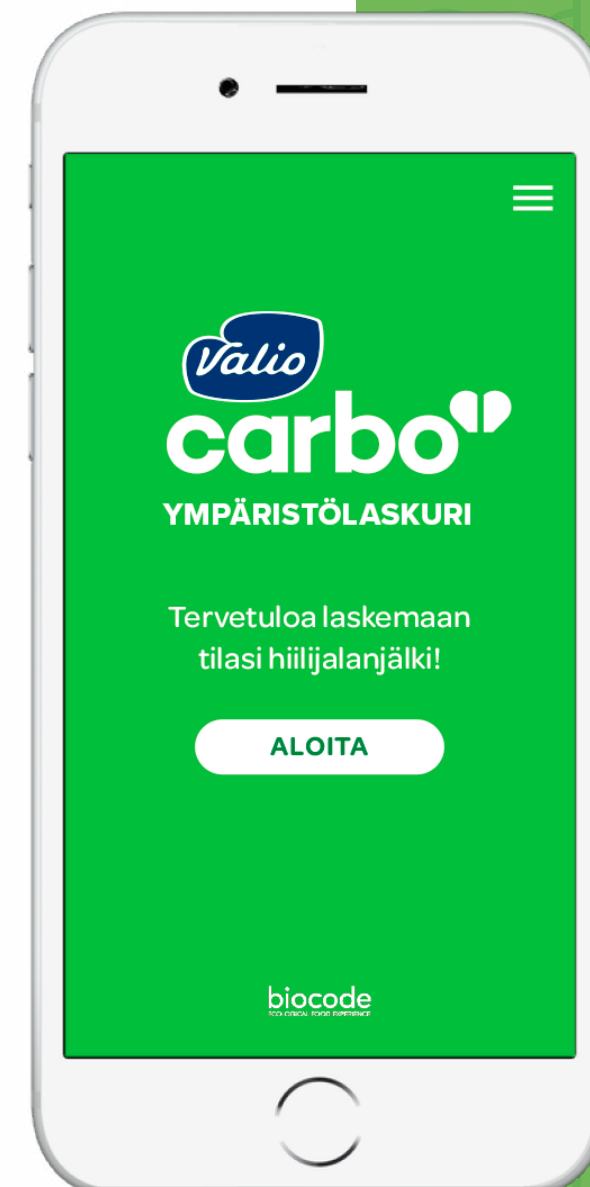

2.

Puolet valiolaisista maitotiloista laski maitonsa hiilijalanjäljen

Suomalaisille maitotiloille kehittämämme Valio Carbo® ympäristölaskuri lanseerattiin lokakuussa 2020. Laskurin avulla maitotilallinen saa tarkkaa tietoa oman tilansa raakamaidon ilmasto- ja ympäristövaikutuksista ja tietoa siitä, miten niitä voi pienentää omalla tilalla. Carbon Trust -organisaatio sertifioi laskentamallin kerran vuodessa.

Olemme järjestäneet tiloille viikoittaisia ympäristölaskurin käyttökoulutuksia lokakuusta 2020 alkaen. Koulutuksia on järjestetty yli 100, ja niihin on osallistunut jo 3 000 maitotilaa. Tiloista yli 1 900 on raportoinut Valiolle raakamaitonsa hiilijalanjäljen. Hiilijalanjäljen raportointi kattaa Valion vastaanottamasta maidosta noin 60 prosenttia. Kun tilakohtainen lähtötaso ja päästölähteet ovat tiedossa, voidaan päästöjä vähentävät toimet kohdistaa tarkemmin.

CASE

Valio Carbo® ympäristölaskuri laajenee suomalaisten nautatilojen käyttöön

Valio Carbo® ympäristölaskurin kehitys alkoi Valiolla jo 18 vuotta sitten, jolloin tutkimme eläinten ravitsemusta ja sen vaikutusta maitotuotokseen ja tilan ravinnetaseisiin. Ajan myötä olemme lisänneet laskuriin kansallisia päästölaskentamalleja ja laajentaneet sen tilatasoiseksi päästölaskuriksi. Laskurin laskentaperiaatteet perustuvat nyt ilmastopaneeli IPCC:n suositukseen, Euroopan komission PEFRCR-ohjeisiin ja Valion omaan tutkimukseen.

Lisäksi olemme muodostaneet Luonnonvarakeskuksen ja Atria Suomi Oy:n kanssa kolmikantasopimuksen, jossa kehitämme

laskentaa yhdessä koko kotimaisen karjatalouden käyttöön. Yhteisvoimin olemme kehittäneet tilatasoista ilmastolaskentaa myös naudanlihaa tuottaville tiloille. Valio Carbo® ympäristölaskuri on laajenemassa koko nautasektorille, eli naudanlihatuottajilla on jatkossa mahdollisuus laskea tuottamansa lihan hiilijalanjälki. Yhtenäinen kansallinen malli parantaa ympäristövaikutusten arviointia koko Suomen karjatalouden tasolla ja luo yhtenäiset pelisäännöt laskentaan.

3.

Tuhat tilaa koulutettu hiiliviljelyyn

Ilmastonmuutosta voidaan hidastaa lisäämällä peltojen hiilensidontaa hiiliviljelyn keinoin. Järjestämme maitotilayrittäjille hiiliviljelykoulutuksia, joiden avulla edistämme ilmaston kannalta kestävämpää viljelyä ja ruoantuotantoa.

Viljelijä voi parantaa maan hiilensidontakykyä esimerkiksi lisäämällä nurmen lajikirjoa ja syväjuurisista lajeista sekä pitämällä pellot kasvi- ja peitteisinä ympäri vuoden. Koulutamme maitotilayrittäjiä hiiliviljelyyn yhdessä suomalaisten nurmiasiantuntijoiden ja Baltic Sea Action Groupin (BSAG) kanssa.

Vuoden 2022 lopussa olimme kouluttaneet noin 1 000 tilaa eli yli 25 prosenttia kaikista Valion tiloista. Hiiliviljelyä toteutetaan jo miltei 85 000 hehtaarilla. Olemme pääkumppani BSAG:n Uudistavan viljelyn e-opistossa. Avoin ja maksuton koulutus tarjoaa tietoa uudistavasta viljelystä ja maan kasvukunnon kohentamisesta etenkin viljelijöille ja opiskelijoille.

4.

Testasimme metaanipäästöjä vähentävää teknologiaa

Suomalaisten lypsylehmien maitolitrakohtaiset metaanipäästöt ovat 50 vuoden aikana puoliintuneet lehmien parantuneen ruokinnan ja terveyden ansiosta sekä jalostustyön seurauksena. Lehmien märehdinnässä syntyvä metaani vastaa kuitenkin edelleen noin 50 prosenttia Valion maidon hiilijalanjäljestä, kun maaperän hiilitasetta ei oteta huomioon. Etsimme aktiivisesti uusia teknologioita metaanipäästöjen vähentämiseksi. Esimerkkejä näistä teknologioista ovat ruokintainnovaatiot sekä navetan ilmassa olevan metaanikaasun hyödyntämiseen liittyvät ratkaisut.

Vuonna 2022 testasimme ruokintainnovaatiota noin 400 lehmällä valiolaisilla tiloilla. Tavoitteena on ruokintainnovaation laajamittainen käyttö tulevaisuudessa. Lisäksi olemme jäsenenä kahdessa kansanvälisessä EU-rahoitteisessa konsortiossa, joissa tutkitaan metaanin talteenottoa ja hajottamista navetassa. Konsortioiden työ käynnistyi syksyllä 2022 ja jatkuu neljä vuotta.

Lehmien metaanintuotantoa vähentävä ruokintainnovaatio

Hollantilainen rehualan yritys DSM on kehittänyt uuden lisäaineen, jolla voidaan vähentää lehmän ruoansulatuksessa syntyvän metaanin määrää noin 30 prosenttia. Maidon hiilijalanjälki pienenee teknologian avulla reilut kymmenen prosenttia. Alkuvuonna 2022 toteutimme yhdessä DSM:n ja A-Rehun kanssa pilotin, jossa teknologiaa testattiin noin 400:n lypsylehmän rehustuksessa kuuden viikon ajan.

Lisäksi syyskuussa 2022 alkoi Maa- ja metsätalousministeriön rahoittama laaja yhteistyöhanke, jossa mukana ovat myös Luonnonvarakeskus, Helsingin yliopisto ja A-Rehu. Hankkeessa rehun lisäainetta tutkitaan sekä tutkimustiloilla että laajalti 43 valiolaisella maitotilalla. Ensimmäisiä tuloksia saamme vuoden 2023 aikana.

5.

Edistimme maitotilojen aurinkosähkön käyttöä

Helpotimme maitotilojen aurinkosähköinvestointeja yhteistyössä suomalaisen energiayhtiö Väreän kanssa edistääksemme maitotilojen kestäväää energiaomavaraisuutta. Yhteistyön myötä maitotilalle asennetaan laadukkaat aurinkosähköjärjestelmät avaimet käteen -periaatteella. Maitotilojen mielenkiinto uusiutuvaa aurinkosähköä kohtaan on lisääntynyt voimakkaasti. Vuonna 2022 yli 100 valiolaista maitotilaa ilmoitti omistavansa aurinkosähköjärjestelmän. Yhteistyötä ja maitotilojen energiaomavaraisuuden lisäämistä jatketaan myös tulevaisuudessa.

6.

Pilotoimme turvepeltojen ilmastoviisaita viljelymenetelmiä 11 tilalla

Turvepeltojen ilmastovaikutuksia on mahdollista jossain määrin hillitä viljelykäytäntöjä kehittämällä. Valio on mukana Vähempää päästöisiä nurmikierron turvepelloilla (VÄPÄ) -hankkeessa, jossa 11 valiolaista tilaa testaa päästöjä vähentäviä viljelytapoja käytännössä omilla turvepelloillaan. Tavoitteena on viedä tutkimustieto käytäntöön ja selvittää, miten ilmastotoimet onnistuvat tilatasolla.

Päästöjä on tämän hetken tutkimustiedon perusteella mahdollista vähentää muun muassa maan muokkausta vähentämällä ja pohjaveden pintaa nostamalla. VÄPÄ-hankkeessa tilat testaavat erilaisia muokkausmenetelmiä, suorakylvöä ja nurmikiertojen pidentämistä esimerkiksi täydennyskylvön keinoin. Jokaisella hankkeen tutkimuslohkolla on pohjaveden pintaa reaaliajassa seuraava sensori, jonka tietoja tilat voivat seurata sovelluksen kautta. Tavoitteena on harjoitella turvepeltojen vesienhallintaa siten, että päästöt vähenevät nurmisatoja vaarantamatta.

Pilottitilojen kanssa pohditaan myös tilatason maankäyttöä kartoittamalla heikkotuottoisia turvepeltoja ja haastattelemalla viljelijöitä ajankohtaisista aiheista kuten ennallistamisesta, metsityksestä ja kosteikkoviljelystä.

7.

Julkaisimme maitotilojen ilmasto-oppaan

Julkaisimme ja jaoimme syksyllä 2022 maitotiloille ilmasto-oppaan maidontuotannon ilmasto-vaikutuksista ja keinoista niiden vähentämiseksi. Opas pohjautuu tutkimustietoon. Kannustamme maitotilayrittäjiä pohtimaan erilaisia ilmastotoimia ja niiden soveltuvuutta omalle tilalle. Samalla on syytä huomioida eläinten hyvinvointi, yrittäjän hyvinvointi ja taloudelliset näkökulmat. Opas on julkaistu myös verkossa [suomeksi](#) ja [ruotsiksi](#).

Vahvistamme luonnon monimuotoisuutta

KESTÄVÄ ELÄMÄNTAPA, vastuullinen kiertotalouden mukainen tuotanto ja kohtuullinen kulutus ovat perusta luontokadon pysäyttämiseksi ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi. Suurimmat luontovaikutuksemme ovat maidontuotannon alkutuotannossa.

Valion tuotteissa käytetään maidon lisäksi useita muita raaka-aineita, ja Valion tukkukaupan tuotevalikoima on laaja. Olemme käynnistäneet luonnon monimuotoisuuteen liittyvän työn maidontuotannosta, koska sillä on olennaisimmat luontovaikutukset Valion arvoketjussa. Tarkastelemme kuitenkin jatkuvasti myös muita arvoketjujämme, joiden luontovaikutukset ovat maidontuotantoa monimutkaisempia, ja kehitämme esimerkiksi hankintakriteeristöämme.

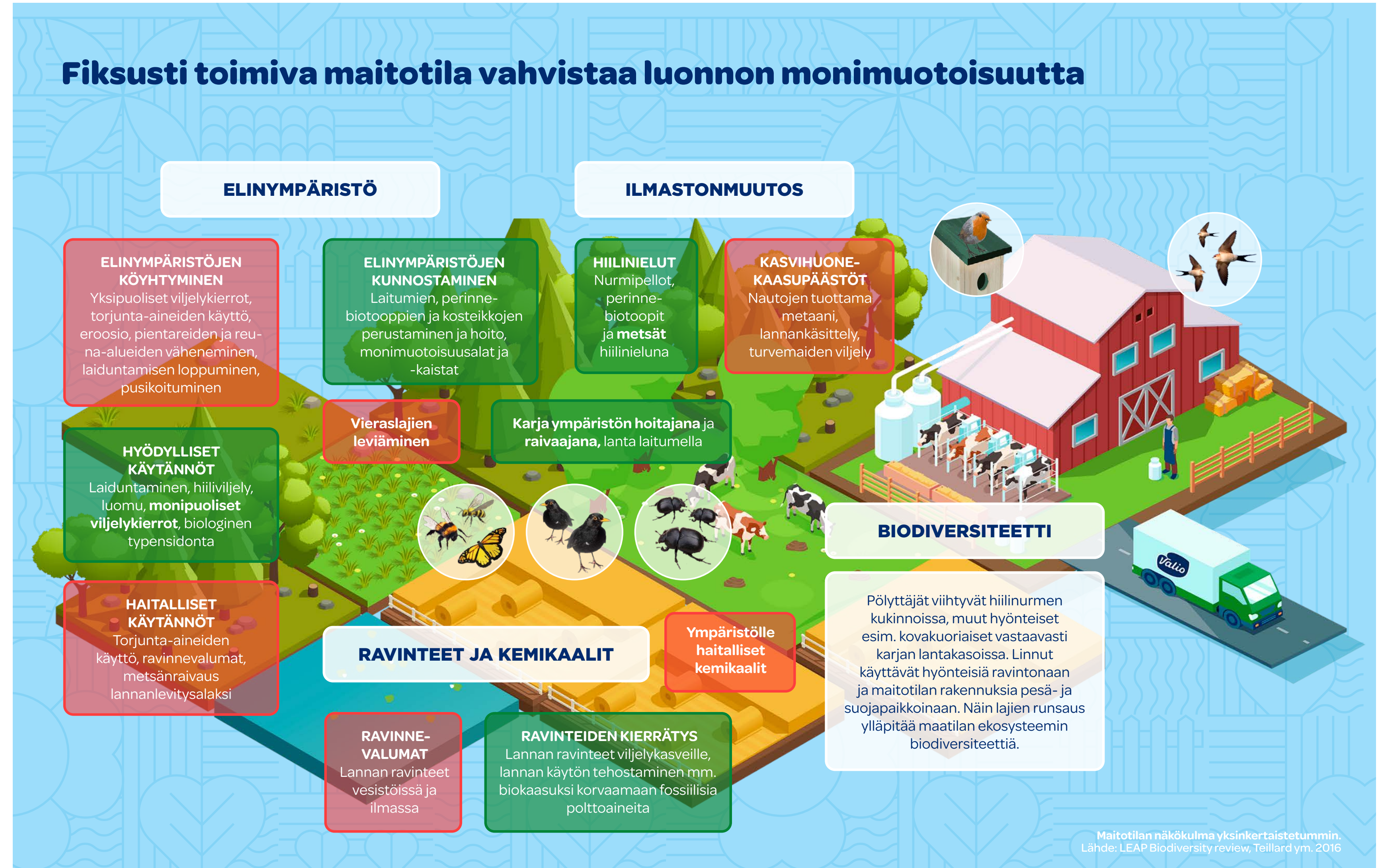
Jatkossa tavoitteenamme on kartoittaa uudelleen myös teollisuusalueidemme luontoarvoja ja vahvistaa niitä.

TIEKARTTA OHJAA LUONTOTYÖTÄMME

Johdamme luontotyötä osana vastuullisuuden ympäristöaiheita. Teimme vuonna 2021 luonnon monimuotoisuuden vahvistamisen tiekartan, jota tarkennamme vuonna 2023. Asetamme lähitulevaisuudessa myös tavoitteet ja mittarit luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi.

Olemme tunnistaneet luonnon monimuotoisuudesta aiheutuvia riskejä ja mahdollisuuksia liiketoiminnan osalta. Seuraamme myös aktiivisesti luonnon monimuotoisuuteen liittyvää kansallista ja kansainvälistä sääntelyä ja sen kehitystä.

Suurimmat riskit toimialalla liittyvät kiihtyvän luontokadon aiheuttamaan luonnon tarjoamien ekosysteemipalveluiden heikkenemiseen ja suuriin ekosysteemiin muutoksiin.

Olemme arvioineet mahdollisuudeksi roolimme merkittävänä kotimaisena toimijana luonnon monimuotoisuuden vahvistamisessa. Maidontuotannolla on keskeinen rooli suomalaisen luonnon monimuotoisuuden ylläpitämisessä. Jos karjatalous ja laidunnus katoavat, alkavat laidunten elinympäristöt kasvaa umpeen ja monimuotoisuus heikentyä, mikä vaikuttaa erityisesti linnustoon ja hyönteisiin. Laidunnus, perinnebiotoopit, alkuperäisrotuiset eläimet ja monipuolinen nurmenviljely ovat esimerkkejä, joilla maidontuotanto ylläpitää maatalousluonnon monimuotoisuutta.

SUUNNITELIMME LUONTOTYÖN

TAVOITTEITA JA KEHITIMME MITTAREITA

Vuonna 2022 osallistuimme FIBSin ja Sitran järjestämään kokeiluhankkeeseen, jossa aloitimme tieteeseen perustuvien luontotavoitteiden asetannan (Science Based Targets for Nature). Neljän työpajan pilotti auttoi Science Based Targets Networkin viitekehysten mukaisen työn alkuun, mutta varsinaisia tavoitteita emme vielä asettaneet, sillä viitekehys ei ole vielä täysin valmis. Seuraammekin aktiivisesti työn valmistumista. Tavoitteenamme on asettaa tieteeseen pohjautuvat luontotavoitteet samaan tapaan kuin olemme asettaneet Science Based Targets -aloitteen hyväksymät ilmastotavoitteet.

Osallistumme myös EU:n uuteen viisivuotiseen CircHive-projektiin, jossa kehitetään biodiversiteettijalanjäljen mittausta ja luontopääoman kirjanpitoa. Jatkamme luonnon monimuotoisuuteen liittyvän mittariston kehittämistä vuonna 2023. Olemme tutkineet erilaisia mahdollisuuksia vuodesta 2019, sillä haluamme kehittää tiloillemme sopivan työkalun, joka on räätälöity Suomen

oloihin. Sopivan mittariston kehittäminen luontoarvoille on osoittautunut hiilijalanjäkilaskentaa haastavammaksi tehtäväksi.

Osallistuimme satojen yritysten kanssa vetoomukseen, jolla kannustettiin YK:n Montrealissa järjestettyyn luontokokoukseen osallistuneita päättäjiä vaatimaan yrityksiltä avointa raportointia luontovaikutuksista. Vetoomuksesta voi lukea lisää [Valion verkkosivuilla](#).

Valio viesti kuluttajille luonnon monimuotoisuuden tärkeydestä avaamalla kesällä pörriäisbuffeteja kolmeen kaupunkiin. Pölyttäjätystävällisiä kukkia sisältäneet buffetit kertoivat muun muassa laiduntamisen tärkeästä roolista arvokkaiden elinympäristöjen ylläpitäjänä. [Lue lisää pörriäisbuffetista.](#) →

Lisäksi edistimme luonnon monimuotoisuutta käytännön tasolla kolmella pilottitilalla, joilla muun muassa kunnostimme lammen ja metsälaitumen sekä perustimme kukkakaistoja. Olemme jo vuosien ajan tehneet pitkäjänteistä työtä luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi maitotiloilla. Olemme aiemmin esimerkiksi kartoittaneet Maa- ja kotitalousnaisten kanssa yli 60 maitotilan luontoarvoja. Kartoituksissa hyvän tai erinomaisen arvosanan sai 65 prosenttia tiloista. Olemme myös tarjonneet tiloillemme rahoitusta arvokkaiden luontokohteiden ylläpitämiseen. Esimerkiksi aitoja kunnostamalla on mahdollistettu laidunnus arvokkailla perinnebiotoopeilla.

Uudistamme maitotilallisillemme maksettavan vapaaehtoisen vastuullisuuslisän toukokuussa 2023. Uudistuksen myötä Valio maksaa vuosittain 50 miljoonaa euroa omistajilleen lainsäädännön vaatimukset ylittävistä eläinten hyvinvointiin, monimuotoisuuden tukemiseen ja ilmastonmuutoksen hillintään liittyvistä toimista.

CASE

Niittykukkia ja Carbo®-nurmea pääkonttorille

Istutimme pääkonttorillemme Helsinkiin yhteensä 140 neliömetrin alalle nurmikon tilalle Valio Carbo® -nurmea ja suomalaisia niittykukkia. Monilajiset ja tiheäkasvuiset nurmet ovat hiiliviljelyn perusta. Valiolla on kuusi erilaista Carbo®-nurmisiemenseosta, jotka kaikki tähtäävät ruokinta-arvoiltaan hyvään nurmirehuun ja jotka kasvaessaan kartuttavat maaperän hiilivarastoa.

Kukkivat niityt tarjoavat monipuolisen elinympäristön erilaisille kasvi- ja eläinlajeille. Niityt muovautuvat täyteen loistoonsa vasta vuosien päästä perustamisesta. Siksi myös pääkonttorin pihalta löytää eri lajeja eri vuosina. Niityllä kukkivat kesällä 2023 pääasiassa yksivuotiset kasvit. Kesällä 2024 nähtävissä on useampia monivuotisia, vanhoista suomalaisista puutarhakannoista kerättyjä perennoja.

Parannamme tuotannon resurssitehokkuutta

TOIMINTAAMME OHJAA Valion ympäristöpolitiikka ja ympäristöjohtamisjärjestelmämme, joka on **sertifioitu ISO 14001 -standardin mukaisesti** Suomen ja Viron toimintojen osalta. Olemme tunnistaneet toimintamme merkittävimmät ympäristövaikutukset ja sitoutuneet vähentämään niitä kehittämällä toimintaamme jatkuvasti elinkaarinäkökulma huomioiden. Seuraamme ympäristöasioita toimipaikoilla säännöllisesti organisaation eri tasoilla johtamisjärjestelmän mukaisesti. Keskeisimmät mittarit ovat myös Valion ylimmän johdon seurannassa.

Energian ja materiaalien käytön tehostaminen liittyy kiinteästi ilmastopäästöjen vähentämiseen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen. Valiolla energiaa kuluu eniten korkealaatuisten tuotteiden valmistamisessa tarvittavan tuotantohygienian ylläpitoon. Materiaaleista Valiolla käytetään ylivoimaisesti eniten raakamaitoa.

KASVATAMME ENERGIATEHOKKUUTTA JA UUSIUTUVAN ENERGIAN OSUUTTA

Energiatehokkuuden parantaminen on tärkeä osa ilmasto-ohjelmaamme. Valio on sitoutunut parantamaan energiatehokkuutta allekirjoittamalla energiatehokkuussopimuksen ja liittymällä Elintarviketeollisuuden energiatehokkuuden toimenpideohjelmaan. Teemme tehtaillamme ohjelman mukaisesti energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä ja raportoimme niistä vuosittain Motivan tilastoon. Energiatehokkuus liittyy myös kiinteästi Valion kustannustehokkuusohjelmaan. Toimenpiteitä seurataan ja raportoidaan kuukausittain energian ohjausryhmän kokouksissa.

Vuonna 2017 alkaneen ja vuonna 2025 päättyvän Suomen elintarviketeollisuuden energiatehokkuussopimuksen mukainen tavoitteemme on, että energian käytön tehokkuus Valion omassa toiminnassa paranee 7,5 prosenttia vuoden 2015 tasosta. Tähän mennessä energiatehokkuustoimenpiteiden yhteenlaskettu vaikutus vastaa noin 10,2 prosenttia vuoden 2015 energiankulutuksesta, eli energiaa säästetään yhteensä 72,8 GWh vuodessa.

Olemme siis jo ylittäneet tavoitteemme, mutta pyrimme jatkamaan hyvällä vauhdilla. Jatkamme tehostamistoimenpiteitä ympäristövaikutusten minimoimiseksi ja kustannustehokkuuden parantamiseksi.

Energian kokonaiskulutus on pysynyt suurin piirten samalla tasolla, mutta uusiutuvien polttoaineiden osuus lämmöntuotannon polttoaineista on kasvanut huomattavasti ja on nyt noin 2/3-osaa lämmöntuotannon kokonaispolttoainemäärästä. Lisäämme uusiutuvien energialähteiden käyttöä Suomen tehtailla jatkuvasti. Uusiutuvia biopolttoaineita, kuten haketta, sahanpurua, kuorta ja biopellettejä, on ajoittain saatavilla niukasti. Huoltovarmuuden varmistamiseksi pidämme yllä myös jatkossa mahdollisuutta polttaa turvetta.

Vuoden 2022 aikana paransimme energiatehokkuutta huomattavasti. Onnistuminen on pitkälti vuoden aikana valmistuneen Lapinlahden tehtaamme savukaasulaudutin- ja lämpöpumppujärjestelmän ansiota. Järjestelmä oli historiamme suurin energiatehokkuusinvestointi.

Energian kulutus Suomessa*

	YKSIKKÖ	2018	2019	2020	2021	2022
Käytetty lämpöenergia	GWh	499	499	494	491	492
Käytetty sähköenergia	GWh	239	238	243	237	238
Käytetty energia yhteensä	GWh	738	730	737	728	730
Lämpöenergian polttoaineosuudet		100	100	100	100	100
Turve	%	36	27	35	25	16
Kevyt polttoöljy	%	6	6	5	9	9
Maa- ja nestekaasu	%	12	10	10	10	5
Kaukolämpö**	%					2
Sähkö***	%					1
Uusiutuvat polttoaineet	%	47	55	48	56	67
Lämpöenergian polttoaineosuudet		100	100	100	100	100
Kotimaiset polttoaineet	%	83	83	83	81	83
Tuontipolttoaineet****	%	17	17	17	19	17

*Vuodesta 2022 mukana tehtaas, pääkonttori, tukkutoiminnot ja Tuusula itäkangas.

**Kaukolämpö ilman alkuperätakuita raportoidaan erikseen vuodesta 2022.

***Sähköä käytetty energiapartnereiden sähkökattiloissa ja lämpöpumppuissa.

****Kaukolämpö ja sähkö laskettu kokonaan tuontipolttoaineeiksi.

Valion tuotantolaitosten energiankulutus vuonna 2022 (GWh/a)*

	SUOMI	VIRO	YHTEENSÄ
Sähkö yhteensä	226	19	245
Sähkö (uusiutuva)	45	0	45
Sähkö (ei-uusiutuva)	181	19	200
Lämpö yhteensä	510	28	538
Lämpö (uusiutuva)	346	0	346
Kaukolämpö (ei alkuperätakuita)	3	0	3
Lämpö (ei-uusiutuva)	161	28	189
Kaikki yhteensä	736	47	783
Uusiutuva yhteensä	391	0	391
Ei-uusiutuva yhteensä	345	47	392

*Ei sisällä pääkonttoria, ainoastaan tuotantolaitokset.

Valion tuotantolaitosten energiankulutus vuonna 2022 (TJ/a) *

	SUOMI	VIRO	YHTEENSÄ
Sähkö yhteensä	814	67	880
Sähkö (uusiutuva)	162	0	162
Sähkö (ei-uusiutuva)	652	67	718
Lämpö yhteensä	1 836	101	1 937
Lämpö (uusiutuva)	1 246	0	1 246
Kaukolämpö (ei alkuperätakuita)	11	0	11
Lämpö (ei-uusiutuva)	580	101	680
Kaikki yhteensä	2 650	168	2 817
Uusiutuva yhteensä	1 408	0	1 408
Ei-uusiutuva yhteensä	1 242	168	1 410

*Ei sisällä pääkonttoria, ainoastaan tuotantolaitokset.

Valiolle myönnettiin investoinnista Motivan, Työ- ja elinkeinoministeriön ja Energjaviraston vuoden 2022 Energianerokas-palkinto.

Esimerkkejä muista vuoden aikana tehdyistä energiatehokkuustoimenpiteistä:

- LED-valaisimien asennus
- kylmävarastojen sulatusten optimointi
- sterilaattoreiden energiansäästötilan käyttöönotto
- lämmön talteenottoverkkojen toiminnan kehittäminen
- kiertoilmakoneiden jäähdytyspattereiden lämpötila-asetusten tarkentaminen

Osallistuimme myös valtakunnalliseen Astetta alemmas -energiansäästökampanjaan.

Vuoden 2023 tavoite on rakentaa uusi lämpöpumpujärjestelmä Seinäjoen tehtaalle. Järjestelmä koostuu useasta lämpöpumpusta, ja sen vaikutus Seinäjoen tehtaan energiankäyttöön tulee olemaan suuri. Lisäksi tavoitteena on jatkaa LED-valaisimien käyttöönottoa. Optimoimme myös lämmönjako- ja ilmanvaihtojärjestelmien toimintaa.

Vaikutamme elintarviketeollisuuden energiatehokkuustyöhön osallistumalla Elintarviketeollisuusliiton energiatehokkuuden toimenpideohjelman ohjausryhmän toimintaan. Lisäksi osallistumme energiantensioivien teollisuuden jatkuvan parantamisen työryhmään sekä Elinkeinoelämän keskusliiton energia- ja ilmastovaliokunnan työskentelyyn. Vuonna 2023 jatkamme näissä ryhmissä ja ylläpidämme tehtaiden välistä tiedonvaihtoa varmistaaksemme energiatehokkuustoiminnan kehittämisen.

VÄHENNÄMME TEHTAIDEMME YMPÄRISTÖVAIKUTUKSIA JÄRJESTELMÄLLISESTI

Ympäristönäkökulmasta Valion strategian ja liiketoiminnan kehityksen suurin haaste muodostuu tuotannollisen toiminnan pirstaloitumisesta, joka jatkaa kasvuaan. Pirstaloituminen näkyy yksittäisten tuotteiden määränä, yksittäisen tuotteen valmistamiseen tarvittavien puolivalmisteiden määränä ja tuotantoerien runsautena. Nämä tekijät lisäävät tarvetta pestä tehtaiden laitteita ja välineitä. Siten myös veden kulutus ja jätevesihävikki kasvavat. Lisääntyvä kasvipohjaisten tuotteiden valmistus samoilla tuotantolinjoilla maitopohjaisten tuotteiden kanssa lisää pesutarvetta edelleen. Ympäristöseurannoista saatava tieto ohjaa tuotannollista toimintaamme ja siihen liittyvää päätöksentekoa resurssitehokkaampaan suuntaan.

[Lue lisää toimintamme ympäristövaikutuksista verkkosivuiltamme. →](#)

TEHOSTAMME VEDENKÄYTTÖÄ JA VÄHENNÄMME JÄTEVEDEN KUORMITUSTA

Valion Suomen toimipaikat on liitetty kunnalliseen viemäriverkkoon ja jätevedet päätyvät kunnalliseen jätevedenpuhdistamoon. Olemme tehneet jätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten kanssa teollisuusjätevesisopimukset, joissa on määritelty suurimmat sallitut kuormitusarvot eri parametreille. Useilla toimintapaikkakunnillamme olemme osallistuneet suoraan puhdistamon investointikustannuksiin. Viron toimipaikoillamme on omat jätevedenpuhdistamonsa.

Seuraamme jätevesikuormitusta ja jäteveden määrää suhteuttamalla ne vastaanotettuun maitomäärään. Vuonna 2022 tavoitelimme vastaanotettuun maitomäärään suhteutetun veden kulutuksen pitämistä ennallaan ja jäteveden vaarallisuutta hapestä riippuvaiselle eliöstölle kuvaavan COD (Chemical Oxygen Demand) -kuormituksen kasvun rajoittamista 0,4 prosenttiin.

Jätevesikuormituksen tavoitteessa onnistuimme, sillä kuormitus laski 2,6 prosenttia. Jäteveden määrän tavoitteeseen emme päässeet. Vastaanotettuun maitomäärään suhteutettu jätevesimäärä kasvoi 1,3 prosenttia.

Vuonna 2022 kehitimme tuotantolaitoksen vedenkäytön tehostamiseksi konseptin, jossa huomioidaan vedenkäytön vähentämisen lisäksi mahdollisuudet lisätä veden kierrätystä. Konsepti sisältää mittauksia, tarkastuksia ja laskentaa. Testasimme konseptia vuonna 2022 yhdellä toimipaikalla ja löysimme useita kehityskohteita. Tulevina vuosina otamme konseptin käyttöön muilla tuotantolaitoksilla.

Yhdellä toimipaikalla onnistuimme merkittävästi vähentämään jätevedeen päätyvää kuormitusta hyödyntämällä tehokkaasti juurisyyanalyysiä ja systemaattisia ongelmanratkaisutyökaluja. Levitämme uutta toimintatapaa aktiivisesti myös muihin toimipaikkoihin.

Veden käyttö Valion omilla tuotantolaitoksilla 2022 (m³)

	SUOMI	VIRO	YHTEENSÄ
Veden käyttö lähteittäin			
Kunnallinen vesi	4 368 182	0	4 368 182
Pohjavesi (omat kaivot)	441 642	596 417	1 038 059
Pintavesi (oma käsittely)	100 361	0	100 361
Talousvesi yhteensä	4 910 185	596 417	5 506 602
Jäähdytysveden otto vesistöistä*	3 258 585	0	3 258 585
Kierrätetty ja uudelleen käytetty vesi	1 257 485	72 288	1 329 773

*Palautetaan vesistöön.

Jätevesi ja jätevesikuormitus 2022 (m³)

	YKSIKKÖ	SUOMI (Kuormitus kunnalliseen jätevedenpuhdistamoon)	VIRO (Kuormitus omasta puhdistamosta vesistöön)
Virtaama	m ³ /a	5 365 110	635 585
COD	tn/a	5 652	9,6
BOD	tn/a	8 679	1,7
Typpi	tn/a	138	3,1
Fosfori	tn/a	493	0,4
Kiintoaine	tn/a	1 988	4,7

VÄHENNÄMME JÄTTEEN MÄÄRÄÄ KIERRÄTTÄMÄLLÄ MATERIAALEJA

Tavoitteenamme on käyttää raaka-aineita ja käyttöhyödykkeitä resurssitehokkaasti. Jätehuollossa pyrimme toteuttamaan etusijaperiaatetta eli ohjaamaan mahdollisimman paljon materiaalia uudelleenkäyttöön ja materiaalkierrätykseen.

Ympäristönsuojeluviranomaiset valvovat Valion ja jätehuoltoyritysten toimintaa. Tarkastamme toimipaikkojemme jätehuollosta vastaavien kumppaniyritysten luvat ja rekisteröinnit ennen yhteistyön aloittamista.

Vuoden 2022 jätehuollon osalta merkittävin muutos oli biokaasutukseen päätyvän jätteen määrän merkittävä pienentyminen Suomessa. Muutoksen taustalla oli hävikin väheneminen.

**Biokaasutukseen
päätyvän jätteen määrä
Suomessa pienentyi
merkittävästi
vuonna 2022.**

Raaka-aineiden käyttö Valion omilla tuotantolaitoksilla 2022 (tn)

	SUOMI	VIRO	YHTEENSÄ
Raakamaito	1 681 634	226 528	1 908 162
Hedelmät, soseet ja tiivisteet	10 659	1 538	12 197
Muut raaka-aineet (sokeri, suola, kasviöljy jne.)	25 012	637	25 649
Pakkausmateriaalien käyttö	23 513	2 891	26 404

Jätehuolto 2022 (tn)

	SUOMI	VIRO	YHTEENSÄ
Vaarallinen jäte	113	4,4	117,3
Materiaalien kierrätys (muovi, metalli, lasi, paperi jne.)	1 913	383	2 296
Jäte energiaksi lämpölaitoksilla	1 201	36	1 237
Kompostointi ja biokaasu	25 734	7 557	33 291
Jätteenpoltto	450	163	614
Kaatopaikkajäte	41,6	10,2	51,7

Typen oksidit (NOX), rikkioksidi (SOX), ja muut merkittävät päästöt ilmaan 2022 (tn)

	SUOMI	VIRO	YHTEENSÄ
Typen oksidit	5,3	13	18
Rikkioksidi	107	43	150
Hiukkaset	263	1	264
Jauhekuivaimien pölypäästöt	13 740	0	13 740

TEEMME YHTEISTYÖTÄ YMPÄRISTÖVIRANOMAISTEN KANSSA

Yhtä tehdasta lukuun ottamatta Valion Suomen ja Viron tuotantolaitokset tarvitsevat ympäristöluvan. Vuoden 2022 aikana saimme tuotantolaitostemme osalta päätökseen vuonna 2019 julkaistujen, elintarviketeollisuutta koskevien EU-tason ympäristölupavaatimusten edellyttämät lupaprosessit. Lupaprosesseissa ei tullut vastaan yllätyksiä. Kahdella toimipaikalla jatkamme teknisiä selvityksiä ja koeajoja, jotta pääsemme jauhekuivauksen uusiin pölypäästörajoihin. Vuoden 2022 aikana emme tarvinneet meluntorjuntatoimenpiteitä emmekä niiden suunnittelussa tarvittavia meluselvityksiä.

Prosessipesuissamme laajasti käytetyn väkevän typpihapon vaaraluokitus muuttui maaliskuun alusta 2022. Muutoksen myötä viisi toimipaikkaamme kohosi viranomaisvaatimusten suhteen korkeampaan luokkaan eli niin sanotuiksi toimintaperiaatelaitoksiksi. Muutoksesta huolimatta viranomainen ei katsonut aiheelliseksi tihentää näiden toimipaikkojen tarkastusväliä, vaikka lainsäädäntö olisi antanut siihen mahdollisuuden.

Vuonna 2021 voimaan tullut jätelain uudistus ja uusi jäteasetus eivät merkittävästi vaikuta Suomen toimintojemme jätehuoltoon, mutta niiden vaikutukset markkinoille laskemienne pakkausten kierrätyksen järjestelyihin ja kustannuksiin alkoivat konkretisoitua vuonna 2022. Valio Oy on ollut osakkaana muovi- ja kuitupakkausten kierrätysjärjestelyistä vastanneissa yhteisöissä. Vuonna 2022 muodostui uuden jätelain mukainen uusi, kaikki pakkausmateriaalit kattava tuottajayhteisö, jossa Valio on mukana osakkaana.

Seuraamme ympäristöalan lainsäädännön valmistelua niin EU-tasolla kuin kotimaassa Elintarviketeollisuusliiton jäsenyytemme kautta.

Vuoden 2022 ympäristöauditoinneissa ja viranomaistarkastuksissa ei tullut esille olennaisia puutteita toiminnassamme.

VÄHENNÄMME MAITOHÄVIKKIÄ

Maitohävikin pienentäminen tuotannossamme on kustannusten ja tuottavuuden näkökulmasta tärkeää. Hävikin vähentämisen ansiosta tuotteita voidaan valmistaa vähemmästä raaka-aineesta, kun maito saadaan kokonaisuudessaan hyötykäyttöön. Samalla syntyy myös vähemmän päästöjä.

Olemme vähentäneet tuotannossamme syntyvää hävikkiä kymmenissä kehityshankkeissa vuonna 2022. Hävikin vähentäminen on osa vuonna 2022 käynnistettyä strategista #2025-ohjelmaa, joka pyrkii parantamaan maitotuottoa tehokkuuden parantumisen, toimintatapojen kehittämisen sekä uuden, kannattavan liiketoiminnan kautta. Pää tavoitteenamme on maitoraaka-aineen käytöstä sekä laadullisista virheistä ja toiminnasta syntyvän hävikin vähentäminen 50 prosentilla neljän vuoden aikana (2022–2025).

Jatkoimme #2025-ohjelmaan liittyvien toimintojen raportoinnin uudistamista ja teknologisen kyvykkyyden vahvistamista. Näin mahdollistamme muun muassa entistä paremman tiedolla johtamisen, maitoraaka-aineiden raportointijärjestelmän kehittämisen ja analysoinnin reaaliaikaisuuden. Lisäksi laajensimme tehtaiden automaatiojärjestelmien teknologia-alustan

käyttöä tukemaan ja auttamaan eri käyttösovelluksia. Näin tuomme hävikin läpinäkyvämmäksi osaksi arjen johtamiskäytäntöjä.

Vuonna 2022 onnistuimme hallitsemaan maidon kausivaihtelua huomattavasti aiempia vuosia paremmin ja siten pienentämään hävikkiä. #2025-ohjelman hankkeissa pienensimme maitoraaka-ainehävikkiä noin 13 prosenttia ja tuotannon virhekustannuksia noin 9 prosenttia verrattuna vuoteen 2021.

Jatkoimme koko Valion yhteisen tuotantotavan viemistä käytäntöön tehtaiden johtamisessa. Aloitimme laajat henkilöstövalmennukset, joiden ohessa toteutamme laadunparantamiseen liittyviä hankkeita tehtaiden arjessa. Koulutimme laadunparantamisen osaajia tehtaisiin toteuttamaan systemaattisesti parannushankkeita hävikin poistamiseksi. Laajensimme henkilöstövalmennuksia esihenkilö- ja asiantuntijatasolle vuonna 2023.

Ympäristöviisaat pakkaukset

Ilmastovaikutusten minimointi

Pakkaussitoumukset

KOHTI KIERTOTALOUTTA JA ILMASTOVAIKUTUSTEN MINIMOINTIA

Painopistealueet

↓
KOHTI HIILINEUTRAALIA maitoa 2035

Tavoitteenamme on ympäristöviisas pakkaaminen. Olemme sitoutuneet suojaamaan tuotteita ja siten minimoimaan ruokahävikkiä, käyttämään aidosti kiertotalouteen sopivia pakkauksia sekä minimoimaan ilmastovaikutuksia käyttämällä uusiutuvia kasvipohjaisia ja kierrätysmateriaaleista valmistettuja pakkauksia. Valion pakkausten hiilijalanjälki on noin puolitoista prosenttia tuotteen koko hiilijalanjäljestä. [Lue lisää vastuullisista pakkauksista verkkosivuiltamme. →](#)

PAKKAUKSEMME SUOJELEVAT RUOKAA JA EHKÄISEVÄT RUOKAHÄVIKKIÄ

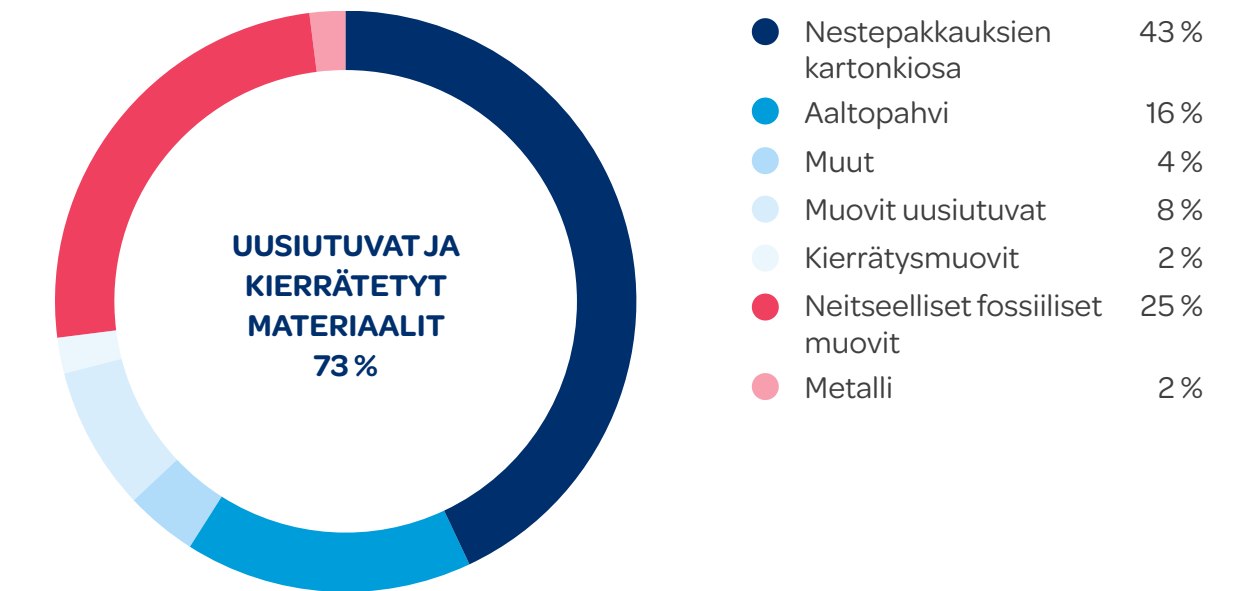
Pakkauksen tärkein tehtävä on suojata tuotetta, varmistaa sen turvallisuus ja säilyvyys ja näin ehkäistä ruokahävikkiä. Vuonna 2022 jatkoimme edelleen tehostetusti tuotantolaitoksissamme pakkausprosessin ja pakkauslaitosten laadunvalvontaa. Mikrobiologisten kuluttajapalautteiden määrä on laskenut vuoden 2019 lähtötasosta (4,7) merkittävästi: vuonna 2022 saimme palautteita 2,1 jokaista miljoonaa pakattua tuotetta kohden.

SÄÄSTÄMME LUONNONVAROJA KÄYTTÄMÄLLÄ UUSIUTUVIA JA KIERTOTALOUSMATERIAALEJA

Uusiutuvista materiaaleista valmistettujen sekä kiertotalouteen sopivien pakkausmateriaalien ansiosta säästämme luonnonvaroja ja vähennämme ilmastopäästöjä. Tavoitteenamme on, että vuoteen 2030 mennessä kaikki Suomessa valmistamamme ja myymämme kertakäyttöiset pakkausmateriaalit on valmistettu uusiutuvista tai kierrätetyistä materiaaleista.

Vuonna 2022 kertakäyttöisestä pakkausmateriaalista 73 prosenttia (2021: 73 %) oli uusiutuvista tai kierrätetyistä materiaaleista valmistettuja. Muovista noin

Kertakäyttöiset pakkausmateriaalit Suomessa vuonna 2022 (17,2 MKG)

UUSIUTUVAT JA KIERRÄTETYT MATERIAALIT 73 %

Muovista uusiutuvaa tai kierrätettyä: 29 %
Kiertotalouteen sopivat: 88 %

29 prosenttia (2021: 28 %) oli uusiutuvaa tai kierrätettyä materiaalia. Tällä hetkellä kaikki Suomessa myytävät harjakattoiset maito-, piimä-, kerma- ja jogurttipakkaukset on valmistettu korkkia myöten 100-prosenttisesti uusiutuvista materiaaleista.

Vuonna 2022 toimme kauppaan uusia kartonkikierrätykseen sopivia pikareita. Esimerkiksi osa Valio PROfeel®-proteiinirahkoista ja Oddlygood®-tuotteista on nyt pakattu kartonkipikareihin. Näin vähennämme muovin määrää korvaamalla sitä uusiutuvilla materiaaleilla. Vuonna 2023 tavoitteenamme on jatkaa kartonkipikareiden tarjonnan laajentamista.

Jatkoimme myös onnistuneesti kierrätysmuovin käyttöä juustoviipalepakkauksissamme. Jokaisessa viipalepakkauksessa on vähintään 55 prosenttia kierrätettyä muovia.

PAKKAUSTEN KIERRÄTYS VIE KOHTI AITOA KIERTOTALOUTTA

Valion kaikki Suomessa myydyt kertakäyttöiset pakkaukset on helppo kierrättää pakkausten keräysjärjestelmissä. Keräysjärjestelmistä kaikki pakkausmateriaali ei kuitenkaan vielä päädy aidon kiertotalouden piiriin eli uusiksi tuotteiksi. Vuonna 2022 Suomessa myydyistä Valion valmistamista pakkausmateriaaleista 88 prosenttia voi aidosti päätyä kiertotalouden kautta uusiksi tuotteiksi. Luku on kaksi prosenttiyksikköä edellisvuotta parempi. Jatkamme suunnitellusti kohti kunnianhimoista tavoitettamme, 100-prosenttisesti aitoon kiertotalouteen sopivia pakkauksia.

Kannustamme kuluttajia kierrättämään. Vuonna 2020 aloimme lisätä pakkauksiin uusia, arkea helpottavia, selkokieliisiä ja helposti löydettäviä kierrätysohjeita. Jatkamme työtä suunnitelman mukaisesti. Olemme myös lisänneet kierrätystä helpottavat ohjeet Valion pakkauksista kertovalle [verkkosivustolle](#). Vuoden 2022

lopulla toimme pakkauksiimme myös ensimmäiset pakkauksen vastuullisuudesta kertovat vihreät merkinät. Ne kertovat näkyvästi, helposti ja ymmärrettävästi ympäristöviisaista pakkauksista. Lisäämme merkintöjen käyttöä merkittävästi vuoden 2023 aikana. [Lue lisää pakkauksista verkkosivuiltamme.](#) →

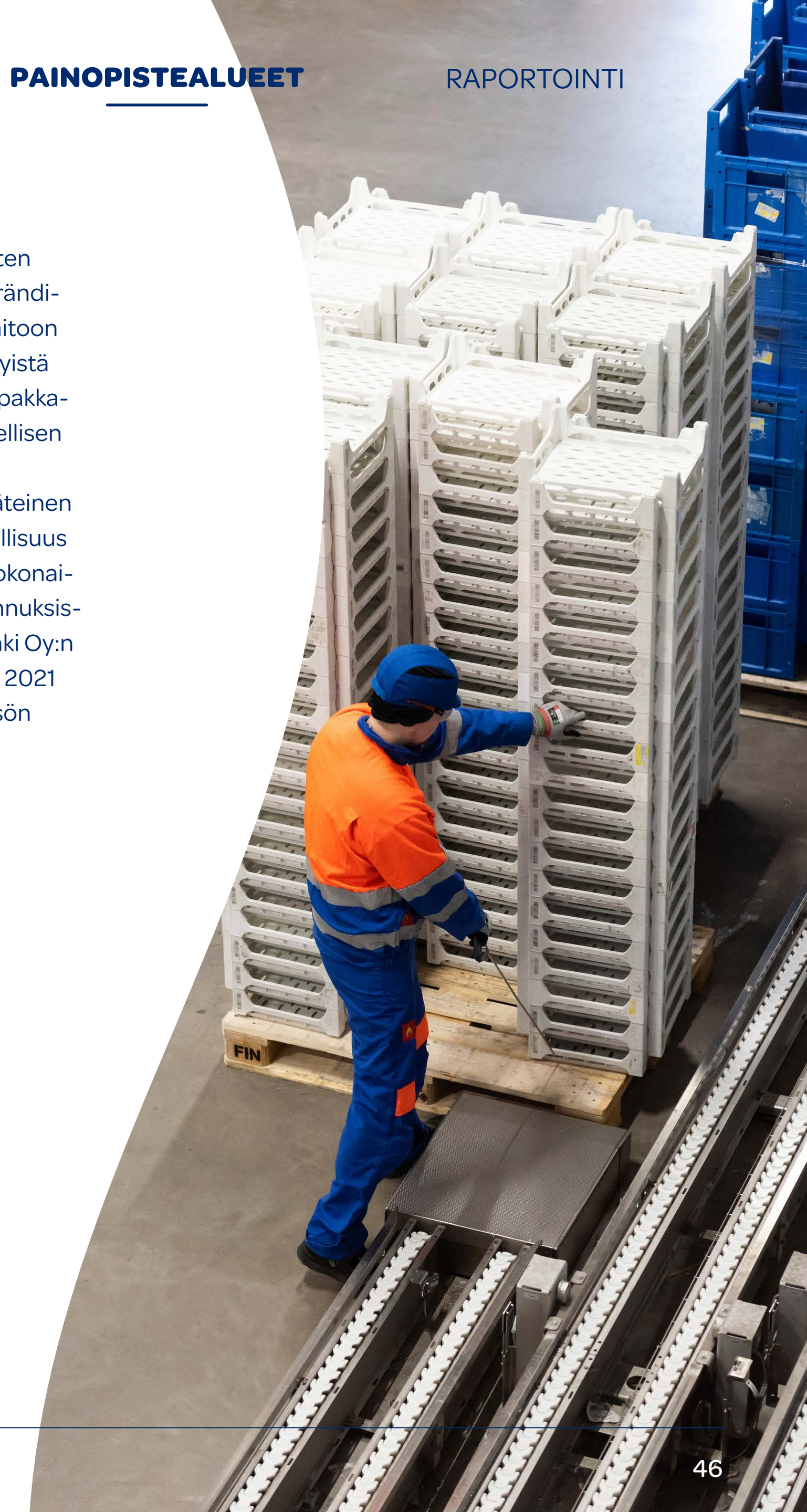
Maitojen, jogurttien ja muiden tuotteiden kuljetuksessa käytämme kierrätettäviä muovisia maitolaatikoita, alustoja sekä kennoja. Niitä käytetään noin 40,2 miljoonaa kertaa vuodessa. Näin vältämme käyttämästä saman määrän kertakäyttöisiä pahvilaatikoita tai yksiköitä. Käytössä kuluneet ja rikkinäiset muoviset yksiköt kierrätämme. Vuonna 2022 käytimme uudelleenkäytettäviä puulavoja noin 1,2 miljoonan käyttökerran verran.

Vientituotteet pakkaamme pahviin kuljetus- ja tukkupakkauksiin. Pakkausten kierrätettävyys noudattaa EU:n periaatteita. Kierrätettävyys kohdemaissa riippuu kyseisen maan kierrätysjärjestelyistä.

Olemme aloittaneet pakkausten kiertotalousyhteistyöhankkeen jätealan toimijoiden, pakkausten valmistajien sekä muiden isojen elintarvikealan bränditalojen kanssa. Hankkeen tavoitteena on päästä aitoon suljettuun kiertotalouteen, jossa kuluttajilta kerätyistä elintarvikepakkauksista valmistetaan uusia Valio-pakkauksia. Näin vähennämme tulevaisuudessa neitseellisen fossiilisen muovin käyttöä merkittävästi.

Pakkausten tuottajavastuu on yrityksille lakisääteinen velvoite. Tuottajavastuullisella yrityksellä on velvollisuus järjestää pakkausjätteidensä keräys ja kierrätys kokonaisuudessaan sekä vastata siitä aiheutuvista kustannuksista. Täytämme tämän lakisääteisen velvoitteen Rinki Oy:n kanssa tekemälläme sopimuksella sekä vuonna 2021 perustetun, osin Valion omistaman tuottajayhteisön Suomen pakkaustuottajat Oy (SPT Oy) kanssa.

Kohti kiertotaloutta

VALMISTAUDUMME PAKAUSSÄÄNTELYN LISÄÄNTYMISEEN

Kertakäyttömuovin ja pakkausmateriaalin määrän lisääntyminen sekä ympäristön roskaantuminen pakkausjätteestä ovat globaali ongelma. EU on luomassa uutta lainsäädäntöä ongelman poistamiseksi. Muutokset vaikuttavat tulevaisuudessa merkittävästi myös Valion toimintaan.

Vuoden 2022 aikana valmistauduimme EU:n kertakäyttömuoveja koskevan niin kutsutun SUP-direktiivin 2019/904/EU (Single Use Plastics) vaateisiin. Yhdessä suurimmista hankkeistamme suunnittelimme, miten toteutamme direktiivin alle kolmen litran juomapakkausta koskevan korkin kiinnipysymisvaateen, ja otamme uudenlaiset korkit käyttöön asteittain. Ensimmäiset kiinnipysyvät korkit tulivat kaappoihin vuoden 2023 alussa.

Vuonna 2023 valmistelemme vapaaehtoista Green Deal -sopimusta, joka koskee muovisten, kertakäyttöisten annospakkausten kulutuksen vähentämistä ja siihen liittyviä käytännön toimenpiteitä. Sopimus tehdään ympäristöministeriön ja alan toimijoiden aloitteesta yhteisesti.

Valmistaudumme tulevaisuuteen EU-komission marraskuussa 2022 antaman pakkaus- ja pakkausjäteasetusehdotuksen mukaisesti. Asetuksen tavoitteena on harmonisoida pakkaamiseen liittyvää lainsäädäntöä EU:ssa sekä

- ehkäistä syntyvän pakkausjätteen määrää rajoittamalla tarpeetonta pakkaamista
- lisätä pakkausten uudelleen käyttöä
- vahvistaa kiertotaloutta
- vähentää luonnonvarojen kulutusta ja
- luoda EU:n alueelle toimivat kierrätysraaka-ainemarkkinat.

Valion omat pakkaamista ohjaavat sitoumukset ja kunnianhimoiset tavoitteet ovat jo nyt hyvin linjassa uuden asetusehdotuksen kanssa. Seuraamme tiiviisti asetusehdotuksen valmistelua ja tarkennamme omia tavoitteitamme tarvittaessa.

Tehokas logistiikkamme vähentää päästöjä

LOGISTIIKASSA tärkein tavoitteemme on kustannustehokkuuden ja asiakastyytyväisyyden ylläpitäminen, jolla vaikutamme maitotuottoon. Suunnittelemme maidon keräily- ja jakelureitit optimaalisiksi: vältämme turhaa ajoa ja pyrimme täyttämään jokaisen kuorman. Tehokas reititys vähentää polttoaineen kulutusta ja ympäristön kuormitusta.

Vuonna 2022 onnistuimme logistiikassamme reagoimaan jatkuvasti muuttuvaan kysyntään. Koronavuosien aikana jakelun ja koko toimitusketjun toiminta oli vaikeasti ennakoitavissa. Asiakkaiden tarpeet, kuluttajien ostokäyttäytyminen ja vähittäiskaupan volyymit muuttuivat nopeasti. Samalla hotelli- ja ravintola-alan asiakkaiden tilaukset laskivat.

Jakelemme vuosittain yli kolmanneksen Suomen lämpötilasäädellyistä elintarvikkeista. Tuotteiden jake- lussa ympäristökuormaa vähentää Valion toteuttama yhteisjakelu muiden yritysten kanssa. Yhteiset toimitukset vähentävät ajettujen kilometrien määrää. Tuotteiden jakelua kotimaassa hoitaa 125 kuljetusrytittäjää 227 jakeluautolla. Valion oma henkilökunta suunnittelee jakelureitit optimaalisiksi. Siten varmistamme, että käytämme kalustoa tehokkaasti ja huomioimme asia-

kastarpeet. Vuonna 2022 kotimaan jakelussa tehtiin noin 1,8 miljoonaa asiakaskäyntiä, mikä tarkoittaa noin 6 500 asiakaskohtaamista päivässä.

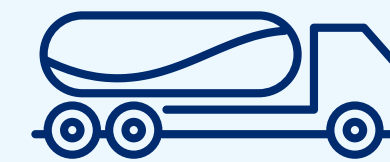
Maidon keräilytiloilta hoitaa Suomessa noin 45 alihankkijayritystä 69 autolla. Autot olivat ajossa vuonna 2022 yli 20 tuntia vuorokaudessa, vuoden jokaisena päivänä. Keräilykaluston keski-ikä on noin kaksi vuotta. Koko kalusto täyttää viimeisimmät EURO 6 -päästönormit. Kaluston kokoa kasvatetaan kuormakokojen kasvattamiseksi ja päästöjen pienentämiseksi. Reittien määrä väheni 4,3 prosenttia vuoden 2022 aikana. Maidon keräilyautoilla ajettiin 834 000 kilometriä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kun valitsemme yhteistyökumppaneita, varmistamme käytettävien autojen EURO-päästöluokituksen.

Osallistuimme Suomen taloustutkimuksen Leipää, Lautaa ja Lämpöä -projektiin yhdessä MTK:n, Metsäteollisuus ry:n ja Bioenergia ry:n kanssa. Pyrimme vaikuttamaan Suomen päättäjiin, jotta vähäliikenteisen tieverkon tiemäärärahoja lisättäisiin. Vähäliikenteisen tieverkon hyvä kunto on edellytys kasvaville ja huoltovarmuuden kannalta tärkeille maatalouden sekä energia- ja metsäteollisuuden kuljetuksille.

Logistiikan tunnuslukuja Suomessa:

MAIDON
KESKIMÄÄRÄINEN MATKA
MEIJERIIN

79 km

MAIDON MATKA MEIJERILTÄ
KAUPPAAN KESKIMÄÄRIN

88 km

TUOTTEIDEN
TOIMITUSVARMUUS
ASIAKKAILLEMME

99 %

MERIKONTTEJA

50 kpl

JA VIENNIN
REKKALASTAUKSIA NOIN

100

VIIKOSSA

VIENTIÄ
SUOMESTA NOIN

50

MAAHAN

n. 96 %

VIENTIKUORMISTA KULKI
TÄYSINÄ YKSIKKÖINÄ

CASE

Ruotsissa tavoitteena fossiiliton ja hiilineutraali logistiikka

Tytäryhtiömme Ruotsissa arvioi vuoden 2022 aikana ensimmäistä kertaa oman toimintansa olennaiset ympäristövaikutukset. Arvio tehtiin vuoden 2021 tietojen perusteella. Kävi ilmi, että tuotteiden logistiikka synnyttää suurimmat päästöt (2021: 6 900 tonnia CO₂e). Asetimme tavoitteeksi siirtyä fossiilittomaan polttoaineeseen vuoteen 2025 mennessä sekä saavuttaa hiilineutraali logistiikka vuonna 2035. Yhdenmukaistamme Valio Ruotsin päästölaskentaa kansainvälisen päästöprotokollan (GHG Protocol) mukaiseksi.

LISÄÄMME BIOKAASUN KÄYTTÖÄ MAIDON KERÄILYSSÄ

Biokaasu on uusiutuva polttoaine, jota käyttämällä kuljetuksen kasvihuonepäästöjä voidaan pienentää jopa 85 prosenttia fossiilisiin polttoaineisiin verrattuna. Kuljetuksissamme on käytössä viisi biokaasulla käyvää maitoautoa, joilla ajettiin vuonna 2022 yhteensä noin 1,1 miljoonaa kilometriä. Lisäämme biokaasua käyttävien autojen määrää vuosittain sitä mukaa, kun tankkausverkosto kasvaa.

Vuonna 2022 nesteytetyllä biokaasulla eli LBG:llä kulkevia autoja oli käytössämme neljä kappaletta. Helmi-kuussa 2022 otimme käyttöön ensimmäisen maitoauton, joka kulkee lannasta tehdyllä paineistetulla biokaasulla CBG:llä. Kaasuautoilla ajettiin noin 5,7 prosenttia maidon keräilyn kokonaiskilometreistä. Biokaasun käytön seurauksena hiilidioksidipäästöt pienenevät noin 900 000 kiloa CO₂e fossiiliseen dieseliin verrattuna.

MAITOTILOJEN ELINVOIMAISUUS JA ELÄINTEN HYVINVOINTI

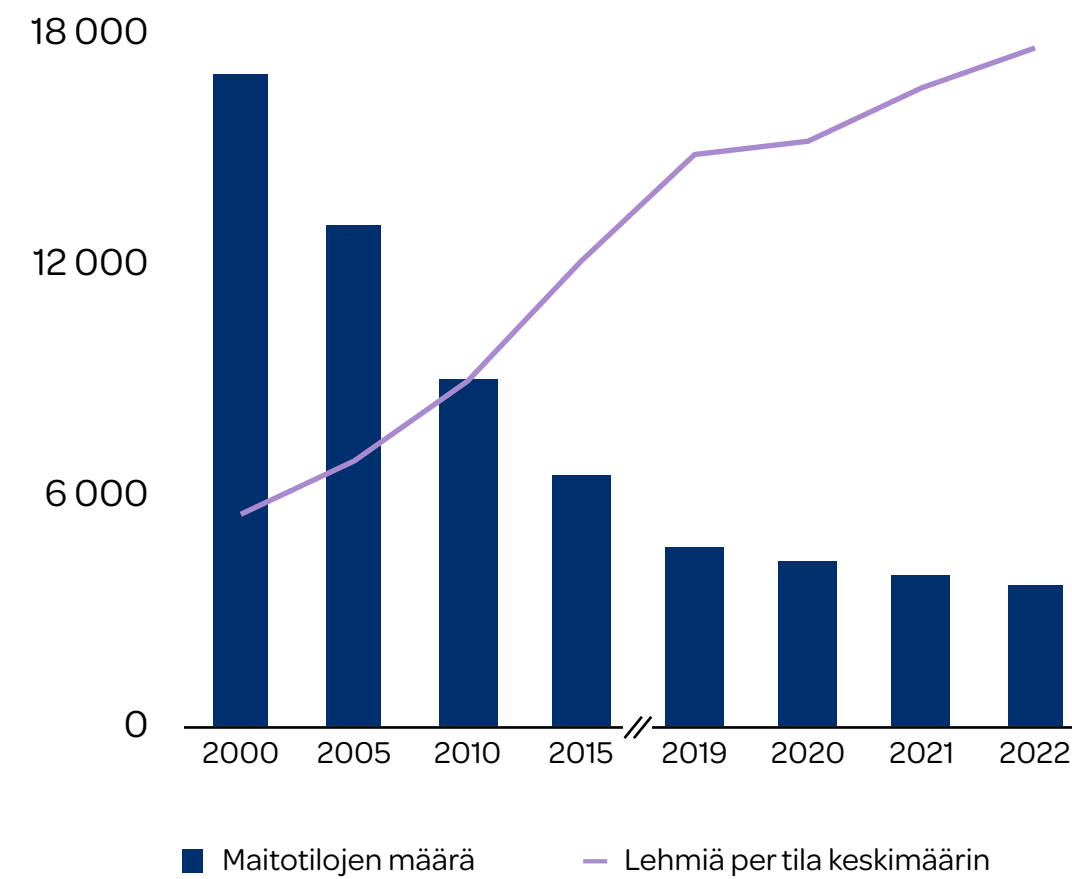
Maitotilan eläinten, ihmisten ja ympäristön hyvinvointi muodostavat kokonaisuuden, jossa keskeistä on maitotilayrityksen elinvoimaisuus. Osaava ja hyvinvoiva maitotilallinen pystyy huolehtimaan karjastaan hyvin ja kehittämään yritystoimintaansa maailman muuttuessa. Liiketoimintamme pitää yllä suomalaisten maitotilojen elinvoimaisuutta ja edistää työllisyyttä koko Suomessa. Tuotomme menevät omistajillemme eli suomalaisille maitotilallisille. Tarjoamme omistajillemme asiantuntijapalveluita yritystoiminnan kehittämiseksi, eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi ja maidon korkean laadun varmistamiseksi.

Valiolaiset maitotilat työllistävät koko Suomessa

VALION TUOTTEIDEN ostaminen edistää työllisyyttä koko Suomessa. Maitotilat työllistävät esimerkiksi eläinlääkäreitä, lomittajia, rehuntekijöitä, maatalouskoneiden huoltajia ja valmistajia, kuljetusyrittäjiä sekä rakennusurakoitsijoita. Tarjoamme omistajillemme monia palveluita esimerkiksi eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi ja maidon korkean laadun varmistamiseksi.

Vuonna 2022 valiolaisia tiloja oli noin 3 700 eli noin 300 vähemmän kuin vuonna 2021. Luomutuottajia vuonna 2022 oli 101. Määrä laski hiukan edellisvuodesta, mutta on pysynyt viime vuodet melko tasaisena. Maitotilojen koko on sen sijaan kasvanut vuosi vuodelta. Vuonna 2022 koko maassa oli tilaa kohden keskimäärin 53 lehmää. Suomalaiset tilat ovat verrattain pieniä. Kansainvälisen ICAR-järjestön tilastojen mukaan Tanskassa karjassa oli vuonna 2020 keskimäärin yli 200 lehmää ja Ruotsissa 90 lehmää.

Valiolaiset maitotilayrittäjät tuottavat noin 80 prosenttia suomalaisesta maidosta. Kotimaisen ruoantuotannon turvaamisen kannalta maitotilojen elinvoimaisuus ja kyky jatkaa toimintaansa eri tilanteissa on tärkeää.

Maitotilojen määrä ja keskimääräinen tilakoko, (vuoden lopussa)

■ Maitotilojen määrä — Lehmiä per tila keskimäärin

Luomutuottajien määrä:

Vuosi	Määrä
2000	101
2005	133
2010	106
2015	127
2019	118
2020	113
2021	111
2022	101

TURVAAMME MAITOTILALLISTEN TOIMEENTULON

Valion pyrkimyksenä on turvata omistajayrittäjiensä toimeentulo ja mahdollisuudet menestyä maitotilayrittäjinä. Tavoittemme on turvata valiolaisten maitotilojen tulevaisuus niin keskipitkällä kuin pitkällä aikavälillä ja varmistaa, että suomalaisiin luonnonolosuhteisiin erityisen hyvin sopiva maidontuotanto säilyy Suomessa. Vastuullisella liiketoiminnalla ansaitsemme maitotiloilta kerätylle maidolle parhaan mahdollisen maitotuoton. Lisäksi tarjoamme omistajayrittäjillemme korkeatasoiset asiantuntijapalvelut, joiden avulla tuemme kestäväää ja kehittäväää maitotilayrittämistä sekä yrittäjien ammatillista osaamista ja hyvinvointia.

Maitotilan eläinten, ihmisten ja ympäristön hyvinvointi muodostaa kokonaisuuden, jonka keskiössä on maitotilayrityksen elinvoimaisuus. Koska maitotilojen elinvoimaisuuteen liittyvät osa-alueet ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa, pyrimme kehittämään maitotilojen elinvoimaisuutta tunnistamalla ja toteuttamalla ne toimenpiteet, jotka synergisesti edistävät kaikkia osa-alueita.

Vuonna 2022 Venäjän hyökkäyssota pahensi maatalouden vuonna 2021 alkanutta kustannuskriisiä entisestään. Maatalouden tuotantopanosten eli energian, lannoitteiden ja rehujen hinnat nousivat poikkeuksellisen korkealle, mikä heikensi maitotilayritysten kannattavuutta merkittävästi. Vastasimme maitotilayritysten hankaloituneeseen taloudelliseen tilanteeseen korottamalla osuuskunnille maksettua maidon tilityshintaa useita kertoja vuoden aikana, yhteensä noin 36 prosenttia.

Tuotantokustannusten nousun ohella vuonna 2022 maidontuotantoa uhkasivat kriittisten tuotantopanosten saatavuushäiriöt. Esimerkiksi sähköpulan aiheuttamien

sähköjakeluhäiriöiden riski kasvoi loppuvuodesta 2022. Varauduimme markkinahäiriöihin selvittämällä maitotilojen varautumisen tasoa sekä laitimalla varautumista tukevia ohjemateriaaleja ja koulutuksia maitotilayrittäjille yhteistyössä sidosryhmien, kuten Huoltovarmuuskeskuksen, kanssa.

Valiolla on keskeinen merkitys maitotilayritysten kannattavuuteen, sillä maitotilayrittäjä kohtaa markkinat johdettuna kysyntänä Valion kautta. Valiolaisilla maitotilayrityksillä maidon myyntitulot muodostavat valtaosan liikevaihdosta. Maitotilayrittäjä voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tuotantovolyyymiin ja parantaa yksikkökustannuksia, mutta maitotilayrittäjä ei pysty vaikuttamaan maidon jalostusarvoon ja siten maidosta saatavaan hintaan.

Valion perustehtävänä on luoda maitotiloilta kerätylle maidolle paras mahdollinen maitotuotto*.

Tämä saavutetaan tuottamalla jokaisesta maitotiloilta kerätystä maitolitrasta mahdollisimman suuri liikevaihto kustannustehokkaasti ihmisten, eläinten ja ympäristön hyvinvointi huomioiden. Keskeisiä toimenpiteitä tämän tavoitteen saavuttamiseksi ovat hävikin vähentäminen läpi tuotantoketjun sekä maidon jalostusarvon kasvattaminen kustannustehokkaasti.

Vastaanotimme vuonna 2022 kotimaassa maitoa 1 682 miljoonaa litraa. Määrä vähentyi edellisestä vuodesta 42 miljoonaa litraa. Keskimääräiseksi osuuskunnille maksetuksi maitolitrann hinnaksi tuli 52,1 senttiä (2021: 42,3 snt/l). Hinta sisältää osuuskunnille vuodelta 2022 maksetun jälkitilin. Maksoimme osuuskunnille yhteensä 883 miljoonaa euroa maidon tilityshintana, jälkitilinä, osinkona ja korkona (2021: 736 milj. euroa).

$$* \text{Maitotuotto} = \frac{\text{(Maitokate - käyttöomaisuuden poistotarve eli investointien rahoitustarve)}}{\text{omistajien toimittama maitomäärä}}$$

$$\text{Maitokate} = \text{liikevaihto} - \text{muut kulut paitsi poistot ja omistajille maksettu maidon tuottajahinta ja osakaslainan korko}$$

MAITOTILOJEN VASTUULLISUUSOHJELMA UUDISTUU

Valio on vuoden 2018 alusta alkaen maksanut vastuullisuuslisää niille tiloille, jotka sitoutuvat eläinten hyvinvointia parantaviin vapaaehtoiisiin tekoihin. Vuoden 2021 alusta alkaen kaikki valiolaiset maitotilat ovat vastuullisuuslisän piirissä.

Vastuullisuuslisän saamiseen vaaditaan seuraavien toteutuminen:

- Tila kuuluu nautojen terveydenhuoltorekisteri Nasevaan, ja eläinlääkäri tekee vähintään kerran vuodessa nautojen terveydenhuoltokäynnin. Monilla tiloilla eläinlääkäri käy tätä useammin.
- Sorkkaterveyttä seurataan ja sorkkia hoidetaan säännöllisesti.
- Nupoutuksessa eli vasikan sarvenaiheiden poistossa käytetään puudutusta, kivunlievitystä ja rauhoitusta.
- Uuden navetan on oltava pihatto, jossa lehmät liikkuvat vapaasti.
- Rehu on soija- ja GMO-vapaata.

Maitotilojen vastuullisuusohjelmaan on luvassa uudistuksia vuonna 2023. Uudistuksen myötä ohjelmaan tulee uusia vapaaehtoisia toimenpiteitä eläinten hyvinvoinnin ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi sekä maidontuotannon ilmastovaikutusten vähentämiseksi. Vapaaehtoisista toimenpiteistä maksetaan enintään 1 sentti/maitolitra nykyisen kahden sentin lisäksi. Keskeistä vastuullisuuslisän toimenpiteissä on, että ne ylittävät lainsäädännön vaatimukset. Uusi ohjelma astuu voimaan 1.5.2023.

Edistämme eläinten hyvinvointia maitotiloilla

HYVINVOIVAT ELÄIMET ovat toimintamme perusta. Valio on maitotilayrittäjien omistama yritys, ja eläimistä huolehtiminen on heille päivittäistä työtä.

VALIOLAISILLA TILOILLA NAUTOJEN HYVINVOINTIA SEURATAAN JÄRJESTELMÄLLISESTI

Hyvinvointi on eläimen kokemus sen omasta psyykkisestä ja fyysisestä olotilasta. (Lähde: Kansalliset eläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnat, 2019. Lue lisää Eläinten hyvinvointikeskus [EHK:n verkkosivulta](#).) Naudan hyvinvoinnille tärkeitä asioita ovat hyvä terveys, sopivasti ravitseva ruokinta ja elinympäristö, joka antaa mahdollisuudet toteuttaa sille tärkeitä lajityypillisiä käyttäytymistarpeita. Valiolaisilla tiloilla vasikoille, nuorkarjalle ja lehmille halutaan taata hyvä elämä, tyydyttää niiden perustarpeet ja antaa mahdollisuuksia positiivisiin kokemuksiin.

Miten eläinten hyvinvointia arvioidaan Nasevan terveydenhuoltokäynnillä?

Eläinlääkäri arvioi terveydenhuoltokäynnillä tilan olosuhteet ja toimintatavat

Kaikki valiolaiset maitotilat kuuluvat nautojen terveydenhuollon Naseva-järjestelmään, jossa nautojen hyvinvointia seurataan ja edistetään suunnitelmallisesti. Hyvinvointitiedon lisäksi Nasevaan kerätään tietoa tilojen toimintatavoista eläinten hoidossa ja tarttuvilta eläintaudeilta suojautumisessa sekä tiedot lääkityksistä ja laboratorioanalyysien tuloksista. **Nasevaa** ylläpitää Eläinten terveys ETT ry, jonka verkkosivuilla järjestelmään voi tutustua tarkemmin.

Nasevaan kuulumisen lisäksi säännölliset eläinlääkärin käynnit ovat valiolaisen maidontuotannon perusedellytyksiä. Eläinlääkäri tekee jokaisella tilallamme vuosittain terveydenhuoltokäynnin, jolla hän arvioi kaikkia eläinten hyvinvoinnin osa-alueita kuten ruokintaa, olosuhteita, terveyttä ja käyttäytymistä. Samalla eläinlääkäri ja tilan väki tekevät yhdessä karjalle terveydenhuoltosuunnitelman eli toimintasuunnitelman eläinten terveyden ja hyvinvoinnin parantamiseksi. Tämän lisäksi eläinlääkäri käy tilalla aina tarvittaessa, esimerkiksi eläimen akuutin sairauden vuoksi.

Naseva sai kansainvälisen ISO 9001 -laatusertifikaatin kesäkuussa 2021. Arvioinnin teki sertifikaatin myöntämisestä Suomessa vastaava Kiwa Inspecta. Sertifikaatti kertoo kuluttajille, että Nasevaan kuuluvilla maito- ja lihatiloilla tehdään suunnitelmallista työtä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä elintarviketurvallisuuden edistämiseksi.

HYVÄ KASVATUSYMPÄRISTÖ / OLOSUHTEET

- Eläinten puhtaus ja kuivuus
- Navetan ilman laatu ja lämpötila
- Eläinten käytössä oleva tila per eläin
- Eläimen käytössä oleva makuutila
- Makuumukavuus, makuupaikan pehmeys ja kuivuus ja puhtaus
- Poikimisaikan tilavuus, hygieenisuus, kuivituksen määrä
- Onko navetan kulkukäytävillä liukkautta
- Laidunnusmahdollisuudet, mitkä eläinryhmät pääsevät laitumelle
- Jaloittelu, onko eläinten käytössä jaloittelutarha
- Pidetäänkö lehmiä tai hiehoja kytkettynä (parsinavetta) vai ei
- Onko navetassa liikkumista rajoittavia rakenteita

HYVÄ RUOKINTA

- Nautojen ruokinta: arvioidaan käytettyjen rehujen laatua ja määrää ja eläinten ravitsemustilaa
- Veden saannin riittävyys
- Vasikoiden maitojuoton määrä, riittävyys, juottotapa

KÄYTTÄYTYMINEN

- Eläinryhmän käyttäytyminen keskenään, laumadynamiikka. Ovatko eläimet keskenään sopuisasti vai esiintyykö tappeluita
- Ihmisen ja eläimen välinen suhde, kuinka luottavaisesti eläimet suhtautuvat lähestyvään ihmiseen
- Häiriökäyttäytyminen, esiintyykö sellaista
- Eläinten käsittely: kuinka hyvin eläimiä osataan käsitellä, esim. siirrot aiheuta pelkoa.
- Käsittelytilat ja välineet: onko käytettävissä käsittelyyn sopivat siirtoaidat tms välineet.

HYVÄ TERVEYS

- Eläinten yleiskunto, terveydentila, karvan kiiltävyys
- Vasikoiden kasvu
- Utareterveys, utaretulehdusten esiintyvyys ja hoitojen määrä
- Ontuminen, kuinka suurella osalla lehmistä sitä esiintyy
- Ihovauriot ja nivelvauriot, onko niitä ja kuinka suurella osalla eläimistä
- Kivunlievityksen käytännöt vasikoiden sarvenaiheiden poistamisessa, eli nupoutuksessa
- Kuolleisuuden seuranta ikäryhmittäin; kuinka suuri osa eläimistä kuoli tai jouduttiin lopettamaan sairauden vuoksi
- Sorkkahoidon riittävyys ja toimintatavat sorkkien hoidossa
- Tieto tarttuvien tautien esiintymisestä koko maassa
- Tautisuojaus tilatasolla
- Tutkimustuloksia eläinten terveydentilasta
- Lääkkeiden käytön seuranta

KEHITÄMME UUTTA NAUTOJEN HYVINVOINNIN MITTAUSMENETELMÄÄ

Olemme kehittämässä yhdessä Luonnonvarakeskuksen, Elänten terveys ETT ry:n, Helsingin yliopiston eläinten hyvinvointitutkijoiden sekä Valion ja yhteistyöorganisaatioiden terveydenhuoltoeläinlääkäreiden kanssa täysin uudenlaisen lypsykarjatilan nautojen hyvinvoinnin mittariston.

Kehitystyön aluksi tunnistettiin kaikki mahdolliset nautojen hyvinvoinnin indikaattorit, joita löydettiin eri lähteistä yli 400. Näistä valittiin tieteellisen kirjallisuuden ja asiantuntija-arvioiden perusteella tilatasolla toteutettaviin mittauksiin soveltuvimmat, joita testattiin Luonnonvarakeskuksen tutkimusnavetassa Maaningalla. Alustavien luotettavuus- ja käytännöllisyystestien jälkeen päädyttiin yhteensä 57 hyvinvoinnin indikaattoria sisältävään mittaristoon, joka kattaa kaikki lypsykarjatilan eläimet: pikkuvasikat, nuorkarjan ja lehmät. Mittaristo julkaistiin Maataloustieteen päivillä kesäkuussa 2022.

Hyvinvoinnin mittaamenetelmän kehittäminen jatkuu Naseva nautojen hyvinvointitieto -hankkeena, jossa toteuttajina ovat Luonnonvarakeskus, Valio Oy, Atria, HKScan, Snellman ja Eläinten terveys ETT ry/Naseva. Vuoden 2023 aikana lypsykarjatilolle kehitetty mittaristo testataan laajamittaisesti, luodaan vastaava menetelmä lihanautatiloille ja aloitetaan tilastollisen mallin rakentaminen hyvinvoinnin kokonaisarviolle.

Tavoitteena on mahdollisimman nykyaikainen, läpinäkyvä ja helposti ymmärrettävä nautojen hyvinvoinnin mittaamenetelmä, joka on tieteellisesti validi, luotettava ja toistettava, ja jonka tuottama tieto voidaan tulevaisuudessa sisällyttää Nasevan järjestelmään. Mittaamenetelmä tullaan julkaisemaan paitsi kansantajuisesti kotimaassa myös kansainvälisesti vertaisarvioituina tieteellisinä artikkeleina ja seminaarisesityksinä.

TILOILLAMME KÄYTETÄÄN ANTIBIOOTTEJA VAIN TARPEESEEN

Valiolaisilla maitotiloilla ehkäistään antibiooteille vastustuskykyisten bakteerikantojen lisääntymistä lääkitsemällä lehmä antibiooteilla vain tutkittuun tarpeeseen. Suomessa tuotantoeläimiä lääkitään maltillisesti verrattuna esimerkiksi Etelä-Euroopan maihin, eikä tuotantoeläimille käytetä ihmisten lääkinnälle kriittisiä antibiootteja. Suomessa ei anneta lehmille antibiootteja ennaltaehkäisevästi. Jos lehmä on sairas, eläinlääkäri tutkii sen ja määrää sopivan lääkkeen. Eläinten lääkityksistä on myös pidettävä kirjaa.

Varmistamme maidon puhtauden antibioottijäämien testauksella. Jos lehmää hoidetaan antibiooteilla, sen maito testataan varoajan jälkeen puhtaaksi ennen lypsämistä tilasäiliöön. Maito testataan kolmeen kertaan: ensin tilalla, sitten kaikista maitokuormista meijerissä ennen maidon purkua ja lopuksi ennen maidon siirtämistä valmistukseen. Näillä toimenpiteillä varmistamme, ettei tuotteissa ole antibioottijäämiä.

PIHATTONAVETASSA LEHMÄT LIIKKUVAT VAPAASTI

Pihattonavetassa lehmät liikkuvat vapaasti vuoden ympäri ja voivat syödä ja levätä omaan tahtiinsa. Lypsy tapahtuu lypsyasemalla tai automaattisella lypsyrobotilla. Valion tilojen navetoista noin 44 prosenttia on pihattoja, ja niissä asuu noin kolme neljäsosaa kaikista lehmistä.

Parsinavetassa lehmä syö, juo ja lepää omalla paikallaan, ja se myös lypsetään siinä. Parsinavetat häviävät vähitellen, sillä suurin osa lopettavista maitotiloista – erityisesti pienemmät tilat – ovat parsinavettatiloja. Vähennemistä edistää myös Valion vaatimus: uusien navettojen on oltava pihattoja. Parsinavetoissa tuotetaan alle 30 prosenttia kaikesta Valiolle toimitetusta maidosta.

Maitotiloista noin 70 prosentilla lehmät tai nuorkarja laiduntavat vähintään kolmen kuukauden ajan ja vähintään kuusi tuntia vuorokaudessa. Lisäksi osalla tiloista karja ulkoilee kesäisin jaloittelutarhassa. Ympärivuotinen ulkoilumahdollisuus on noin 19 prosentilla maitotiloista. Ohjeistamme tiloja ottamaan laidunnus- ja jaloittelumahdollisuuden huomioon aina uutta pihattonavettaa suunniteltaessa. Valion luomumaitotiloilla kaikki eläimet laiduntavat ja asuvat pihattonavetoissa. [Lue lisää erilaisista navetoista ja lehmien ulkoilusta verkkosivuiltamme.](#) →

NUPOUTUKSESSA KÄYTETÄÄN KIVUNLIEVITYSTÄ

Vasikat nupoutetaan eli niiden sarvenaiheet poistetaan turvallisuussyistä: eläinten hoitajien ja muiden eläinten turvallisuus paranee, kun naudoilla ei ole sarvia. Nupoutus vasikkana on eläimelle vähemmän haitallinen toimenpide kuin sarvien poisto aikuiselta eläimeltä.

Kaikilla valiolaisilla tiloilla on vaatimuksena, että jos vasikka nupoutetaan, se saa toimenpiteeseen riittävän kivunlievityksen. Vasikka rauhoitetaan, se saa kipulääkettä, ja sen sarvenaiheet puudutetaan ennen nupoutusta. Näin toimenpide aiheuttaa eläimelle mahdollisimman vähän stressiä ja kipua. Tämä toimintatapa on ollut suurimmalla osalla tiloista käytössä jo vuosien ajan, ja Valio on vaatinut sitä tilallisiltaan vuoden 2021 alusta alkaen.

TILOJEN TUKEMINEN JA TILAKÄYNNIT TURVAAVAT ELÄINTEN HYVINVOINTIA

Lehmien hyvinvoinnin ylläpitäminen ja kehittäminen vaatii työtä, tietoa ja tukea. Maitotilayrittäjien tukena ovat Valion alkutuotannon asiantuntijat ja noin 20 asiantuntijaa osuuskunnissa. Valion laboratorion palvelut tuottavat tietoa rehujen ja maidon laadusta, analysoivat tuotosseuranta- ja mastiittinäytteitä ja tekevät maidosta tiineystestejä.

Osuuskuntien asiantuntijat tarjoavat maksutonta neuvontaa ja tukea muun muassa maidon laatuun ja maidonkäsittelylaitteisiin, rehuntuotantoon sekä uusiin investointeihin liittyvissä asioissa. Valio ja osuuskunnat järjestävät maitotilayrittäjille ja maitotilojen työntekijöille myös monipuolista koulutusta. [Lue lisää tilojen tukipalveluista verkkosivuiltamme.](#) →

Tavoitteenamme on auditoida 20 prosenttia tiloista vuosittain. Vuonna 2022 auditoidimme 21 prosenttia (2021: 19,5 %) tiloista. Käynnillä osuuskunnan tuotantoneuvoja havainnoi, miten hyvä valiolainen maidontuotantotapa toteutuu: miten tilalla huolehditaan maidon laadusta, eläinten hyvinvoinnista, ruokinnasta ja yleisestä siisteydestä. Jos huomautettavaa löytyy, maitotilayrittäjä saa ohjeet asian korjaamiseksi. Vakavammassa tapauksessa maidonkeräily keskeytetään, kunnes puutteet on korjattu. Osuuskunnan asiantuntija tekee tilakäynnin myös, jos maidon laatu heikkenee tai tuotannossa on häiriöitä. Kehitämme yhteistyötä jatkuvasti myös terveydenhuolto- ja valvontaeläinlääkäreiden kanssa. Omien auditointiemme lisäksi eläinlääkäri tekee jokaisella tilalla Nasevan terveydenhuoltojärjestelmän mukaisen vuosittaisen käynnin ja dokumentoi käynnin havainnot järjestelmään. Lisäksi eläinlääkäri käy tilalla aina tarvittaessa, esimerkiksi eläimen akuutin sairauden vuoksi.

TUOTAMME TIETOA TILOJEN PÄIVITTÄISEN HYVINVOINTITYÖN TUEKSI

Osallistumme jatkuvasti erilaisiin tutkimus- ja kehityshankkeisiin, jotka tähtäävät lehmien ja vasikoiden parempaan terveyteen ja hyvinvointiin. Hankkeiden tuloksina syntyy sekä tieteellisiä tutkimusjulkaisuja että käytännönläheisiä ohjeita, oppaita ja laskureita, joiden avulla maitotilayrittäjät ja heidän yhteistyökumppaninsa voivat pitää yllä ja edistää karjansa eläinten hyvinvointia.

Vuoden 2022 aikana loimme muun muassa Maito ja me -verkkolehteen kaikille avoimen Voimavasikka-sivuston vasikoiden hyvinvoinnin päivittäisen hoidon ja hyvinvoinnin edistämisen tueksi. Kehitimme karjan hyvinvoinnin ja eläinterveyden ekonomisia yhteyksiä mallintavaa SimValiokarja-laskuria huomioimaan maidon sopimushinnoittelun ja tuotimme karjan hallitun uudistamisen oppaan eläinten kestävyuden ja pitkäikäisyyden edistämiseksi. Toteutimme Nasevaan antimikrobilääkkeiden seurantakuvaajat, jotta tiloilla voidaan verrata eläinten hoidossa tarvittujen lääkkeiden määrää muiden Naseva-tilojen lukuihin.

Olemme mukana tutkimushankkeissa, joiden tuottaman tiedon avulla voidaan hallita tai ehkäistä

nautojen terveyteen, hyvinvointiin tai mikrobilääkkeiden käyttötärpeeseen liittyviä haasteita. Vuoden 2022 aikana osallistuimme Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan, Ruokaviraston ja Luonnonvarakeskuksen vetämiin tutkimushankkeisiin, joissa selvitettiin käytännössä muun muassa parhaita hyvinvoinnin mittaamenetelmiä, vasikoiden terveyden ja vastustuskyvyn edistämistä, lehmien ja vasikoiden hyvinvoinnin edistämistä vierihoidon avulla, lehmien kuolleisuuden syitä ja riskitekijöitä, parhaita käytäntöjä lehmien umpeen jättämisen yhteydessä, kryptosporidiosisin ehkäisyä ja riskienhallintaa nautatiloilla sekä hyviä laidunnuskäytäntöjä.

VASTUULLISESTI TUOTETUT TERVEELLISET TUOTTEET

Huolehdimme ruoan toimitusvarmuudesta ja saatavuudesta. Käytämme laadukkaita ja kestävästi tuotettuja raaka-aineita. Elintarviketurvallisuus ja terveellisten elämäntapojen edistäminen ovat vastuullisuuden painopistealueitamme. Kehitämme ravitsemusta, hyvinvointia ja terveyttä parantavia tuotteita ja ruokareseptejä. Tarjoamme koti- ja ammattikeittiöille tietoa ravitsemuksesta ja markkinoimme tuotteitamme vastuullisesti.

Pidämme huolta toimitusvarmuudesta ja ruoan saatavuudesta

MAAILMAN VÄKILUVUN KASVAESSA ruokaa tarvitaan yhä enemmän. Esimerkiksi Maailman luonnonvarainstituutti WRI:n mukaan ruoan tarve kaksinkertaistuu vuoteen 2050 mennessä vuoden 2020 tasoon verrattuna. Maailma tarvitsee tulevaisuudessa kestävästi tuotettua maitoa ja lihaa, kasvipohjaista ruokaa sekä solumaatalouden uusia innovaatioita. Valion liiketoiminta vastaa kaikkiin näihin tarpeisiin ja siten maailman muutoksiin.

Kehitämme kestäväää ruoantuotantoa, joka huomioi sekä ympäristökysymykset että paikallisen huoltovarmuuden ja ruokaturvan. Maidontuotannolla on merkittävä rooli maailman viileämpien ja sateisempien seutujen ruoantuotannossa. Myös Suomen pohjoisessa ilmastossa nurmi kasvaa monia ruokakasveja satoisammin ja on lehmien tärkeintä ravintoa.

TOIMITUSVARMUUTEMME PYSYI ERINOMAISELLA TASOLLA

Vuoden 2022 aikana ruoan saatavuuteen kohdistui paljon erilaisia uhkatekijöitä, kuten globaali epävarmuus raaka-aineiden saatavuudesta, toimitusketjujen haasteet, energiakriisiin varautuminen ja inflaation myötä kuluttajakäyttäytymisen muuttuminen. Onnistuimme kuitenkin pitämään tuotteidemme toimitusvarmuuden erittäin hyvällä tasolla. Koko vuoden 2022 toimitusvarmuutemme oli 98,7 prosenttia.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa vaikutti monin eri tavoin toimitusketjuihin ja raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien saatavuuteen erityisesti Euroopan sisällä. Tarkastelimme saatavuutta säännöllisesti ja pystyimme reagoimaan ennakoivasti ja nopeasti erilaisiin haasteisiin.

Kehitämme elintarvike- turvallisuutta jatkuvasti

ELINTARVIKETURVALLISUUS on yksi vastuullisuuden painopistealueistamme. Tavoittelemme jatkuvasti parempaa elintarvike-
turvallisuuden hallintaa kaikissa toiminnoissamme ja tuotteissamme. Elintarvike-
turvallisuustavoitteisiimme kuuluu muun muassa vierasesineiden ja muiden takaisinvento-
ja aiheuttavien tuotevirheiden jatkuva vähentäminen. Ylläpidämme ja kehitämme elintarvike-
turvallisuuden hallintaa FSSC 22000 ja BRC vaatimusten mukaisesti. [Voit tutustua tehtaidemme sertifiointeihin verkkosivuiltamme.](#) →

Toteutamme tehtaillamme HACCP-järjestelmään (Hazard Analysis and Critical Control Points) pohjautuvaa omavalvontaa, jonka avulla tunnistamme ja torjumme tekijöitä, jotka voivat vaarantaa kuluttajan terveyden ja turvallisuuden. Omavalvonta kattaa koko tuotantoprosessin raaka-
aineiden ja pakkausmateriaalien vastaanotosta tuotteiden, tilojen ja prosessilaitteiden valvontaan, varastointiin ja kuljetukseen. Hyvän jäljitettävyyden ansiosta tiedämme esimerkiksi, mitä raaka-
aineita ja pakkausmateriaaleja on käytetty missäkin omassa tuote-erässämme, ja minne mitään valmistamiamme tuote-eriä on lähetetty. [Lue lisää elintarvike-
turvallisuuden varmistamisesta verkkosivuiltamme.](#) →

Vuonna 2022 aloitimme Valio Suomen elintarvike-
turvallisuuskulttuurin kehittämishankkeen. Hanke on tärkein elintarvike-
turvallisuuden painopisteemme myös vuonna 2023. Kehitämme muun muassa elintarvike-
turvallisuuden liittyvää mittarointia, sisäistä viestintää ja koulutusta.

Jatkamme edelleen myös vuonna 2021 aloittamaamme vierasesinehanketta. Käynnistimme monivuotisen projektin vierasesineiden vähentämiseksi, koska vierasesineitä koskevien palautteiden määrä ei ollut laskenut toivotusti. Vierasesine on mikä tahansa elintarvikkeeseen kuulumaton esine kuten pakkausmateriaalin palanen. Jotkut vierasesineet voivat olla kuluttajan terveydelle haitallisia. Vuoden 2022 palautemäärien perusteella projektiin sisällytettyjen vierasesineiden määrä on vähentynyt merkittävästi.

Takaisinvento-
ja tehtiin 2022 vuonna yhteensä 11 kpl (2021: 8 kpl).

- Kolmesta takaisinvedosta tiedotimme julkisesti, jotta myös kuluttajat saisivat tiedon mahdollisista tuotevirheistä. Kaksi näistä takaisinvedoista koski Valion omaa valmistusta.
- Muut takaisinvedot tehtiin asiakkailtamme varotoimenpiteinä tai esimerkiksi virheellisten päiväysmerkintöjen vuoksi. Yksi näistä takaisinvedoista koski muuta kuin Valion omaa valmistusta.

Kehitimme vuonna 2022 myös muun muassa elintarvike-
turvallisuuskriisi- ja HACCP-toimintaamme ja jatkoimme väärännösriskien hallinnan kehittämistä.

**Vuonna 2022
aloitimme Valio Suomen
elintarvike-
turvallisuus-
kulttuurin
kehittämishankkeen.**

Puhtaat ja kestävästi tuotetut raaka-aineet ovat tuotteidemme pohja

PUHDAS SUOMALAINEN MAITO luo pohjan useimpiin Valion tuotteisiin. Kaiken käyttämämme maidon laatu ja turvallisuus on tarkoin varmistettu oikeaoppisella käsittelyllä ja säännöllisellä näytteenotolla.

Maidon lisäksi käytämme useita muita raaka-aineita. Jokaisen raaka-aineen laatu ja elintarviketurvallisuus varmistetaan tarkan raaka-ainekohtaisen selvityksen avulla ja hyväksytään ennen kuin raaka-aine otetaan käyttöön tuotannossa.

Olemme arvioineet laajasti raaka-ainekohtaisia vastuullisuusriskejä ja tunnistaneet hankintaketjun vastuullisuusriskien perusteella erityishuomiota vaativat raaka-aineet, joiden tuottamiseen sisältyy paljon globaalisti tunnettuja vastuullisuusriskejä. Nämä raaka-aineet ovat pääasiassa maataloustuotannon kasvituotteita tai eläinperäisiä raaka-aineita.

Huomioimme riskiraaka-aineet järjestelmällisesti tuotekehitysprosessissa ja teemme niihin liittyvää yhteistyötä yli organisaatorajojen. Vuonna 2022 laajensimme tietoisuutta aiheesta pitämällä infotilaisuuksia muun muassa tuotekehityksessä, tuoteryhmässä ja myynnissä. Vuonna 2023 jatkamme riskiraaka-ainelinjausten edistämistä, säännöllistä yhteistyötä eri organisaatioiden

välillä aiheen parissa. Laajennamme raaka-ainekohtaista tarkastelua muun muassa marjoihin. Voit lukea lisää Valion hankintojen vastuullisuudesta [raportin hankintaosiosta](#).

MAIDON LAATU PYSYI HUIPPUTASOLLA

Vuonna 2022 parhaan eli E-laatu luokan osuus valiolaisten tilojen maidosta nousi ennätyskorkealle 97,8 prosenttiin (2021: 97,1%). Heikkolaatuisinta 2. luokkaa oli vain 0,003 prosenttia maidosta.

Erinomainen maidon laatu vaatii maitotilayrittäjiltä jatkuvaa seurantaa ja nopeaa poikkeamiin reagoitua. Maidon laatu tarkastetaan ennen jokaisen lehmän lypsyä. Tilasäiliömaidon päivittäisessä laadun varmistuksessa tärkeitä apuvälineitä ovat muun muassa lämpötila ja omat aistit. Lisäksi tila seuraa maidon solu- ja bakteerimääriä sekä koostumusta jokaisen maidonkeräilykerran analyysituloksista. Maitoauton kuljettaja tarkastaa jokaisen keräilykäynnin yhteydessä tilasäiliömaidon lämpötilan, hajun ja ulkonäön. Vain vaatimukset täyttävä maito pumpataan autoon. Kuljettaja tekee myös mikrobilääkejäämätestin ennen kuin maito puretaan autosta meijerin siiloon.

KÄYTÄMME SERTIFIOITUA KAHVIA JA KAAKAOTA

Vuonna 2022 jatkoimme kahvi- ja kaakaolinjauksiemme edistämistä vaihtamalla sertifioituihin kahvi- ja kaakaoraaka-aineisiin. Meillä ei ole mahdollisuutta toimia lähellä raaka-aineiden alkutuotantoa, mutta sertifioituja raaka-aineita ostamalla varmistamme, että ne on tuotettu vastuullisuusperiaatteiden mukaisesti.

Tarjolla olevista sertifiointijärjestelmistä valitsimme Rainforest Alliance -sertifioinnin, sillä se oli tarpeisiimme sopivin. Määritimme toimintatavat ja vastuut sertifioitujen raaka-aineiden ja tuotteiden hallinnassa. Vuoden 2023 alussa meille myönnettiin Rainforest Alliance -lisenssi, jonka avulla voimme valmistaa Rainforest Alliance -sertifioituja tuotteita sertifioiduista raaka-aineista Jyväskylän, Suonenjoen, Turengin ja Seinäjoen tehtaillamme.

Valion tuotantolaitoksissa ei enää käytetä palmuöljyä. Käytimme palmuöljyä yhdessä asiakkaallemme valmistuksessa teollisuustuotteessa. Tuotteen palmuöljy korvattiin toisella kasviöljyllä 2022 vuoden lopussa, joten luovuimme samalla yhdellä tehtaillamme käytössä olleesta RSPO-sertifikaatista, joka varmisti, että tuotteessa käytetty palmuöljy oli sertifioitua.

SOIJA KÄYTTÖÖN KASVIPOHJAISSA TUOTTEISSA

Valio on päättänyt laajentaa soijaproteiinin yhdeksi mahdolliseksi raaka-aineeksi kasvipohjaisissa Oddlygood® tuotteissa sen hyvien ravitsemus-, rakenne- ja makuominaisuuksien vuoksi. Soijan alkuperän tulee olla uuden linjauksen mukaisesti EU tai Pohjois-Amerikka, minkä avulla voidaan poistaa riski soijan aiheuttamasta sademetsien tuhoutumisesta.

Raaka-ainelinjauksen edistyminen

	TAVOITE	ETENEMINEN 2022	2020	2021	2022
PALMUÖLJY	Ei palmuöljyä kuluttajatuotteissa.	Ei palmuöljyä kuluttajatuotteissa.	100 %	100 %	100 %
	Teollisuustuotteiden palmuöljy todennettavasti sertifioitua.	Ei palmuöljyä teollisuustuotteissa.	0 %	100 %	100 %
	Ei soijaa kuluttajatuotteissa (pl. Oddlygood®).	Ei soijaa kuluttajatuotteissa (pl. Oddlygood®).	99 %	100 %	100 %
SOIJA	Suomessa ei käytetä soijaa rehuissa.	Ei soijaa rehuissa.	100 %	100 %	100 %
	Uusi tavoite 2023 alkaen: Kasvipohjaisten tuotteiden (Oddlygood®) soijan alkuperä Eurooppa tai Pohjois-Amerikka ja soijan tulee olla non-GMO laatua.	–			
	non-GMO laatu: Tuotetta ei koske asetuksessa (EY) N:o 1829/2003 kuvatut muuntogeenisiä organismeja sisältäville elintarvikkeille asetetut merkintävaatimukset.				
KAAKAO	Käytössä vain sertifioitua kaakaota.	Selvitetty sertifiointivaihtoehdot neljään suurimpivolyyymisimpaan kaakaoraaka-aineeseen Suomessa ja muutettu ne sertifioituiksi tämän mukaisesti.	Suomi 0 %	Suomi 3,6 %	Suomi 95 %
		Laskukaava: Sertifioidut kaakaoraaka-aineet/ kaikki kaakaoraaka-aineet.	Viro 0 %	Viro 0 %	Viro 0 %
	Kaakao todennettavasti sertifioitua.	Hankittu neljälle tehtaalle toimitusketjun Rainforest Alliance-sertifiointi. Tuote- ja pakkausmuutoksia lähdetty edistämään.	Suomi 0 %	Suomi 3,6 %	Suomi 10 %
	Laskukaava: Sertifioidut kaakaotuotteet/ kaikki kaakaotuotteet (kuluttajatuotteet).	Viro 0 %	Viro 0 %	Viro 0 %	
KAHVI	Käytössä vain sertifioitua kahvia.	Selvitetty sertifiointivaihtoehdot kahviraaka-aineille Suomessa ja muutettu ne sertifioituksi tämän mukaisesti.	Suomi 0 %	Suomi 0 %	Suomi 100 %
		Laskukaava: Sertifioidut kahviraaka-aineet/ kaikki kahviraaka-aineet.	Viro 0 %	Viro 0 %	Viro 0 %
	Kahvi on todennettavasti sertifioitua.	Hankittu kolmelle tehtaalle toimitusketjun Rainforest Alliance-sertifiointi. Tuote- ja pakkausmuutoksia lähdetty edistämään.	Suomi 0 %	Suomi 0 %	Suomi 91 %
	Laskukaava: Sertifioidut kahvituotteet/ kaikki kahvituotteet (kuluttajatuotteet).	Viro 0 %	Viro 0 %	Viro 0 %	

CASE

Selvitämme kotimaisten metsämarjojen vastuullisuutta

Loppuvuodesta 2022 kotimaisten metsämarjojen poimintaan liittyvä ihmiskauppaepäily puhutti Suomessa. Valio käyttää valmistamissaan tuotteissa pääasiassa suomalaisia metsämarjoja, joten tapaus koskettaa myös Valion hankintaketjua. Vuoden 2022 satokauden marjat on ostettu ennen tietoa rikostutkinnasta.

Emme hyväksy toimitusketjussamme minkäänlaisia ihmisoikeusrikkomuksia. On erittäin tärkeää, että kaikki epäillyt rikkomukset tutkitaan, jotta voimme varmistua koko hankintaketjun sitoutumisesta vastuulliseen toimintaan.

Olemme tunnistaneet marjoihin liittyviä riskejä vuonna 2019 toteutetun ihmisoikeusarvioinnin ja tämän jälkeen tehtyjen raaka-aineiden tarkempien riskikartoituksen osana. Suomessa metsämarjojen poiminnan riskit liittyvät vahvasti sesonkityöhön, lyhyeen kasvukauteen, laajaan ulkomaisen kausityövoiman tarpeeseen sekä poimijoiden työolosuhteisiin ja ansiotasoon.

Olemme pyrkineet varmistamaan suomalaisten marjojen vastuullisuuden tekemällä pitkäjänteistä yhteistyötä toimittajiemme kanssa ja toimittajien hal-

lintamenettelyillä. Rikosepäilyn myötä käynnistimme välittömästi seuraavat toimenpiteet:

- Perustimme sisäisen selvitysryhmän.
- Analysoimme marjahankintakokonaisuutemme.
- Vaadimme tutkinnan kohteena olevalta marjantoukasta selvitystä asiasta.
- Katselmoimme hankintaperiaattemme sekä toimittajan- ja raaka-aineiden hallintakäytäntöme.

Vastuullisuusperiaatteidemme mukaisesti emme automaattisesti keskeytä yhteistyötämme mahdollisten rikkomusten ilmenemisen myötä, vaan vaadimme tilanteen korjaamista. Tämä vastuullisen hankinnan periaate on yleisesti käytössä, sillä sen kautta tilanteen paranemiseen voi vaikuttaa paremmin kuin yhteistyön lopettamalla.

Ihmiskauppaepäilyn rikostutkinta on tämän raportin julkaisuhetkellä edelleen kesken eikä päätöksiä vuoden 2023 satokauden marjahankinnoista ole tehty. Kotimaiset metsämarjat ovat keskeisiä raaka-aineita Valion tuotteissa. Tahtotilamme on, että voimme ostaa vastuullisesti tuotettuja kotimaisia metsämarjoja ja haluamme tehdä yhteistyötä marjanpoimijoiden työolojen parantamiseksi Suomessa.

Keskitymme parantamaan omalta osaltamme hallintatoimenpiteitä ja vaadimme hankintaketjun toimijoitamme tekemään samoin.

Valion kehityssuunnitelma:

- Tarkennamme hankintaperiaatteitamme ja toimittajanhallintakäytäntöjämme.
- Seuraamme säännöllisesti toimittajan korjaavien toimenpiteiden suunnitelman etenemistä.

Edistämme terveellisiä elämäntapoja ja hyvää ravitsemusta

TERVEELLISTEN ELÄMÄNTAPOJEN edistäminen on yksi vastuullisuuden painopistealueistamme. Haluamme parantaa ruokavalion ravitsemuksellista laatua kannustamalla suomalaisia syömään ravitsemussuositusten mukaisesti muun muassa ravitsemussitoumusten ja muiden ravitsemusvastuullisuustoimiemme kautta. Tarjoamme kattavasti tuotetietoa verkkosivuillamme. Innovoimme uusia tuotteita, jotka edistävät kuluttajien hyvinvointia ja terveyttä. Markkinointiviestintämme on vastuullista.

RAVITSEMUSBITOUMUKSET PARANTAVAT KULUTTAJIAN RAVITSEMUSTA

Ravitsemussitoutumus on suomalainen Valtion ravitsemusneuvottelukunnan (VRN) toimintamalli, joka on osa kansallista kestävän kehityksen yhteiskuntasitoutumusta (Sitoutumus2050). Ravitsemussitoutumukset ovat 1–5 vuoden aikana toteutettavia konkreettisia, merkittäviä ja mitattavia toimenpiteitä, joiden tavoitteena ovat lähtötilanteeseen verrattuna paremmat tuotteet tai ravitsemusvastuulliset toimintatavat.

Olemme viimeisen viiden vuoden aikana (2017–2022) julkaisseet yhteensä seitsemän tavoitteellista ja mitattavaa sitoutumusta. Julkiset sitoutumukset ovat luetavissa [Sitoutumus2050-verkkosivuilla](#). Vuoden 2022 sitoumuksella halusimme tarjota ravitsemussuositusten mukaisia, maukkaita ja toimivaksi testattuja reseptejä

suurkeittiöille ja joukkoruokailuun. Saavutimme tavoitteemme ja kasvatimme Sydänmerkki-reseptien määrää julkaisemalla 10 uutta ruokaohjetta suurkeittiöille ja joukkoruokailuun.

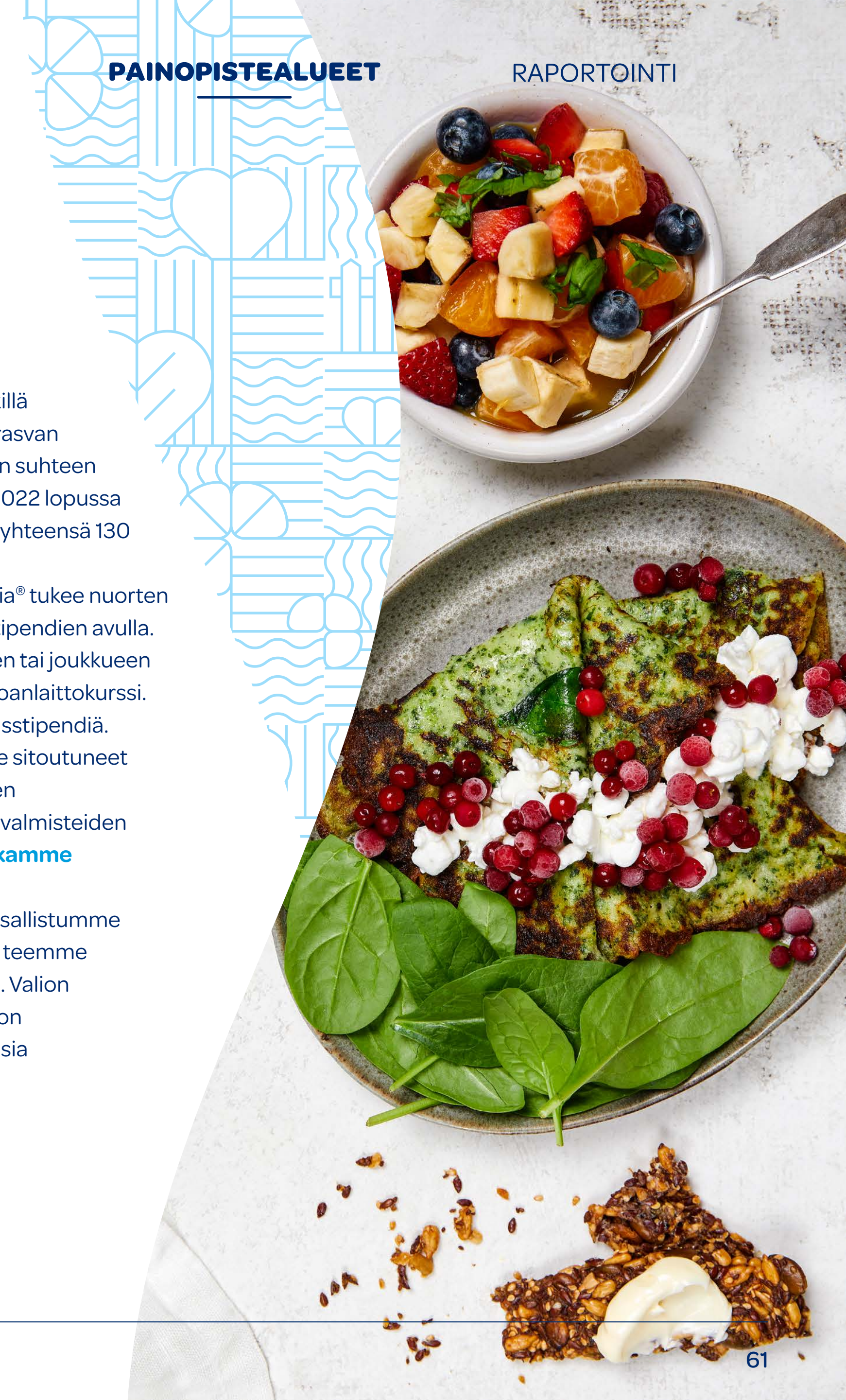
Valion uudet ravitsemussitoutumukset vuosille 2023–2024 on julkaistu Sitoutumus 2050-palvelussa:

1. Vähennämme 10–15 prosenttia lisäystä sokerista 40 prosentista Gefilus®-mehujen ja -marjakeittojen tuotevalikoimaa vuoden 2023 loppuun mennessä.
2. Vähennämme 5–10 prosenttia lisäystä sokerista perinteisistä, sokeroiduista Valio-marjakeitoista ja sokeroiduista Valio Hedelmätarha® -mehuista sekä glögijuomista vuoden 2024 loppuun mennessä.
3. Kehitämme 10 Sydänmerkki-kriteerien mukaista reseptiä kotikeittiöihin vuoden 2023 loppuun mennessä.

Olemme tehneet myös muita terveyttä edistäviä, ravitsemusvastuullisia tekoja jo pitkään. Esimerkkejä:

- **Terveyttä ja hyvinvointia edistävät tuotteet.** Valmistamme esimerkiksi vähemmän suolaa sisältäviä Valio ValSa® -tuotteita, jogurtteja ja marjakeittoja ilman lisättyä sokeria, Valio PROfeel® -proteiinituotteita, kasvipohjaisia Oddlygood® -tuotteita sekä LGG® bakteeria sisältäviä Valio Gefilus® -tuotteita.

- **Sydänmerkki-tuotteet.** Sydänmerkillä varustettu tuote on parempi valinta rasvan määrän ja laadun, sokerin sekä suolan suhteen omassa tuoteryhmässään. Vuoden 2022 lopussa kotimaan tuotevalikoimassamme oli yhteensä 130 Sydänmerkki-tuotetta.
- **Ravitsemusstipendit.** Valio Akatemia® tukee nuorten liikuntaa muun muassa ravitsemusstipendien avulla. Stipendi voi olla joko henkilökohtainen tai joukkueen ravitsemusvalmennus, -luento tai ruoanlaittokurssi. Vuonna 2022 jaoimme 40 ravitsemusstipendiä.
- **Vastuullinen markkinointi.** Olemme sitoutuneet WHO-koodin mukaiseen vastuulliseen äidinmaidonkorvikkeiden ja vieroitusvalmisteiden markkinointiin [markkinointipolitiikkamme](#) mukaisesti.
- **Terveyttä edistävät innovaatiot.** Osallistumme julkiseen ravitsemustutkimukseen ja teemme tutkimusta omissa projekteissamme. Valion ravitsemustutkimuksen tavoitteena on tuottaa vastuullisia ja ravitsemuksellisia elintarvikeinnovaatioita.

TARJOAMME KATTAVASTI TUOTETIETOA VERKOSSA

Valio.fi on yksi Suomen suosituimmista ruokasivustoista. Kerromme verkkosivuilla tuotteistamme laajasti, esimerkiksi kaikkien tuotteidemme ainesosat, ravintosisällön, allergeenit sekä säilytystiedot. Verkkosivujen hakutoiminnolla voi etsiä omaan ruokavalioon sopivia tuotevaihtoehtoja. Kategorioita ovat esimerkiksi laktoositon, gluteeniton, vegaaninen ja vähärasvainen.

Kaikissa valio.fi-resepteissämme on tieto ravintosisällöstä ja suolan määrästä, mikä auttaa kuluttajia tekemään ravitsemussuositusten mukaisia valintoja. Tarjoamme verkossa myös Sydänmerkki-reseptejä suurkeittiöille (26 kpl) sekä kotikokkaajalle ravitsemuksellisesti suositeltavia, ilmastoystävällisiä reseptejä (10 kpl).

Viestimme aktiivisesti hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista. [Valio.fi/hyvinvointi](https://www.valio.fi/hyvinvointi)-sivusto tarjoaa

laajasti suomalaisiin ravitsemussuosituksiin pohjautuvaa ravitsemustietoa. Erityisinä painopistealueina ovat lautasmalli, ruokailutottumukset sekä kokonaisvaltainen ravitsemus. Sivustolla on myös erilaisia laskureita ja testejä terveellisten elämäntapojen tueksi.

TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄT INNOVAATIOIOT

Jo nobelisti A. I. Virtasen johtaessa Valion laboratoriota ohjenuoraksemme vakiintui ajatus hyvinvoinnin lisäämisestä innovaatioiden avulla. Valion tuotekehityksen lähtökohtia ovat kuluttajan ja asiakkaan kuunteleminen, herkullinen maku ja ravitsemuksellisesti hyvät, arkea helpottavat tuotteet.

Uskomme yhdessä syömisen voimaan. Kokkaaminen ja leipominen ovat yksi tärkeimmistä tavoista luoda jaettuja hetkiä ja osoittaa välittämistä ja rakkautta.

Uppoutuminen käsillä tekemiseen tekee hyvää mielelle. Myös herkuttelulle on paikkansa.

Kehitimme vuonna 2022 uusia, innovatiivisia leivonta- ja ruoanlaittotuotteita sekä välipaloja arkea helpottamaan – niin maidosta kuin kasvipohjaisista raaka-aineista. Toimimme markkinoille muun muassa uusia PROfeel® -tuotteita, ruoanlaittoa helpottavat maustetut creme fraiche, Valio Oivariini® kolme öljyä -levitteen, Oddlygood® Dreamy Dessert -vegejäkiruoat sekä uusia Gold&Green-tuotteita.

MARKKINOINTIVIESTITÄMME ON VASTUULLISTA

Olemme sitoutuneet markkinoimaan tuotteitamme, palveluitamme ja toimintaamme vastuullisesti. Markkinointiviestintämme on soveltuvien lakien ja säädösten mukaista, rehellistä ja todenmukaista. Valion vastuullinen markkinointipolitiikka linjaa periaatteet kaikille Valion markkinoille. Tarkastamme politiikan vuosittain. **Markkinointipolitiikkaan voi tutustua verkkosivuillamme. →**

Markkinointiviestinnässä meiltä odotetaan konkretiaa, selkeää tietoa vastuullisuudesta ja toimenpiteistämme sekä esimerkkejä miten edistää hyvinvointia ja vastuullisia elämäntapoja.

Keväällä 2022 halusimme lisätä ymmärrystä maitotiloillamme tehtävästä hiiliviljelystä Viljele hyvää -kampanjalla. Maitotölkkeihin tuotiin suomalaisten suunnittelijoiden kuosit, jotka ilahduttivat suomalaisia hyötykäyttämään tyhjiä tölkkejä esimerkiksi taimien idättämiseen tai rairuohon istuttamiseen. Samalla maitotölkeissä tarjottiin kuluttajalle mahdollisuutta tutustua lähemmin maitotilojen hiiliviljelytoimenpiteisiin ns. laajennetun todellisuuden (AR) kautta. Teko keräsi hienosti huomiota ja sai laajalti positiivista palautetta.

Koko vuoden ajan kerroimme erilaisista isoista ja pienistä vastuullisuusteostamme 1 kg ja 1 l pakkauksissamme. Pakkausten sivupaneeleissa on kerrottu omistajakenteestämme ja Valion tuottojen maksamisesta maidontuottajillemme. Pakkauksissa on kerrottu myös esimerkiksi hiiliviljelystä, Carbo® ympäristölaskurista, ja pakkausten kierrätettävyydestä. Lisäksi Valio maito ja Valiojogurtti -tölkkeihin tuotiin Tuotot aina Valio tilallisille -logo. Merkin tehtävänä oli muistuttaa, että maksamme toimintamme tuotot suomalaisille maitotiloille eli Valion omistajayrittäjille.

Loppukesästä nostimme esille luonnon monimuotoisuutta avaamalla Valio Luomu™ pörriäisbuffetteja. Luomutuotanto on tehokas keino ylläpitää maatalousalueiden luonnon monimuotoisuutta, se rikastuttaa erityisesti kasvillisuutta ja linnustoa. Pörriäisille suunnatut kukkabuffetit kertoivat pölyttäjädodasta, luonnon monimuotoisuuden tärkeydestä ja siitä millainen rooli laiduntamisella on monimuotoisuuden edistämässä. Kampanja tarjosi myös ohjeet oman pörriäisbuffetin rakentamiseen. Valio Luomu™ tuotteet ovat kuluttajille helppo valinta luonnon monimuotoisuuden puolesta. Vuonna 2022 lanseerasimme myös suurkeittiöille uuden A+ Luomu luonnonjogurtin, joka voitti Vuoden Luomutuotekilpailun ammattikeittiösarjan.

Valio on jo useana vuonna koulun alkujen aikaan elokuussa nostanut esille pienet koululaiset ja heidän huomioimisensa liikenteessä. Herra Oltermanni® on pienten puolella, ja tällä kertaa hän toi ulkomainonnassa esille keltaista kulmaa, joka muistutti liikenteessä kuljettajia kiinnittämään huomiota riittävän alas pieniin koululaisiin.

HYVINVOIVAT IHMISET

Sitoudumme ihmisoikeuksien kunnioittamiseen koko arvoketjussamme ja edistämme ihmisoikeuksia järjestelmällisesti. Ihmiset ovat meille tärkeä voimavara, ja haluamme varmistaa oikeudenmukaisen, tasa-arvoisen, kannustavan, turvallisen ja terveellisen työpaikan henkilöstöllemme. Kehitämme valiolaisten osaamista ja johtamista aktiivisesti.

Kunnioitamme ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia

VALIO ON SITOUTUNUT ihmisoikeuksien kunnioittamiseen koko arvoketjussaan. Eettinen ohjeistuksemme eli Code of Conduct (Tapamme toimia – One Valio) sisältää ihmisoikeuspolitiikkamme ja ohjaa henkilöstöämme.

[Lue lisää Code of Conductista. →](#)

Hankintaketjuun kohdistuvat vaatimuksemme on kuvattu Toimittajien ja Jakelijoiden Code of Conductissa.

[Lue lisää hankintaketjun vastuullisuudesta. →](#)

Valion toiminta vaikuttaa ihmisiin suoraan ja välillisesti

Valion sisäiset toimintatavat ja valiolaisten keskinäinen käyttäytyminen vaikuttavat suoraan työntekijöihimme. Kuvan ulkokehällä on ihmisiä, joihin Valio vaikuttaa oman toimintansa tai hankintaketjunsä kautta välillisesti.

Edistämme ihmisoikeuksia järjestelmällisesti

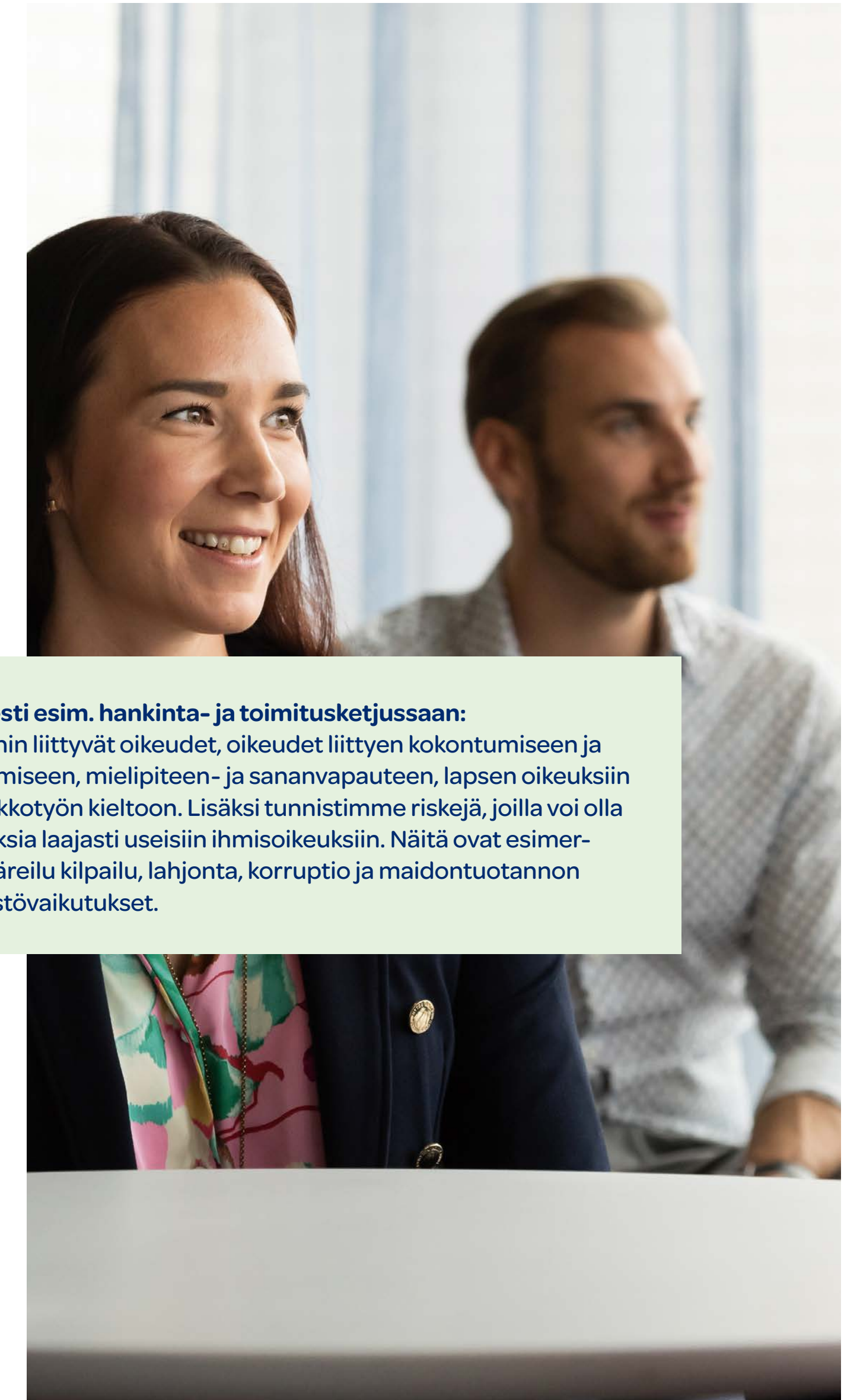
IHMISOIKEUSVAIKUTUSTEN arvioinnissamme vuonna 2019 tunnistimme laaja-alaisesti merkittävimmät vaikutuksemme. Arviointiin voi tutustua tarkemmin [verkkosivuiltamme](#). Vuonna 2022 käynnistimme ihmisoikeusvaikutusten arvioinnin katselmoinnin ja päivityksen, jonka tukena meillä toimii aiheeseen perehtynyt asiantuntijayritys. Arviointi jatkuu kevään 2023 ajan. Päivitämme arvioinnin tulosten perusteella ihmisoikeusvaikutusten huolellisuusprosessiamme sekä pitkän aikavälin toimenpidesuunnitelmaamme.

Merkittävimpien riskien toteutuessa Valio voi vaikuttaa seuraaviin ihmisoikeuksiin:

Suoraan omassa toiminnassaan: Ihmisten oikeuteen terveyteen, turvallisiin työoloihin sekä syrjimättömyyteen ja häiritsemättömyyteen.

Välillisesti esim. hankinta- ja toimitusketjussaan: Työoloihin liittyvät oikeudet, oikeudet liittyen kokontumiseen ja yhdistymiseen, mielipiteen- ja sananvapauteen, lapsen oikeuksiin sekä pakkotyön kieltoon. Lisäksi tunnistimme riskejä, joilla voi olla vaikutuksia laajasti useisiin ihmisoikeuksiin. Näitä ovat esimerkiksi epäreilu kilpailu, lahjonta, korruptio ja maidontuotannon ympäristövaikutukset.

Hallitsemme ja pienennämme tunnistamiamme ihmisoikeusriskejä osana sosiaalisen vastuullisuuden kokonaisuutta. Olemme määrittäneet sosiaalisen vastuun painopistealueet ja edistämme niitä organisaatioiden toimintasuunnitelmien osana. Seuraamme painopistealueisiin liittyviä tavoitteita säännöllisesti ja jaamme tietoa sosiaalisen vastuun tiimissä, johon kuuluu asiantuntijoita eri toiminnoista. Seuraavan sivun kooste esittelee sosiaalisen vastuun painopisteemme, tavoitteemme ja mittarimme.

SOSIAALISEN VASTUUN PAINOPISTE	VALION TAVOITE	ETENEMINEN 2022	STATUS
RUOAN TURVAAJA <ul style="list-style-type: none"> • Puhtaat ja turvalliset raaka-aineet sekä tuotteet • Huippuluokan elintarvike-turvallisuuskulttuuri 	0 julkista ja asiakastakaisinvetoa.	Vuonna 2022 takaisinvetoja tehtiin 11 kpl (2021 8 kpl).	EI SAAVUTETTU
TERVEELLISTEN ELÄMÄNTAPOJEN EDISTÄJÄ	Sydänmerkkituotteet (kpl)	Vuoden 2022 lopulla sydänmerkkituotteita kotimaan valikoimassa 130. Kehitimme 10 sydänmerkkituotetta vuonna 2022.	ETENEE
	Ravitsemussitoumukset	Vuoden 2022 ravitsemussitoumus saavutettiin: kasvatimme Sydänmerkki-reseptien määrää julkaisemalla 10 uutta ruokaohjetta suurkeittiöille ja joukkoruokailuun.	SAAVUTETTU
	Valio Akatemia® -ohjelman ylläpito (stipendit/ eur, ravitsemusstipendit/ kpl)	Jaoimme 132 000 eur tukea Valio Akatemia® -ohjelman kautta. Näistä ravitsemusstipendejä 40 kpl.	ETENEE
HYVÄN MIELEN TYÖPAIKKA <ul style="list-style-type: none"> • Sitoutunut Valiojengi • 0 työuupumusta 	Sairauspoissaolojen (%) vähentäminen.	Sairauspoissaolot kasvoivat 2022 pääasiassa koronan johdosta (2022: 4,9 % vs. 2021: 4,1 %).	EI SAAVUTETTU
	Valio Voice -henkilöstökyselyn sitoutumisen tuloksen parantaminen.	Sitoutumisen tulos parani vuodesta 2021. Tuloksen keskiarvo vuonna 2022 oli 8,0 (2021: 7,9). Vertailuryhmässä tulos teollisuuden parhaan 25 % joukossa.	ETENEE
TURVALLINEN TYÖPAIKKA	0 tapaturmaa.	Vuonna 2022 työtapaturmataajuus pieneni ja oli 14,7 kpl miljoonaa työtuntia kohti TRIF (total recordable incident frequency) (2021: 21). Vuodesta 2023 alkaen seuraamme poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuutta LTIF (lost time incident frequency).	ETENEE

SOSIAALISEN VASTUUN PAINOPISTE	VALION TAVOITE	ETENEMINEN 2022	STATUS
YHDENVERTAINEN TYÖYHTEISÖ <ul style="list-style-type: none"> • Tasa-arvoinen • Yhdenvertainen • Osallistava • Oikeudenmukainen 	Valio Voice -henkilöstökyselyn yhdenvertaisuuskysymyksen tuloksen parantaminen.	Tulos parani vuodesta 2021. Tuloksen keskiarvo vuonna 2022 oli 7,6 (2021: 7,4) ja suositteluindeksi NPS 20 (2021: 15).	ETENEE
INNOSTAVA TYÖNANTAJA <ul style="list-style-type: none"> • Arvojen mukainen • Mahdollistava • Joustava • Kehittävä 	Valmentavan johtamisen ohjelma viedään läpi suunnitelman mukaisesti valiolaisille esihenkilöille ja asiantuntijoille vuosien 2022-2024 aikana.	Ohjelma eteni suunnitellusti alkaen Suomen tuotanto- ja varasto-organisaatioista.	ETENEE
	Tavoite- ja kehityskeskusteluiden läpivienti organisaatiossa säilyy edellisvuoden tasolla (95%).	Seurannan piirissä olevista valiolaisista 82 % kävi tavoite- ja kehityskeskustelun vuonna 2022 (2021: 95 %).	EI SAAVUTETTU
VASTUUNOTTAJA <ul style="list-style-type: none"> • Vastuullinen hankinta- ja toimitusketju • Sidosryhmäyhteistyö 	Toimittajien Code of Conduct -sitoutuminen, %.	Suorat hankinnat (raaka-aineet/ pakkausmateriaalit) 100 % Sopimusvalmistus 93 % Epäsuorat hankinnat 36 % Kaikki yhteensä 45 %	ETENEE
RUOAN TURVAAJA <ul style="list-style-type: none"> • Tasa-arvo osuustoiminnassa, maitotilat omistajina • Ruokaturva Suomessa • Maitotilojen elinvoimaisuus 	Maitotuoton kasvattaminen.	Maitotuotto kasvoi 52,5 senttiin litralta (2021: 43,7 snt/l).	ETENEE
	VASTUUNOTTAJA Ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja edistäminen sosiaalisen vastuullisuuden painopisteiden kautta.	Yli 90 % henkilöstöstä kussakin maassa on suorittanut Code of Conduct -koulutuksen.	Code of Conduct -koulutukset maittain Viro 100 % Suomi 85 % Ruotsi 100 % USA 100 % Kiina 100 %
	0 ihmisoikeusrikkomusta.	Valio Whistle -kanavan ilmoitukset 34 kpl (2021: 26 kpl).	
		Ihmisoikeusrikkomukset 0 kpl, 1 epäily hankintaketjussa – lue lisää täältä. →	

Ihmiset ovat strategiamme keskiössä

VALIOLAISTEN ja kaikkien toimintaketjussamme työskentelevien terveys, turvallisuus ja hyvinvointi on toimintamme perusta. Vuonna 2022 koronaviruspandemian aiheuttamat poikkeusolot jatkuivat. Jatkoimme pandemia-ajan käytäntöjämme lähi- ja etätyössä ja pääsimme purkamaan niitä vasta vuoden loppupuolella viranomaisohjeistuksia mukaillen.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan toi muutoksia toimintaympäristöömme, haastaen osaltaan henkilöstömme jaksamista. Jatkoimme panostamista erityisesti mielen hyvinvointiin. Henkilöstö kaikissa Valion maissa sekä lähi- että etätyössä teki erinomaista työtä strategian jalkauttamiseksi ja operatiivisen toiminnan varmistamiseksi.

VALIOLAISET TOTEUTTIVAT STRATEGIAA VAUHDILLA

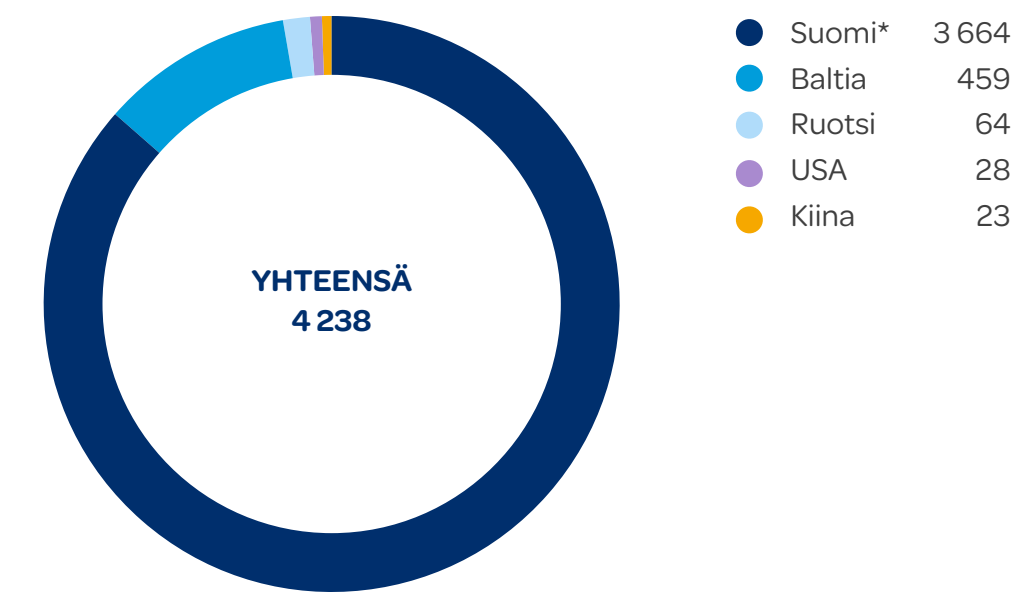
Jatkoimme vuonna 2022 strategian viemistä käytäntöön. Yrityskaupan jälkeinen Valio Aimo® -tukkuliiketoiminnan integrointi Valioon jatkui, ja vahvistimme sen toimintaa rekrytoinneilla. Valio osti Gold&Green-brändin ja Gold&Green Foodsin aineettoman omaisuuden sekä sen tutkimus- ja kehitystoiminnan, minkä myötä saimme uutta osaamista kasvipohjaisista ruoanvalmistustuotteista. Myös Oddlygood®-liiketoiminnan kasvu erillisenä yhtiönä jatkui.

Aloitimme vuonna 2022 resursoinnin kehittämisen hankkeen. Tarkastelemme, mitä osaamista haluamme pidemmälläkin tähtäimellä pitää valiolaisten käsissä, mihin asioihin voimme käyttää joustavampia resursoinnin keinoja ja mitä asioita voimme tulevaisuudessa yhä enemmän automatisoida. Tavoitteena on pitkällä tähtäimellä varmistaa työvoiman saatavuus, tehostaa resurssien käyttöä, auttaa priorisoinnissa sekä vähentää organisaation ylikuormitusta.

Lisäsimme strategiaymmärrystä ylimmän johdon strategia- ja johtamistapahtumassa, joka kokosi yhteen noin 100 valiolaista avainhenkilöä eri maista. Tavoitteena oli vahvistaa avainhenkilöiden kykyä johtaa strategian toimeenpanoa ja uudistumista. Jatkoimme innovaatiojohtamisen kehittämistä rakentamalla siihen painottuvan tiimin. Tiimin tavoitteena on vahvistaa innovaatiokulttuuria ja jatkuvan parantamisen ajatusmallia koko konsernissa. Yrityskulttuurimme on rakentunut innovatiivisuuden ympärille koko Valion historian ajan.

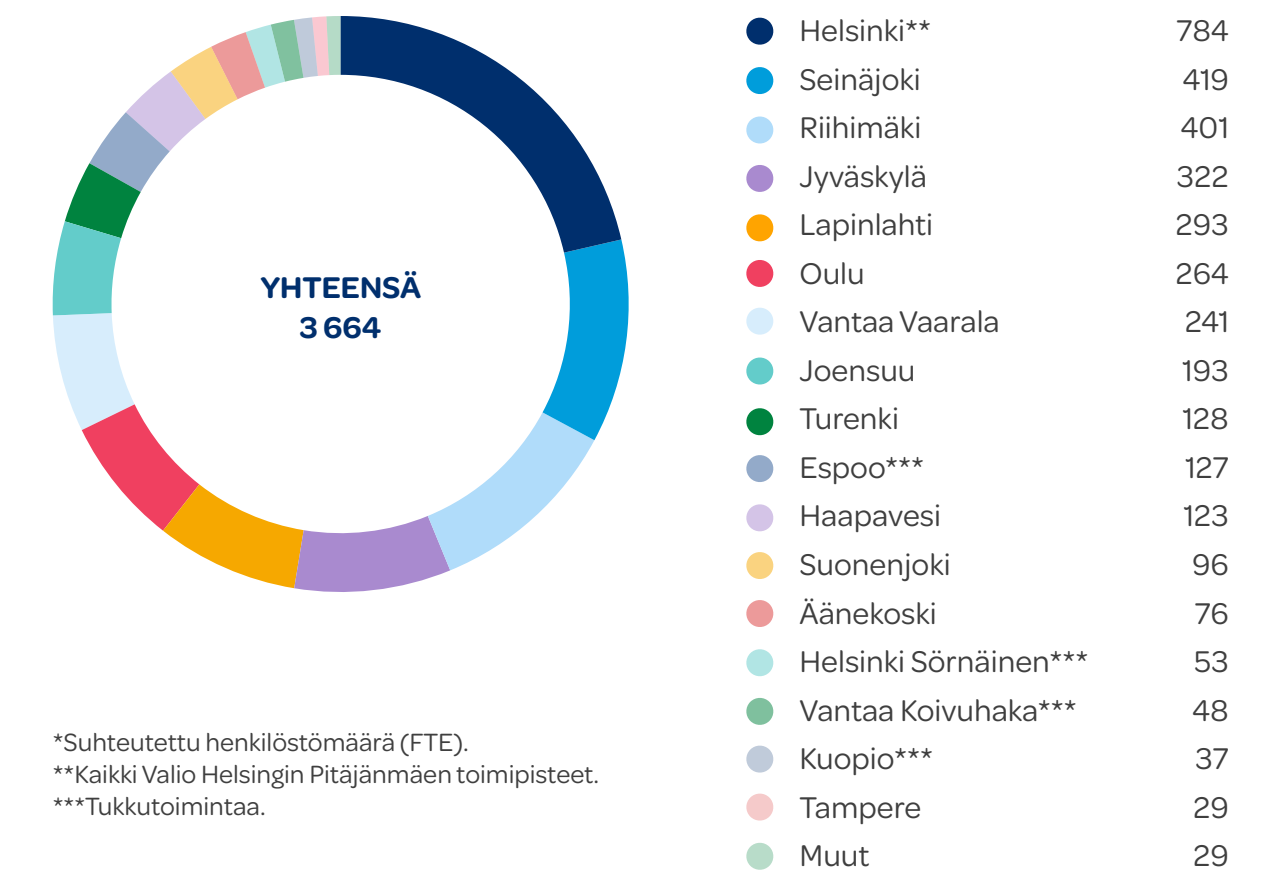
Organisaatioon ja henkilöstöön liittyviä erityiskysymyksiä käsitellään kolme kertaa vuodessa järjestettävässä People Forumissa, joka on osa Valion johtamismallia. Valion johtoryhmä ja People-toiminnon edustajat osallistuvat People Forumiin.

Henkilöstön määrä maittain

*Suhteutettu henkilöstömäärä (FTE) 31.12.2022.

Henkilöstön määrä toimipaikoittain Suomessa*

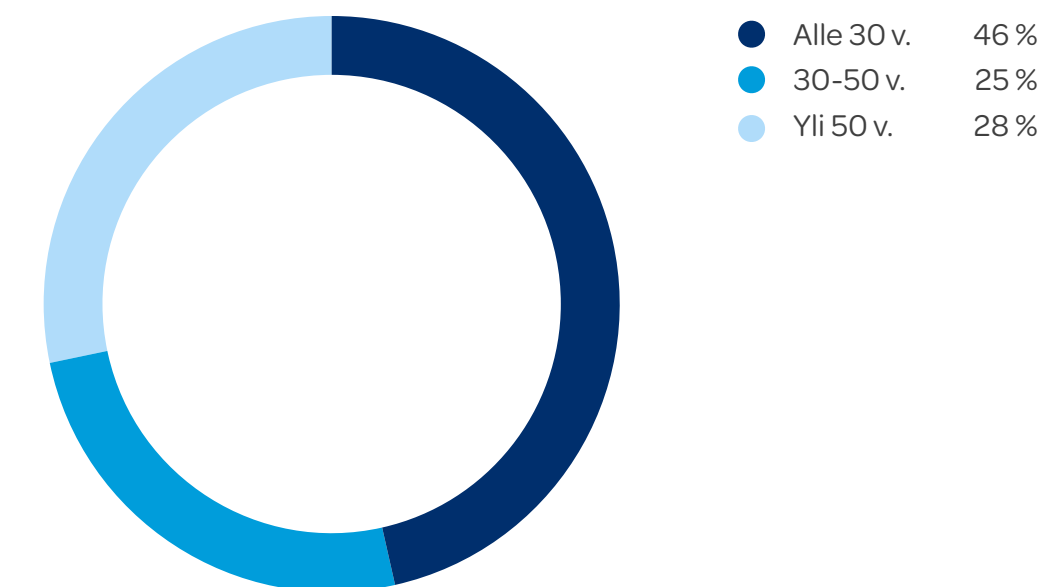

*Suhteutettu henkilöstömäärä (FTE).

**Kaikki Valio Helsingin Pitäjänmäen toimipisteet.

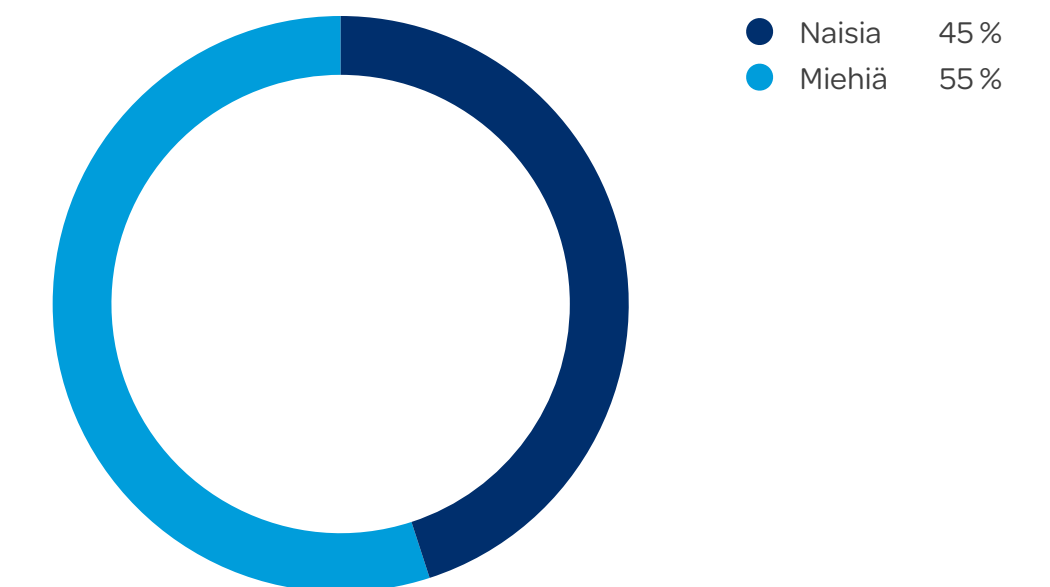
***Tukkutoimintaa.

Henkilöstö iän mukaan*

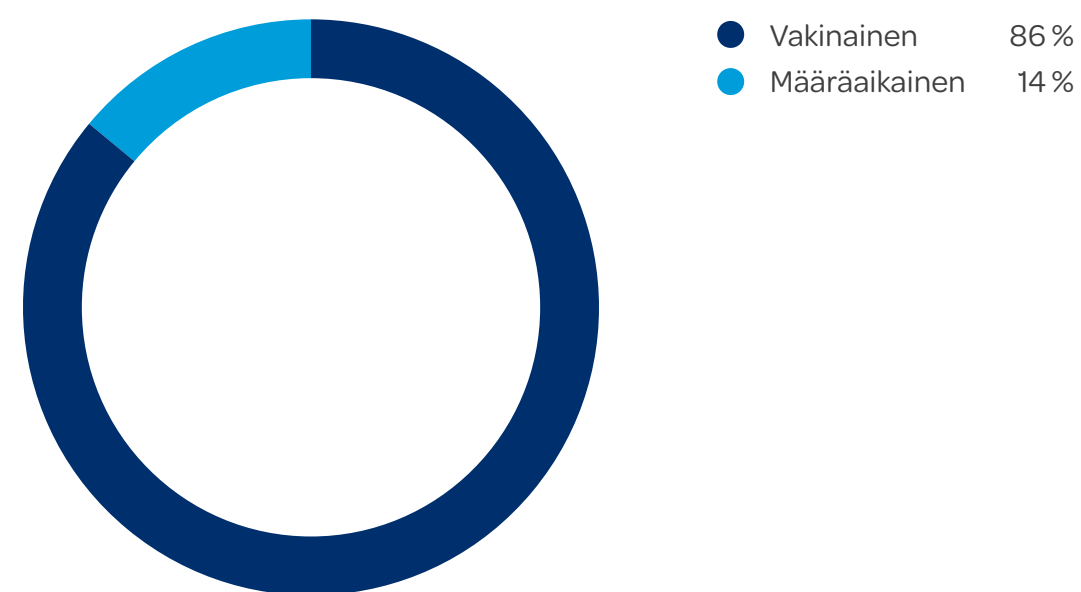
*Gloaali 31.12.2022.

Henkilöstö sukupuolen mukaan*

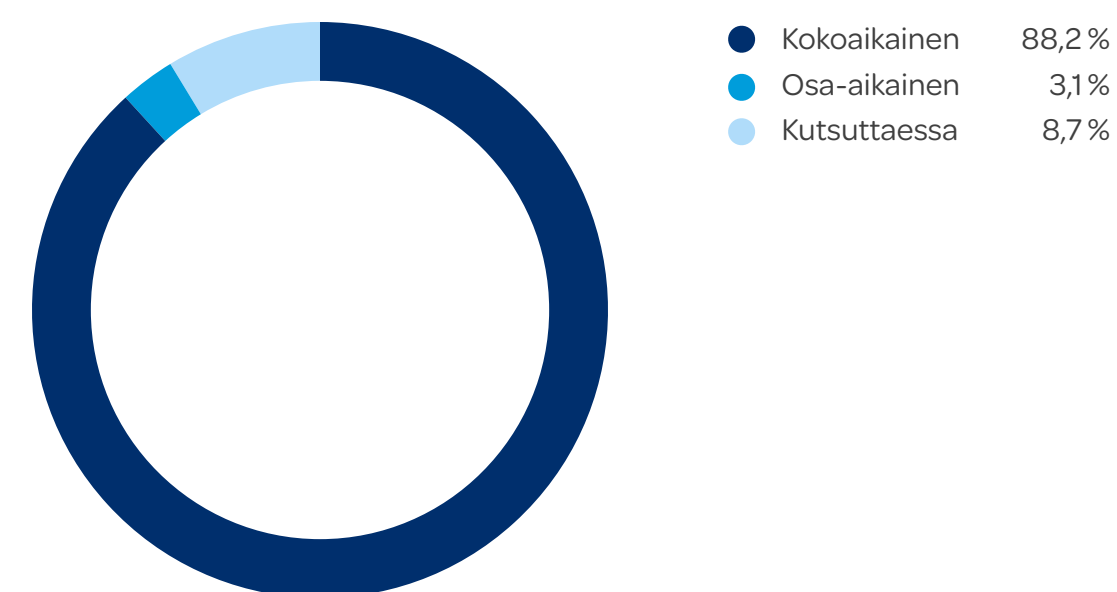
*Gloaali 31.12.2022.

Henkilöstö työsuhteen muodon mukaan*

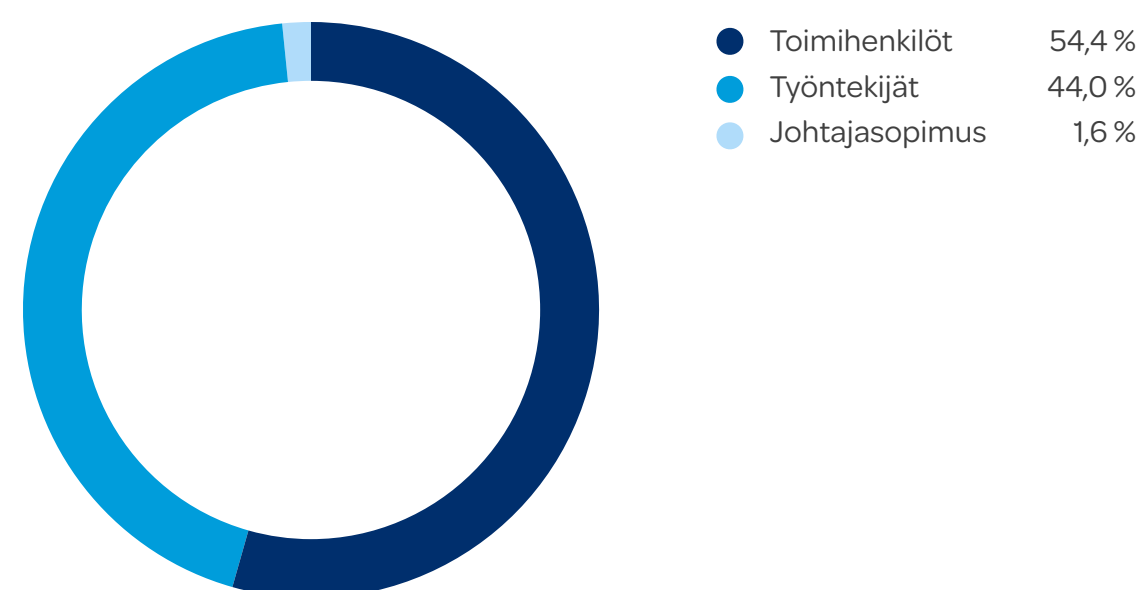
*Globaali 31.12.2022.

Henkilöstö työsuhteen luonteen mukaan*

*Suomen henkilöstö 31.12.2022.

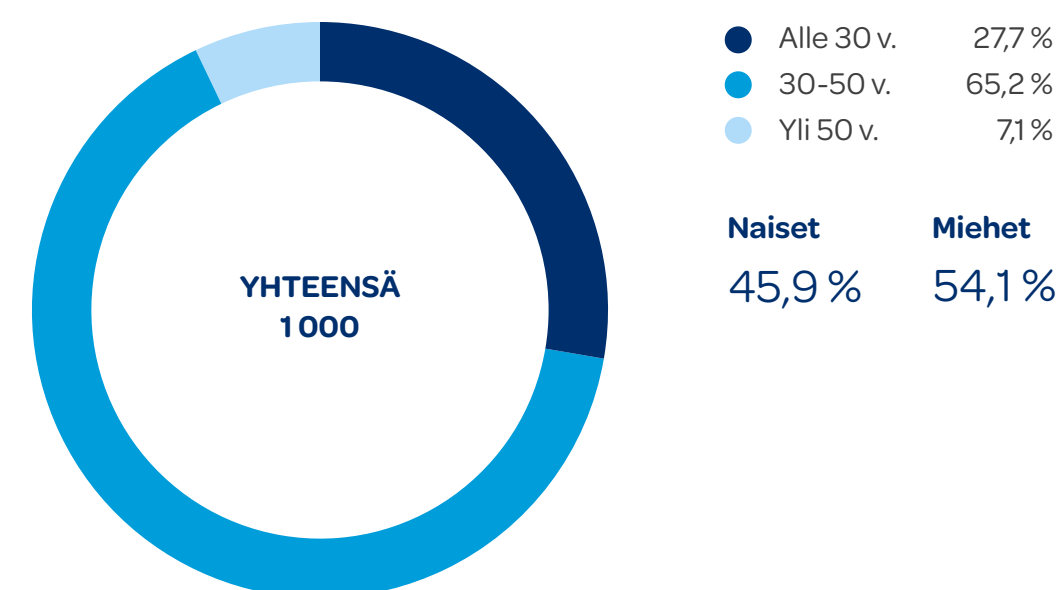
Henkilöstö työehtosopimusten mukaan*

*Suomen henkilöstö 31.12.2022.

Toimihenkilöt = MVL, Pro-toimihenkilöt, Ylemmät toimihenkilöt, Kaupan tes: Varasto -ja kuljetusesimiehet, Vähittäiskaupan esimiehet.
Työntekijät = SEL, Kaupan alan tes, Kaupan automiesten tes.
Johtajasopimus = Johtajasopimukset.

Uusien palkattujen henkilöiden kokonaismäärä iän ja sukupuolen mukaan*

*Suomen henkilöstö. Laskettu kaikki uudet aloittaneet henkilöt vuoden aikana. Sisältää kausityöntekijät ja harjoittelijat.

VIEMME STRATEGIAN KÄYTÄNTÖÖN TAVOITE- JA KEHITYSKESKUSTELUJEN AVULLA

Valion strategia ja liiketoiminnan tavoitteet muuttuvat konkreettiseksi tekemiseksi tavoite- ja kehityskeskustelujen avulla. Vuosittaiset keskustelut kattavat kaikki Valion vakituiset työntekijät. Tuotantolaitoksissa keskustelut voidaan käydä myös ryhmäkeskustelun muodossa. Tavoitteena on luoda yhteinen ymmärrys siitä, miten kunkin valiolaisen työpanos edistää strategian toteutumista.

Valio Voice -henkilöstökyselyn mukaan suurin osa valiolaisista ymmärtää, mitä heiltä työssä odotetaan. Vuoden 2022 henkilöstökyselyn mukaan henkilöstömme luottamus siihen, että strategiamme vie meitä oikeaan suuntaan vahvistui edelleen. Tämä luottamus on yksi Valion vahvuuksista.

KEHITÄMME VALIOLAISTEN OSAAMISTA JA JOHTAMISKULTTUURIA

Laadukas johtaminen ja esihenkilötyö kuuluvat valiolaiseen johtamislupaukseen. Johtamiskulttuurimme pohjautuu valmentavaan johtamiseen, joka on osallistavaa ja kannustavaa. Tavoitteena on psykologisesti turvallisen työskentelyilmapiirin vahvistaminen, joka mahdollistaa oivallusten, uusien ideoiden ja ratkaisujen tuottamisen henkilöstöstä lähtöisin.

Kaikki uudet esihenkilöt käyvät Menesty esihenkilönä -valmennuksen, joka sisältää teemoja valmentavasta johtamisesta, työhyvinvoinnin tukemisesta sekä suorituksen ja osaamisen johtamisesta. Vahvistamme valmentavan johtamisen ja työotteen kulttuuria uudella

Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus*

Lähtövaihtuvuus

5,1 %

**Miehet
2,9 %**

**Naiset
2,2 %**

*Suomen henkilöstö 31.12.2022. Laskukaava (Vakituisesta tehtävästä irtisanoutuneet henkilöt vuoden aikana / Vakituisten työsuhteiden määrä).

valmennusohjelmalla. Ohjelma käynnistyi vuonna 2022 Suomen tuotantolaitosten johtoryhmistä ja kattaa vuosina 2023–2025 kaikki esihenkilöt ja asiantuntijat kaikissa toimintamaissamme.

Osaamisen kehittämisen tavoitteena Valiolla on varmistaa, että henkilöstöllä on mahdollisuuksia kehittää osaamistaan sekä nykyisissä työtehtävissään, että valmistautua muuttuviin osaamistarpeisiin.

Kannustamme henkilöstöä aktiiviseen osaamisen kehittämiseen. Lanseerasimme vuonna 2022 verkko-koulutuspalvelu Eduhousen tukemaan työn ohessa tapahtuvaa jatkuvaa oppimista. Palvelun avulla jokaisella valiolaisella on mahdollisuus kehittää työelämässä tärkeitä taitoja kuten vuorovaikutus-, digi- ja teknologia-taitoja. Otimme palvelun ensimmäiseksi käyttöön Suomessa, ja se on otettu erinomaisesti vastaan. Valiolaiset osallistuivat yli 400 virtuaali- ja verkkovalmennukseen ensimmäisen vuoden aikana. Lanseeraamme palvelun vuoden 2023 aikana myös muissa maissa.

Tuemme henkilöstöä tulevaisuuden osaamistarpeiden tunnistamisessa sekä oman työuran uudistamisessa urakehitysworkshop-konseptilla, jota pilotoimme vuonna 2022. Jatkamme uranhallinnan taitojen vahvistamista vuonna 2023 osana Työterveyslaitoksen Osaava ja uudistuva työura -tutkimushanketta. Urakehitystä ja sisäistä osaamisen jakamista tuemme myös mentorointiohjelmalla, jota pilotoimme Suomessa, ja joka on tarkoitus laajentaa kansainväliseksi ohjelmaksi vuonna 2023.

Asiantuntijatyössä korostuivat koronan jälkimainin-geissa hybridityöskentelytaidot ja -johtaminen. Tuimme esihenkilöitämme ja asiantuntijoitamme hybridityöhön siirtymisessä yhteisten pelisääntöjen luomisella, hybridityöskentelyä tukevilla asiantuntijaluennolla sekä esihenkilöiden fasilitoiduilla sparrailuilla. Itsensä johtamista ja muutosvalmiutta vahvistaaksemme lanseerasimme kaksi globaalia valmennusohjelmaa, joihin osallistui noin 10 prosenttia asiantuntijatyötä tekevistä valiolaisista.

Ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden haasteet ovat lisääntyneet erityisesti tuotannon ja logistiikan tehtävissä. Suomessa työvoiman saatavuuteen tulevaisuudessa vaikuttaa merkittävästi työikäisen väestön määrän kehitys ja alueelliset erot.

Työllistimme Viron tehtailla ukrainalaista työvoimaa vuonna 2022. Suomessa aloitamme vuoden 2023 aikana pilottihankkeita, joiden avulla kehitämme toimintamalleja muuta kieltä kuin suomea puhuvien työllistämiseksi Valiolla. Hyödynnämme Viron tehtaidemme parhaita käytäntöjä näissä pilottihankkeissa. Teemme myös yhteistyötä oppilaitosten kanssa meijerialan vieraskielisen opetuksen kehittämiseksi.

Lisäksi pyrimme kehittämään toimialan houkuttelevuutta osallistumalla rekrytointitapahtumiin, tiivistämällä oppilaitosyhteistyötä kaikilla koulutusasteilla sekä osallistumalla alan koulutuksen kehityshankkeisiin. Tarjoamme vuosittain noin 300 kesätyöpaikkaa, joiden avulla alaa opiskelevat tai alaa harkitsevat saavat työkokemusta.

Tavoite- ja kehityskeskustelut*

	HENKILÖSTÖ (AKTIIVISET)	PIDETYT KESKUSTELUT/ HENKILÖ	PIDETTYJEN KESKUSTELUJEN PROSENTTIOSUUS KOKO HENKILÖSTÖSTÄ
Toimihenkilöt	2 422	1 986	82 %

*Säännöllisten tavoite- ja kehityskeskustelujen piirissä on koko Valion henkilöstö. Käytyjen keskustelujen raportointi kattaa kaikki toimihenkilöt. Koko organisaation kattavaa prosessia, seurantaa ja raportointia kehitetään vuoden 2023 aikana.

Koulutustunnit maittain*

Maa	HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ*	KESKIMÄÄRÄISET KOULUTUSTUNNIT/ HENKILÖ	KOULUTUSTUNNIT/ SUKUPUOLI		KOULUTUSTUNNIT/ HENKILÖSTÖRYHMÄ	
			Nainen	Mies	Toimihenkilöt	Työntekijät
Suomi	4 072	7,5	8,6	6,6	10	4,3
Ruotsi	64	15	15,7	15,8	15	-
Viro	459	24,7	25,2	24,1	12,5	33,6
USA	28	66	31	65	66	-
Kiina	23	57	60	46	57	-
Yhteensä	4 646					

*Henkilömäärä kaikki työsuhteet 31.12.2022.

Koulutustuntien keskiarvot vaihtelevat suuresti Valio Suomen ja tytäryhtiöiden välillä. Erot selittyvät henkilöstön lukumäärän lisäksi muun muassa eri markkinoiden erilaisilla koulutustarpeilla. Tytäryhtiöissä yksittäisen henkilön koulutuksilla on suuri vaikutus keskiarvoon.

MIELEN HYVINVOINTI PYSYI TYÖHYVINVOINNIN PAINOPISTEENÄ

Kaksi kertaa vuodessa järjestettävät globaalit mielen hyvinvoinnin teemaviikot ovat vakiinnuttaneet asemansa Valiolla. Keväällä teemana oli riittävät voimavarat. Kannustimme valiolaisia tukemaan mielen hyvinvointia muun muassa liikkumalla. Syksyllä keskityimme hyvään uneen, vuorotyöhön ja palautumiseen.

Otimme Suomessa lyhytpsykoterapian vakituiseen työterveyden tarjontaan. Loppuvuodesta otimme kokeiluun Auntie Solutions -palvelun, joka tarjoaa henkilökohtaista matalan kynnyksen tukea elämän solmukohdissa. Tunnustuksena sitoutumisestamme mielen hyvinvointiin meille myönnettiin jo toistamiseen Mieli ry:n Hyvän mielen työpaikka -merkki.

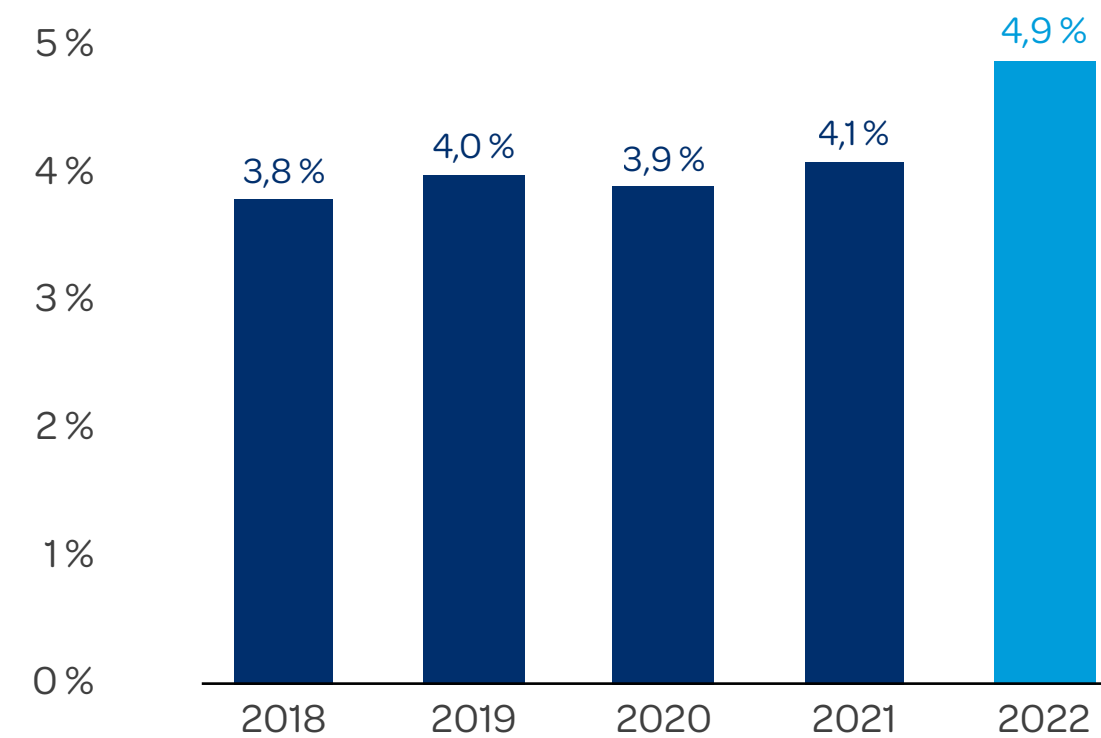
Vaikka yhteiskunnan kriisit ja työelämän muutokset kuormittivat valiolaisia vuoden aikana, näimme jo syksyllä 2022 Valion globaalissa henkilöstökyselyssä positiivisia merkkejä mielen hyvinvoinnin osalta. Henkisen hyvinvoinnin tulokset olivat teollisuuden keskiarvoa korkeammalla ja erittäin tyytyväisten osuus oli kasvanut.

Henkilöstön terveysturvallisen työympäristön takaa-minen on koko korona-ajan ollut meille erittäin tärkeää. Koronaohjeistuksemme on ollut tiukka, emmekä ole sallineet töihin saapumista edes lievästi oireisena. Tämä luonnollisesti näkyi sairauspoissaoloprosentissamme vuonna 2022, joka oli 4,9. Sairauspoissaolojen kasvu verrattuna edelliseen vuoteen johtuu pääasiassa hengityselinsairauksista ja sisältää koronasta johtuvat sairauspoissaolot.

Teimme myös lisäpanostuksia henkilöstön tyytyväisyyttä ja hyvinvointia lisääviin henkilöstöetuihin vuonna 2022. Laajensimme Suomessa työterveyshuollon palveluita ottamalla mukaan viikonloppuväyävystyksen sekä aiempaa kattavamman mahdollisuuden erikoislääkärikonsultaatioihin ja magneettikuvauksiin. Otimme käyttöön myös työsuohdepolkupyöräedun.

Mielen hyvinvointiin liittyvien poissaolojen määrän selvä vähentäminen on selkeä prioriteettimme myös vuonna 2023. Valiolla selkeästi merkittävin poissaolojen syy ovat kuitenkin työn fyysisyydestä johtuvat tuki- ja liikuntaelinvaivat, jotka ovat viime vuosina selkeästi laskeneet. Olemme jatkaneet vahvaa panostusta niiden ehkäisyyn muun muassa tiivistämällä esihenkilöiden ja työterveyden yhteistyötä sekä lisäämällä työfysioterapeutin toimintaa työpaikoilla.

Sairauspoissaolot Suomessa

Loppuvuodesta tartuimme uudella otteella monimuotoisuuden, yhdenvertaisuuden ja inklusion teemaan. Eri työntekijäryhmistä koottu konsultoiva työryhmämme kokoontui jälleen tauon jälkeen. Jatkossa kiinnitämme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lisäksi huomiota monimuotoisuuteen ja inklusioon työyhteisöissä sekä esimerkiksi erilaisissa henkilöstöhallinnon prosesseissa. Tavoitteenamme on tehdä nykytila-arvio ja alkaa lisätä valiolaisten ymmärrystä monimuotoisuudesta, tasa-arvosta ja inklusiivisuudesta. Teeman tiimoilta on käynnistetty myös globaali työskentely.

Parannamme työturvallisuutta jatkuvasti

TOIMINTAAMME OHJAA globaali työterveys- ja turvallisuuspolitiikka. Uudistimme politiikan vuonna 2022. Se ottaa nyt entistä paremmin huomioon turvallisuuden lisäksi myös työntekijöiden terveyteen kohdistuvien tekijöiden hallinnan.

Kaikissa toimipaikoissamme toimii työsuojelun yhteistoimintaelin, joka koostuu työnantajan ja työntekijöiden edustajista. Työsuojelutoimikunta kokoontuu säännöllisin väliajoin kehittämään toimipaikan työsuojeluasioita rakentavan vuoropuhelun avulla. Työsuojeluvaltuutetut edustavat työntekijöitä arjen tapahtumissa kuten riskiarvioinneissa sekä työtapaturma- ja vaaratilannetutkinnoissa. Työsuojelun yhteistoiminta ja työntekijöiden edustajien rooli on myös kuvattu.

Valiolla on lisäksi joukko prosesseja, jotka varmistavat työntekijöiden kuulemisen työterveys- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmän kehittämisessä ja toteuttamisessa: turvallisuuskeskustelut, Valio Voice -henkilöstökyselyt, havaintojärjestelmä ja ilmoitusjärjestelmä Valio Whistle.

TAVOITTEENA NOLLA TYÖTAPATURMAA

Kannustamme henkilöstöä ilmoittamaan kaikista havaitsemistaan vaaratilanteista ja turvallisuuspuutteista viipymättä. Vuonna 2022 kirjattiin ja käsiteltiin 2 587 vaaratilannehavaintoa Suomessa. Globaalia hallintamallia noudattaen tutkimme sekä vaaratilanteet että työtapaturmat – myös ulkopuolisille toimijoille Valion hallintoalueiden kiinteistöjen alueella sattuneet.

Arvioimme riskiarviointien, työtapaturma- ja vaaratilannetutkintojen sekä muiden oleellimpien turvallisuutta parantavien menettelyiden suoritus- ja

laatua vuosittain sisäisissä turvallisuusauditoinneissa. Auditoinneissa vuosittain kaikki tehtaot Suomessa. Turvallisuusauditointien havaintojen perusteella toimipaikat saavat palautetta toimintansa vahvuuksista sekä kehityskohteista. Positiivinen havainto vuoden 2022 turvallisuusauditoinneista oli toimipaikkojen oma-aloitteisuus hyvien käytäntöjen ideoinnissa ja käyttöönotossa. Kehityskohteista löydetty trendit muotoilimme toimenpiteiksi konsernin turvallisuuden tiekarttaan.

Tavoitteenamme on, että Valion toiminta on globaalisti tunnetun työterveys- ja turvallisuusstandardi ISO 45001:n vaatimusten mukaista. Edistimme vuonna 2022 standardinmukaisten toimintatapojen käyttöönottoa. Vuonna 2023 viimeistelimme standardivaatimusten mukaisen johtamismallin käyttöönoton Suomen toimipaikoilla, jonka jälkeen menettelyjen implementointi jatkuu tytäryhtiöissä globaalisti. Teemme päätöksen järjestelmän mahdollisesta sertifiointista erikseen.

Vuonna 2022 suunnittelimme ja otimme käyttöön toimipaikoillamme turvallisuuden päätöksentekomallin, joka tehostaa kehitystoimenpiteiden käytäntöön viemistä ja parantaa tiedonkulkua. Uudistimme myös työtapaturmien tutkintamenettelyä. Pystymme hyödyntämään valmentavan johtamisen menetelmiä työtapaturmatutkintojen laadun parantamiseksi toimipaikoilla. Aiomme jatkaa työtapaturmien tutkintamallin kehittämistä vuonna 2023 ja suunnata resursseja poissaoloon johtaneiden työtapaturmien tutkintaan. Loppuvuodesta 2022 Valioon rakennettiin matriisissa toimiva HSEQ-organisaatio, joka käsittelee työterveys-, työturvallisuus-, ympäristö-, elintarviketurvallisuus- ja laatuasioita.

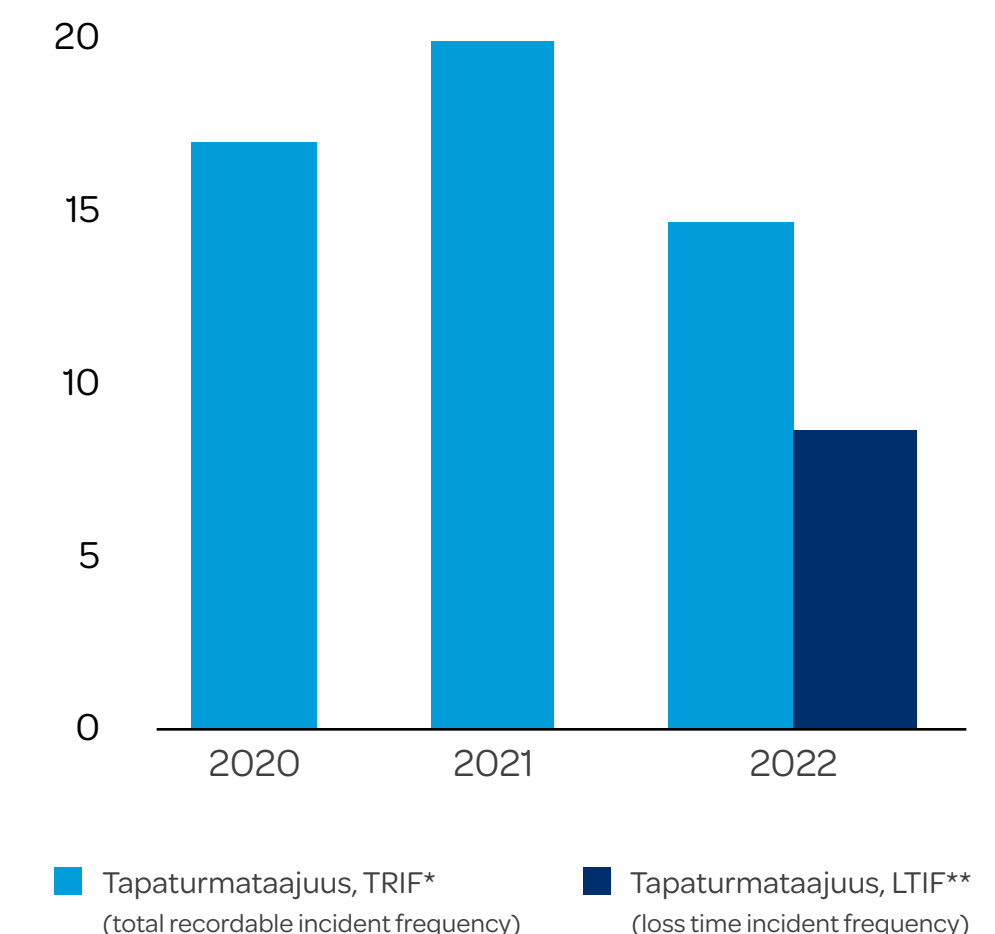
Pitkän tähtäimen tavoitteenamme on nolla työtapaturmaa ja onnettomuutta. Työtapaturmien kappalemäärä oli vuonna 2022 mittaushistorian alhaisin sekä globaalisti että Valio Oy:llä Suomessa. Työpaikkatapaturmien määrä väheni Suomessa 32 prosenttia ja globaalisti 34 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Tyypillisesti työtapaturmat eivät aiheuttaneet työkyvyttömyyttä tai työkyvyttömyysjaksot olivat lyhyitä. Muun muassa Riihimäen tehtailla, Pitäjänmäen päävarastolla sekä Tampereen toimipaikalla ei sattunut lainkaan poissaoloon johtaneita työpaikkatapaturmia. Strategiseen nollan työtapaturman tavoitteeseen emme kuitenkaan vielä konsernina päässeet. Valio Oy kuuluu Suomessa Työterveyslaitoksen Nolla tapaturmaa -foorumiin ja tavoittelee foorumin myöntämää tasoluokitusta vuonna 2023.

Vuonna 2023 otamme käyttöön poissaoloon johtaneiden työpaikkatapaturmien taajuuden LTIF-mittarin (loss-time incident frequency). Poissaoloon johtaneiden työpaikkatapaturmien taajuuden tavoitteemme on korkeintaan 5 tapaturmaa / miljoona tehtyä työtuntia. Aloitamme uudistetut turvallisuuskoulutukset tehtailla, tukuissa ja varastoissa. Lisäksi viestimme turvallisuudesta vuosisuunnitelman mukaisesti ja parannamme kunnossapidon erityisvaarallisten töiden menettelyitä turvallisuuden parantamiseksi.

Valion tukkutoiminnan integrointi yhtenäiseksi osaksi Valio-konsernia käynnistyi vuonna 2022 turvallisuusjohtamisen osalta. Vuonna 2023 jatkamme tukkujen turvallisuuskulttuurin ja turvallisuusmenettelyjen kehittämistä Valion yhtenäisten menettelyiden mukaisiksi.

Työtapaturmataajuus

(kpl per miljoonaa tehtyä työtuntia)

Sisältää Valio Oy:n sekä tytäryhtiöiden palveluksessa olevien työssä tapahtuneet tapaturmat. Ei sisällä ammattitaueteja eikä kodin/työpaikan välisiä matkoja.

*Tapaturmat, joista seuraa poissaoloa tai hoitokustannuksia.

**Tapaturmat, joista seuraa poissaoloa.

VASTUULLISUUDEN PERUSTA

Vastuullisuutemme perusta on osuustoiminnan lisäksi hyvä hallintotapa. Code of Conduct -ohjeistomme määrittelee yhteiset toimintatapamme. Toimittajien ja jakelijoiden Code of Conduct velvoittaa yhteistyökumppanimme noudattamaan eettisiä periaatteitamme. Torjumme korruptiota ja lahjontaa järjestelmällisesti. Parannamme tietoturvaa ja -suojausta kouluttamalla henkilöstöämme jatkuvasti. Riskienhallintamme on tärkeää koko Suomen huoltovarmuuden kannalta. Varmistamme hankintaketjujemme läpinäkyvyyden esimerkiksi auditoimalla toimittajiamme.

Code of Conduct rakentaa pohjan työkuultuurillemme

VALION CODE OF CONDUCT -OHJEISTO "Tapamme toimia" määrittelee valiolaisten yhteiset pelisäännöt. Code of Conduct perustuu arvoihimme ja sisältää yhteiset eettisten toimintatapojen periaatteet, joita kunnioitamme, ja jotka valiolaisten tulee huomioida kaikessa toiminnassaan.

Käytössämme on myös erillinen toimittajien ja jakelijoiden Code of Conduct, jonka avulla viestimme yhteistyökumppaneillemme vastuullisuusperiaatteemme ja määrittelemme, miten kumppaneiden tulee huomioida ne toiminnassaan. Hankintaketjumme toimittajat sitoutuvat noudattamaan näitä Valion vastuullisuusperiaatteita osana toimittajan hyväksyntäprosessia. [Lue lisää vastuullisesta hankinnasta.](#) →

Perehdytämme kaikki uudet valiolaiset Code of Conductiin osana Valion perehdytysohjelmaa. Lisäksi valiolaiset suorittavat Code of Conduct -verkkokurssin aina, kun Code of Conductia päivitetään. Viestimme Code of Conductin aiheista säännöllisesti ja järjestämme aiheista tarkempaa koulutusta olennaisille kohderyhmille. Seuraamme Code of Conduct -koulutusten suoritustasoa säännöllisesti. Tavoitteemme on, että yli 90 prosenttia henkilöstöstä kussakin maassa on suorittanut koulutuksen.

Vuonna 2022 keskityimme Valio Aimo® -tukkuliiketoiminnan parissa työskentelevän henkilöstön Code of Conduct -koulutuksiin ja seurasimme uusien henkilöiden vaikutusta maiden Code of Conduct -koulutusten suoritustasoon.

Koulutusten suoritustaso maittain vuonna 2022:

Viro	100 %
Suomi	85 %
Ruotsi	100 %
USA	100 %
Kiina	100 %

Vuonna 2023 katselmoimme ja päivitämme Code of Conduct -ohjeemme ja -kouluksemme.

Torjumme korruptiota ja lahjontaa

VALIOLLA ON NOLLATOLERANSSI lahjonnan ja korruption suhteen. Noudatamme toiminnassamme korruption ja lahjonnan vastaisia lakeja ja Valion Code of Conductissa määritellyjä periaatteita. Ehkäisemme korruptiota ja eturistiriitoja myös sisäisten investointien sekä hankinta- ja myyntisopimusten hyväksymispolitiikan ja sopimusten allekirjoittamispolitiikan avulla.

Olemme määritelleet sisäiset Trade Compliance -toimintaohjeet asiakkaiden ja toimittajien tunnistamiseksi. Asiakkaiden ja toimittajien tunnistamisen tarkoituksena on estää korruptiota, rahanpesua ja terrorismin rahoitusta. Otamme vuoden 2023 aikana käyttöön asiakkaiden ja toimittajien tunnistamiseen tarkoitettua KYC-työkalun (Know Your Customer).

Olemme määritelleet sisäiset ohjeet myös lahjojen ja vieraanvaraisuuden vastaanottamiseen ja tarjoamiseen sekä eturistiriitojen välttämiseksi. Jokaisen valiolaisen on ilmoitettava havaitsemastaan laittomasta tai epäeettisestä toiminnasta Valion toimitusjohtajalle, henkilöstöjohtajalle, lakiasianosastolle tai riskienhallintaan. Ilmoituksen voi tehdä myös nimettömänä Valio Whistle -ilmoituskanavan kautta.

WHISTLE-ILMOITUSKANAVA SISÄISILLE JA ULKOISILLE SIDOSRYHMILLE

Haluamme, että hankalistakin asioista voidaan keskustella avoimesti, luottamuksellisesti ja ratkaisukeskeisesti. Jos Valion palveluksessa oleva henkilö kokee tai havait-

see lainvastaista tai epäeettistä toimintaa, asia ohjeistetaan käsittelemään ensisijaisesti oman esihenkilön tai muun Valion yhteyshenkilön kanssa. Arkaluontoiset asiat voi myös ilmoittaa Valio Whistle -ilmoituskanavan kautta. Kanavan kautta Valion sisäiset ja ulkoiset sidosryhmät voivat ilmoittaa sellaisesta Valioon liittyvästä toiminnasta, joka ei ole Valion arvojen, eettisten toimintaperiaatteiden tai lain mukaista. Ilmoituskanavan kautta voi ilmoittaa vakavista Valion toimintaan tai käytäntöihin liittyvistä huolenaiheista luottamuksellisesti ja nimettömästi.

Vuonna 2022 meille raportointiin yhteensä 34 ilmoitusta, joista 28 saimme Valio Whistle -kanavan kautta. Ilmoitusten aiheet jakautuivat seuraaviin ylätasoon kategorioihin:

- Kiusaaminen tai syrjintä: 21 ilmoitusta
- Muu: 8 ilmoitusta
- Code of Conductin vastainen käytös: 3 ilmoitusta
- Toimittajien ja jakelijoiden Code of Conductin vastainen käytös: 2 ilmoitusta
- Yksikään ilmoituksista ei koskenut korruptiota.

Käsittelimme kaikki tapaukset nopeasti hallintaprosessin mukaisesti. Vaaditut toimenpiteet on toteutettu tai niiden toteutus on käynnissä. Kahdessa tapauksessa lisätietoja ei saatu tarpeeksi asian loppuun selvittämiseksi. Ilmoitukset raportoidaan Valion hallitukselle vuosittain. [Lue lisää ilmoituskanavan toiminnasta ja käsittelyprosessista verkkosivuiltamme. →](#)

Parannamme tietoturvaa ja -suojaa koulutuksilla

TIETOTURVAN tarkoitus on suojata tietoaineistoja ja tietojärjestelmiä. Tietoturva tarkoittaa yrityksen teknisiä toimenpiteitä, joilla varmistetaan tiedon luottamuksellisuus ja eheys, järjestelmien käytettävyys sekä rekisteröidyn oikeuksien toteutuminen. Tietoturva on yksi tietosuojan toteuttamisen keino.

Vuoden 2022 geopoliittiset muutokset nostivat merkittävästi tietoturvaohjelmia suomalaisten huoltovarmuuskriittisten yritysten osalta. Valiolla vuoden merkittävimmät tietoturvatoimet liittyivät Venäjän liiketoiminnan kyberriskien pienentämiseen ja hallintaan sekä Valion IT-ympäristön varmistamiseen Venäjän toimintojen myynnin yhteydessä.

Tietoturva linkittyy Valion strategiaan osaavien valiolaisten kautta. Tietoturvatoiminnan yksi merkittävä osa-alue on kehittää valiolaisten tietoturvaosaamista ja -ymmärrystä muun muassa koulutuksilla ja ajankoh- taisten asioiden ja ilmiöiden viestinnällä intranetissä. Vuonna 2022 järjestimme kaikille valiolaisille suunnatun tietoturvan online-koulutuksen. Osa valiolaisista oli mukana jatkuvassa ympäri vuoden toimivassa sähköpostin tietoturvakoulutuksessa.

Vuonna 2023 laajennamme jatkuvan koulutuksen kaikille käyttäjille, joilla on henkilökohtainen työasema. Vuoden 2023 painopisteinä ovat henkilökunnan tietoturvatietoisuuden kehittäminen sekä näkyvyyden ja reagoitavuuden edelleen kehittäminen.

Tietoturvan johtamisen foorumi on viikoittain kokoon- tuva IT-johtoryhmä. Tietoturvan mittarina käytetään

vakavien tietoturvatapausten vuosittaista määrää. Tavoite on nolla kappaletta vakavia tietoturvahäiriöitä. Vuonna 2022 tavoite täyttyi.

Toimimme aktiivisesti muun muassa tiedonvaihtoryhmissä, joita Traficomien kyberturvallisuuskeskus toteuttaa huoltovarmuuskriittisille yrityksille. Valion edustaja toimii elintarvikeryhmän varapuheenjohtajana vuonna 2023.

UUDISTIMME TIETOSUOJAORGANISAATION

Vuonna 2022 päivitimme Valion tietosuojapolitiikan. Sen tavoitteena on huolehtia rekisteröityjen oikeuksien toteutumisesta ja varmistua, että kaikessa henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan aina voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä sekä hyvää tietojenkäsittely- ja tiedonhallintatapaa.

Vuoden 2022 aikana rakensimme uuden tietosuojaorganisaation tehostamaan tietosuojatyötä entisestään. Valion tietosuojaorganisaatio koostuu lakiosaston edustajista ja liiketoimintoihin nimetyistä tietosuojalähettäjäistä. Tietosuojaorganisaation tarkoituksena on ohjata ja avustaa valiolaisia tietosuojaan liittyvissä asioissa ja kehittää tietosuojan toteutumiseen liittyviä prosesseja. Tarkoituksena on myös antaa tarkempia ohjeita henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää henkilötietojen käsittelyyn liittyvää dokumentaatiota.

Lakiosasto on kouluttanut valiolaisia Suomessa muun muassa tietosuoja-asioissa. Vuonna 2023 päivitimme tietosuoja koskevan verkkokoulutusmateriaalin ja koulutamme koko henkilöstön Suomessa.

Riskienhallintamme on kansallisesti tärkeää

VALION RISKIENHALLINNASSA keskeisiä asioita ovat erityisesti elintarviketurvallisuus ja laatu. Mikäli elintarviketurvallisuus ja laatu eivät ole kunnossa, vaarana ovat tuotteiden aiheuttamat henkilövahingot sekä mahdolliset vastuuriskit niin kuluttajille kuin asiakasyrityksillemme sekä Valio-brändiä vahingoittava maineriski. Valion vahvan brändin ja maineen suojeleminen kuuluu olennaisesti riskienhallinnan tavoitteisiimme. Riskimittaristoomme kuuluu taloudellisten vaikutusten arvioinnin lisäksi riskin vaikutus maineeseen.

Vuosittaisen riskienhallintaprosessimme tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja hallita Valion liiketoimintatavoitteiden saavuttamista uhkaavat merkittävimmät riskit. Tämä on organisaation kaikkien toimintojen vastuulla, Risk Management Officen tukemana. Kokonaisvastuu riskienhallinnan toteutuksesta on Valion johtoryhmällä. Riskienhallinnan linjauksista vastaa Valion hallitus. Valion strategiatyössä tutkitaan riskien lisäksi myös mahdollisuuksia.

Valion riskienhallinnan periaatteet perustuvat COSO ERM- ja ISO 31 000 -standardeihin. Luokittelemme riskit strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin tai vaatimustenmukaisuus- eli compliance-riskeihin.

Valiolla on kansallisen huoltovarmuuden näkökulmasta merkittävä rooli elintarvikehuollon toiminnan varmistamisessa. Vuoden 2022 poikkeustilanteissa se

korostui entisestään. Valion tärkein sidosryhmä huoltovarmuustoiminnassa on elintarviketeollisuuspooli, jonka muodostavat huoltovarmuuden kannalta kriittisiksi luokitellut elintarviketeollisuuden yritykset. Poolissa järjestetään jatkuvuudenhallintaa tukevia harjoituksia sekä tiedotus- ja koulutustilaisuuksia. Monialaisena toimijana Valiolla on edustusta myös monissa muissa huoltovarmuuteen liittyvissä pooleissa, kuten alkutuotantopoolissa, digipoolissa ja kauppa- ja jakelupoolissa. Valio osallistuu aktiivisesti poolien ja huoltovarmuustoiminnan kehittämiseen sekä ajantasaisen tilannekuvan ylläpitoon.

Valio seuraa raportointijärjestelmänsä avulla laaja-alaisesti liiketoiminnan kannattavuutta, mahdollisia riskikeskittymiä sekä taloudellisen asemansa kehittymistä. Rahoitus- ja korkoriskejä hallinnoidaan muun muassa lainajärjestelyin ja myyntisaamisiin liittyvää luottoriskiä luottolimiiteillä, vakuuksilla ja maksuajoilla. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan lisäsi toimintaympäristön epävakautta erityisesti energian hintojen ja saatavuuden osalta, mutta myös kyberuhkat lisääntyivät. Laajojen Venäjän vastaisten pakotteiden myötä yrityksiin kohdistuva asiakkaiden ja toimittajien tuntemisvelvoite on korostunut. Lisäksi korkea inflaatio ja korkojen nousu aiheuttivat epävarmuutta kuluttajissa. Edelleen jatkuva siru- ja konttipula, poliittisten jännitteiden kasvu ja sään

Valiolla on kansallisen huoltovarmuuden näkökulmasta merkittävä rooli elintarvikehuollon toiminnan varmistamisessa.

ääri-ilmiöt lisäävät hankinta- ja toimitusketjujen riskejä. Näistä huolimatta onnistuimme pitämään toimitusvarmuutemme erinomaisella tasolla koko vuoden.

Loppuvuodesta 2022 otimme käyttöön uuden riskienhallintatyökalun, jonka tavoitteena on ohjata ja automatisoida riskienhallinnan seuranta ja kehitystä. Vuonna 2023 päivitämme konsernitason riskienhallintapolitiikan. Lisäksi tarkennamme ESG-riskien (Environment, Social, Governance) ja vaatimustenmukaisuus-riskien (compliance) hallintaa osana liiketoimintariskien hallintaprosessia.

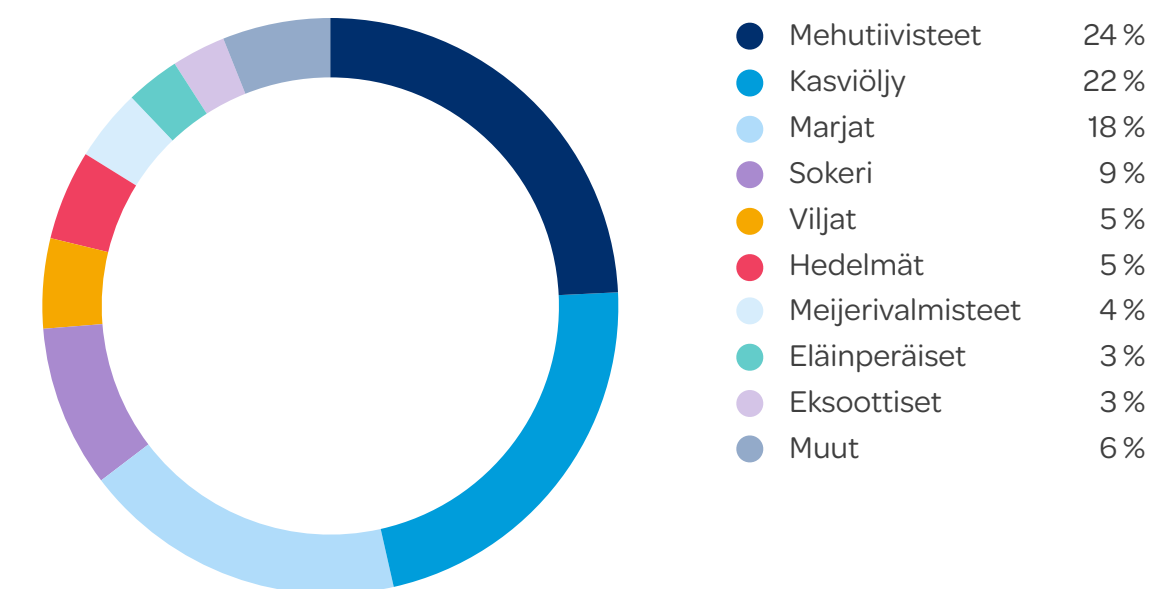

Hankintaketjumme ovat läpinäkyviä

OLEMME TUNNISTANEET hankintaketjumme olennaisimmat vastuullisuusriskit. Vastuullisen hankinnan tärkeimmät osa-alueet ovat elintarviketurvallisuus, hankintaketjun läpinäkyvyys, sosiaalinen vastuu ja ympäristövastuu. Varmistamme yhdessä tuoteryhmien, hankintatiimin, tuotekehityksen, elintarviketurvalli-suustiimin ja pakkauskehityksen kanssa raaka-aineiden laadun, turvallisuuden ja alkuperän sekä pakkausten vaatimustenmukaisuuden. Edellytämme, että toimittajamme ja alihankkijamme sitoutuvat vastuulliseen toimintatapaamme.

Valion hankintapolitiikka ja -periaatteet ohjaavat hankintaamme. [Hankintapolitiikkaan voi tutustua verkkosivuiltamme.](#) Varmistamme hankintaketjun

Raaka-ainekategoriat 2022*

*Ostojen arvon mukaan.

elintarviketurvallisuuden ja vastuullisuuden toimittajien hyväksymis- ja hallintaprosessien avulla. Toimittajien tulee sitoutua Valion toimittajien ja jakelijoiden Code of Conductiin. Jos toimittaja toimittaa Valiolle elintarvikkeisiin tai elintarviketurvallisuuteen liittyviä tuotteita tai palveluja, tulee toimittajan sitoutua noudattamaan myös Valion toimittajia koskevia elintarviketurvallisuuteen liittyviä vaatimuksia ja ohjeita. [Lue lisää toimittajien hallintamenettelystä verkkosivuiltamme.](#) →

TUNNEMME RAAKA-AINEIDEN HANKINTAKETJUN

Yli 95 prosenttia Suomessa valmistamiemme tuotteiden raaka-ainekiloista on maitoa. Kaikki Valion Suomessa valmistettavat ja myytävät tuotteet on tehty omistajiemme tuottamasta suomalaisesta maidosta, jonka hankimme osuuskuntiemme kautta. Maidontuotannosta voi lukea lisää tämän raportin osiosta [maitotilojen elinvoimaisuus ja eläinten hyvinvointi](#). Muissa maissa valmistettavissa tuotteissa käytetään paikallista maitoa. Pyrimme aina raaka-aineiden ja lopputuotteen korkeaan laatuun.

Maidon lisäksi raaka-aineitamme ovat esimerkiksi mehutiivisteet, kasviöljyt, marjat, sokeri, hedelmäsoseet, -palat ja -tiivisteet sekä viljat. Tunnettu raaka-aineiden hankintaketjun valmistajaan asti. Käytössämme olevat raaka-ainekategoriat maitoa lukuun ottamatta ja niiden prosentuaalinen osuus hankintojemme arvosta Suomessa esitetään ohessa.

HANKIMME MATERIAALEJA, PALVELUITA JA VALMISTUOTTEITA

Tuotantoa ja liiketoimintaa tukevat materiaali- ja palveluhankinnat eli epäsuorat hankinnat ovat iso osa hankintaamme. Keskeisiä epäsuoran hankinnan kategorioita ovat logistiikka, kunnossapito, markkinointi, kiinteistöjen ylläpito ja huolto sekä tietotekniikka.

Joitakin Valion kuluttajatuotteita valmistetaan sopimusosittain. Sopimusvalmistus on sopimusperusteista tuotteiden valmistuttamista tai pakkauttamista Valion omia raaka-aineita ja/tai Valion hyväksymiä raaka- ja pakkausmateriaaleja käyttäen yhteistyössä hyväksytyjen valmistajien kanssa. Tuotteet valmistetaan pääsääntöisesti Valion omistamalla tavaramerkeillä. Sopimusvalmistuksessa noudatetaan Valion hankintojen periaatteita.

Valion vuonna 2021 ostaman Heinon Tukun liike-toiminta kasvatti Valion valmistustuotteiden valikoimaa merkittävästi. Valio Aimo® -tukun valikoima sisältää monipuolisesti tuotteita ja palveluita muun muassa hotelli-, ravintola- ja catering-liiketoiminnan tarpeisiin. Valikoimassa on yli 850 tavarantoimittajalta yhteensä noin 25 000 tuotetta leivonnaistuotteista lautasliinonihin, kalasta kattaustarvikkeisiin ja maitotuotteista mausteisiin.

CODE OF CONDUCT -SITOUTUMINEN 2022*

Suorat hankinnat (raaka-aineet ja pakkausmateriaalit)

100 %

Sopimusvalmistus

93 %

Epäsuorat hankinnat

36 %**

Kaikki yhteensä

45 %

*Sisältää toimittajat Suomessa (pl. tukkutoimittajat).

**Käyttöönotto toimittajille kesken, aloitettu 2021.

SEURAAMME TOIMITTAJIEN JA JAKELIJOIDEN VASTUULLISUUTTA

Valion toimittajien ja jakelijoiden Code of Conductiin sitoutuminen on osa toimittajien hyväksymisprosessiamme. Edellytämme toimittajiltamme allekirjoitettua sitoutumista Code of Conductin vaatimukseen. Toimittajien ja jakelijoiden Code of Conductiin sitoutuminen on myös mukana Valion sopimusten hankintaehdoissa.

Suoran hankinnan toimittajia on noin 220. Edellytämme niiltä kaikilta Code of Conductiin sitoutumista. Epäsuoran hankinnan toimittajilta ryhdyimme dokumentoimaan sitoutumista systemaattisesti vuonna 2021. Edellytämme sitoutumista keskeisiltä toimittajilta, joita on noin 1 200. Jatkoimme vanhojen toimittajien sitoutumista vuonna 2022, ja sitoutuneiden toimittajien määrä nousi edellisen vuoden 25 prosentista 36 prosenttiin. Työ jatkuu vuonna 2023.

Vuonna 2022 aloitimme Code of Conduct -vaatimusten käyttöönoton myös ValioAimo® -tukkuliiketoiminnan valikoimien toimittajille ja määrittelemään tarkempia toimittajien hallintamenettelyjä. Jatkamme tätä työtä vuonna 2023.

OTIMME KÄYTTÖÖN TOIMITTAJIEN, VALMISTAJIEN JA PALVELUNTARJOAJIEN RISKILUOKITTELUN

Vuonna 2022 kehitimme toimittajien ja valmistajien hyväksymiseen liittyvää prosessia ja dokumentointia aikaisempaa systemaattisemmaksi. Otimme käyttöön valmistajien uuden luokittelun, joka määrittää valmistajien ja palveluntarjoajien hyväksyntävaatimukset elintarviketurvallisuuden ja vastuullisuuden osalta.

Otimme käyttöön toimittajien, valmistajien ja palveluntarjoajien riskiluokittelun.
Elintarviketurvallisuuden hyväksyntävaatimukset:

Edellytämme kaikilta sopimusvalmistus-, raaka-aine- ja pakkausmateriaalitoimittajilta, jotka toimittavat tuotteita suoraan kontaktiin elintarvikkeen kanssa, voimassa olevaa GFSI-hyväksytyä elintarviketurvallisuussertifikaattia tai vastaamista Valion elintarviketurvallisuuskyselyyn. Sopimusvalmistajalta tai riskimaassa sijaitsevalta valmistajalta edellytämme aina Valion elintarviketurvallisuuskyselyyn vastaamista.

Vastuullisuuden (ESG, ympäristö, sosiaalinen vastuullisuus ja hyvä hallintotapa) hyväksyntävaatimukset:

Sopimusvalmistus-, raaka-aine- ja pakkausmateriaalivalmistajien on vastattava hyväksyttävästi Valion vastuullisuuskyselyyn, joka sisältää kysymyksiä ympäristöstä, ihmisoikeuksista ja työntekijän oikeuksista, turvallisuudesta ja vastuullisesta liiketoiminnasta. Jos toimittaja on Sedexin jäsen, vaadimme pääsyn toimittajien itsearviointivastauksiin (SAQ).

Rakensimme hyväksyntäkriteerit ja niiden dokumentoinnin vuoden 2022 aikana toimittajahallintajärjestelmäämme. Otamme uudet hyväksyntäkriteerit käyttöön sitä mukaa, kun vanhojen kriteereiden mukaiset hyväksynyt vanhenevat. Tällä hetkellä hyväksyntämenettelyt kattavat pääasiassa suoran hankinnan toimittajia ja valmistajia. Tulevaisuudessa kehitämme hallintatapoja kattamaan entistä laajemmin myös epäsuoran hankinnan toimittajia.

AUDITOIMME TOIMITTAJIAMME

Auditoimme toimittajiamme elintarviketurvallisuus- ja vastuullisuusluokitteluvaatimusten perusteella. Elintarviketurvallisuus- ja laatuauditoinnit ovat Valion omien pätevyityneiden auditointien tekemiä. Eläinperäisiä raaka-aineita toimittavat tai lastenruokiin raaka-aineita tai pakkausmateriaaleja toimittavat valmistajat auditoimme aina paikan päällä. Muita valmistajia auditoimme erikseen tarvittaessa. Vuonna 2022 teimme elintarviketurvallisuusauditointeja 29 valmistajalle.

Vastuullisuusauditoinneissa hyödynnämme kolmannen osapuolen tekemiä Smeta- (Sedex Members Ethical Trade Audit) ja BSCI (Business Social Compliance Initiative) -auditointeja. Olemme olleet Sedexin jäsen jo pitkään. Vuonna 2022 liityimme amfori BSCI -aloitteen jäseneksi, minkä myötä pystymme laajentamaan hyödynnettävien auditointien vaihtoehtoja. Edellytämme vastuullisuusauditointeja uudistetun luokittelun mukaan riskimaavalmistajilta. Raaka-aineistamme alle 0,1 prosenttia tulee amfori-järjestön sosiaalisen vastuun BSCI-järjestelmän luokittelmista riskimaista. Vuonna 2022 riskimaavalmistajistamme 35 prosentille tehtiin SMETA- tai BSCI-auditointi. 46 prosentille auditointi on tehty viimeisen kolmen vuoden aikana.

Tavoitteenamme on, että käytäntömme ovat yhte-näiset kaikissa maissa, joissa toimimme, joten jatkamme vuonna 2023 menettelyjen globaalia käyttöönottoa.

HYVÄKSYMME VAIN TURVALLISET TUOTTEET

Elintarviketurvallisuus on yksi vastuullisuuden painopistealueistamme. Keskeisenä osana siihen liittyy ostamiemme raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien elintarviketurvallisuus. Raaka-aineiden käyttöönotto edellyttää Valion tuotetietokyselyyn (Product Questionnaire) vastaamista

ja sen hyväksyntää hankinnan, tuotekehityksen ja elintarviketurvallisuuden näkökulmasta. Pakkausmateriaalien käyttöönotto vaatii spesifikaation ja vaatimuksenmukaisuusilmoituksen hyväksymistä.

Olemme arvioineet laajasti raaka-ainekohtaisia vastuullisuusriskejä ja tunnistaneet hankintaketjun vastuullisuusriskien perusteella erityishuomiota vaativat raaka-aineet, jotka vaativat tarkempia hallintatapoja.

Lue lisää osiosta Puhtaat ja kestävästi tuotetut raaka-aineet ovat tuotteidemme pohja. →

HANKINNAN VASTUULLISUUSOHJELMA

Loimme vuonna 2021 hankinnan vastuullisuusohjelman, jonka tavoitteena on lisätä hankintaorganisaation osamista vastuullisuuden eri osa-alueista, vastata asiakkaiden kasvaviin odotuksiin ja tehdä hankinnasta entistä kestävämpää ympäristön, talouden ja sosiaalisen vastuun näkökulmista. Vastuullisuusohjelman toimenpiteet ulottuvat vuoteen 2025. Vuonna 2022 jatkoimme hankintaa tekevien henkilöiden ymmärryksen syventämistä ja vastuullisen hankinnan toimenpiteiden täsmentämistä työpajoissa. Jatkamme vastuullisuuden oppimismatkaa toimittajiemme kanssa tulevina vuosina.

Keskustelemme vastuullisuudesta säännöllisesti toimittajien kanssa. Tavoitteenamme on parantaa tietämystämme toimittajien suunnitelmista ja toimenpiteistä sekä löytää yhteisiä toimenpiteitä vastuullisuuden edistämiseksi. Kävimme vuonna 2022 keskusteluja muun muassa vastuullisen markkinointihankinnan edistämiseksi. Järjestimme markkinoinnin kumppaneillemme vastuullisuusinfon ja otimme aiheen valittujen markkinointitoimittajien ohjausryhmien agendalle alan olennaisten vastuullisuusaiheiden ja riskien tunnistamiseksi. Marketing Finland -yrittäjäverkoston työryhmän

jäsenenä sovimme vastuullisuuskyselyn toteuttamisesta vuonna 2023. Marketing Finland toteuttaa kyselyn ja sen tulosten perusteella määrittelemme Valiolle vastuullisen markkinointihankinnan periaatteet ja tavoitteet.

Loimme vuonna 2022 toimittajien ilmastotyön arviointityökalun, jonka tuomme osaksi epäsuoran hankinnan kilpailutusta. Vuoden 2023 aikana laajennamme työkalua koskemaan myös sosiaalista vastuuta.

Hankintojen ilmastovaikutusten ja hiilijalanjäljen selvittämiseksi testasimme vuoden 2021 aikana työkalua, jonka avulla pystyisimme muodostamaan tarkemman

käsityksen Scope 3 -päästöistämme ja tunnistamaan suurimmat CO₂-päästöjä aiheuttavat ostokategoriat. Tulosten perusteella otimme työkalun käyttöön vuonna 2022. Tällä hetkellä työkalussa on käytössä yleisistä päästötietokannoista löytyviä päästökertoimia hyödykekategorioille. Aiomme tarkentaa päästökertoimia kategoria kategorialta etsimällä paremmin soveltuvia päästökertoimia sekä selvittämällä ostamiemme materiaalien todellisia päästöjä toimittajien kanssa. Jatkamme vuoropuhelua toimittajien kanssa päästöjen selvittämiseksi ja vähentämiseksi vuoden 2023 aikana.

TEEMME YHTEISTYÖTÄ VASTUULLISEN HANKINNAN EDISTÄMISEKSI

LOGY	SEDEX	AMFORI	NORDIC SOURCE
<p>Valio on Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistyksen (LOGY) jäsen. Asiantuntijaverkoston kautta saamme tietoa, koulutusta, kokemuksia, kontakteja ja hyviä käytäntöjä logistiikkaan ja hankintaan liittyvän vastuullisuustyön edistämiseksi.</p>	<p>Sedex (Supplier Ethical Data Exchange) on voittoa tavoittelematon järjestö, joka auttaa jäseniään edistämään vastuullisuutta toimitusketjuissa. Valio on Sedexin AB-jäsen ja käytämme Sedexiä toimittajien arvioinnin lisäksi vastuullisuustiedon jakamiseen asiakkaille.</p>	<p>amfori BSCI (Business Social Compliance Initiative) Valio liittyi amfori BSCI:n ja amfori BEPI:n jäseneksi vuonna 2022. Pyrimme vahvistamaan jäsenyyden avulla hankintaketjun vastuullisuuden varmentamista.</p>	<p>Valio kuuluu Nordic Source -osuuskuntaan, jonka keskeinen toiminta-ajatus on löytää parhaat toimintamallit ja hankintakonseptit eri hankintakategorioihin. Valio hyödyntää Nordic Sourcen neuvottelemia sopimuksia hankinnoissaan. Vuonna 2022 olimme mukana vastuullisuustyöryhmässä työstämässä vastuullisuuskyselyä Nordic Sourcen toimittajille.</p>
		<p>Member of amfori, the leading global business association for open and sustainable trade. For more information visit www.amfori.org</p>	

Hallinto ja palkitseminen

SUOMALAISET MAIDONTUOTTAJAT omistavat Valion osuuskuntien kautta. Maksamme toimintamme tuotot maitotilayrittäjille. Neljästä Valion maitotilayrittäjästä muodostuva hallitus arvioi, kuinka paljon Valio voi kulloinkin maksaa maidosta. Maksamme osuuskunnille niin sanottua tilityshintaa vastaanotetusta maidosta. Osuuskunnat maksavat tuottajille tuottajahinnan ja päättävät itsenäisesti maidon tuottajahinnan muutoksista. Hallitus valvoo Valion operatiivisen johdon toimintaa ja liiketoimintaa. Valion omistaa yhteensä 13 osuuskuntaa. Näistä viisi on Valion hankintaosuuskuntia, jotka toimittavat maidon Valiolle.

Valio Oy:n päättävät elimet ovat yhtiökokous, hallintoneuvosto ja hallitus. Valion johtoryhmä vastaa liiketoiminnan päivittäisestä johdosta ja käyttää toiminnallista päätösvaltaa. Valion hallintomalli, päättävien elinten toiminta, keskeiset henkilöt ja johtoryhmä esitellään tarkemmin [verkkosivuillamme](#).

Hallitus päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta, mukaan lukien bonusjärjestelmät. Hallituksen palkitsemisesta päättää hallintoneuvosto. Yhtiökokous päättää hallintoneuvoston palkkioista.

HALLINTONEUVOSTON PALKKIOT

Vuonna 2022 Valion hallintoneuvostolle maksettiin kuukausi- ja kokouspalkkioina yhteensä 164 772 euroa.

- Puheenjohtaja 3 150 euroa / kk
- Varapuheenjohtaja 2 050 euroa / kk
- Kokouspalkkio kustakin hallintoneuvoston kokouksesta 330 euroa
- Menetetyn työajan korvaus kustakin hallintoneuvoston kokouksesta 250 euroa

HALLITUKSEN PALKKIOT

Vuonna 2022 Valion hallitukselle maksettiin kuukausi- ja kokouspalkkioina yhteensä 225 644 euroa.

- Puheenjohtaja 4 800 euroa / kk
- Varapuheenjohtaja 3 000 euroa / kk
- Kokouspalkkio kustakin hallituksen kokouksesta 330 euroa
- Menetetyn työajan korvaus kustakin hallituksen kokouksesta 250 euroa

YLIMMÄN JOHDON PALKITSEMINEN

Ylimmällä johdolla on kiinteän kuukausipalkan ja auto- sekä puhelinetuisten kaltaisten luontoisetujen lisäksi tulospalkkiotavoitteita ja eläke-etuja. Valion konserni-johtoryhmään on vuonna 2022 kuulunut yhteensä kuusi henkilöä ja toimitusjohtaja. Johtoryhmän jäsenille maksettiin palkkaa ja palkkioita yhteensä seuraavasti:

- Työajan palkat ja palkkiot yhteensä 2 921 153 euroa

VASTUULLISUUSRAPORTOINTI JA SEN KATTAVUUS 80
RIIPPUMATTOMAN VARMENTAJAN VARMENNUSRAPORTTI 81
GRI-INDEKSI 82

Raportointi

Vastuullisuusraportointi ja sen kattavuus

RAPORTOIMME Valion taloudellisista ja vastuullisuustuloksista kerran vuodessa. Vastuullisuusraportti julkaistaan Valion hallituksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen julkaisun yhteydessä suomeksi ja englanniksi, ja se on saatavilla verkkosivuiltamme.

Tämä vastuullisuusraportti kuvaa Valion toimintaa vuonna 2022 ja vuoden 2023 alussa. Raportointi kattaa Valion Suomen-toiminnot ja suurelta osin myös muiden maiden toimintoja. Lukujen ja muiden tietojen yhteydessä on eritelty, mitä toimintoja ne koskevat. Suomen ja Viron tuotantolaitostemme ympäristötunnuslukujen laskentakäytännöt vaihtelevat esimerkiksi sijaintimaan viranomaisohjeistuksen vuoksi. Raportissa esitetään vuoden 2022 ympäristötietoja niiltä osin kuin ne ovat vertailukelpoisessa muodossa.

Raportoinnissamme keskitymme toimintamme kannalta olennaisimpiin vastuullisuusnäkökohtiin eli vastuullisuuden painopistealueisiimme. Painopistealueet on määritelty olennaisuusarviointin perusteella. Olemme kiinnittäneet erityistä huomiota vastuullisuusraportin tiedon selkeyteen, vertailtavuuteen, kattavuuteen sekä todennettavuuteen.

Vastuullisuusraportti noudattaa Global Reporting Initiativen (GRI) päivitettyjen indikaattoreiden mukaisia vaatimuksia. Raportin sisällön vertailu GRI-standardeihin on esitetty **GRI-indeksitaulukossa**.

Vastuullisuusraportin talousluvut pohjautuvat kolmannen osapuolen (PricewaterhouseCoopers Oy) varmentamiin tietoihin. Tilintarkastuskertomus on julkaistu Hallituksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Kasvihuonekaasupäästöjen tiedot on varmennettu kolmannen osapuolen (PricewaterhouseCoopers Oy) toimesta **varmennusraportin** mukaisesti. Tarkemmat päästölaskennassa käytetyt lähteet ja metodologia on kuvattu **kasvihuonekaasuinventaariossamme**.

Riippumattoman varmentajan varmennusraportti

VALIO OY:N JOHDOLLE

Olemme Valio Oy:n (myöhemmin myös yhtiön) johdon pyynnöstä suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet Tietyt vastuullisuustiedot raportointikaudelta 1.1.–31.12.2022 Valio Oy:n Vastuullisuusraportissa (jäljempänä Tietyt vastuullisuustiedot). Lisäksi työ kattaa Valion päivitetyn kasvihuonekaasuinventaarion katsauksen Heinon Tukan hankinnan jälkeen.

TIETYT VASTUULLISUUSTIEDOT

Rajoitetun varmuuden antavan toimeksiantomme kohteena olivat seuraavat vastuullisuustiedot.

- GRI 305-1 Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 1)
- GRI 305-2 Epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 2)
- GRI 305-3 Epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 3)

JOHDON VASTUU

Valio Oy:n johto vastaa Tiettyjen vastuullisuustietojen laatimisesta raportointikriteeristön eli Valio Oy:n sisäisten raportointiohjeiden, Global Reporting Initiative:n GRI-standardien sekä Greenhouse Gas Protocol standardien mukaisesti. Valio Oy:n johto vastaa myös sellaisen sisäisen valvonnan järjestämisestä, jonka johto katsoo tarpeelliseksi, jotta on mahdollista laatia Tietyt vastuullisuustiedot, joissa ei ole väärinkäytöksistä tai virheistä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

VARMENTAJAN RIIPPUMATTOMUUS, MUUT EETTISET VAATIMUKSET JA LAADUNVALVONTA

Olemme noudattaneet IESBAn (the International Ethics Standards Board for Accountants) antamien *Eettisten sääntöjen tilintarkastusammattilaisille* mukaisia riippumattomuusvaatimuksia ja muita eettisiä vaatimuksia. Näiden sääntöjen pohjana olevat peruseriaatteet ovat rehellisyys, objektiivisuus, ammatillinen pätevyys ja huolellisuus, salassapitovelvollisuus ja ammatillinen käyttäytyminen.

PricewaterhouseCoopers Oy soveltaa kansainvälistä laadunvalvontastandardia ISQC1 ja näin ollen ylläpitää kattavaa laadunvalvontajärjestelmää. Siihen kuuluu dokumentoituja toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, jotka koskevat eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista.

VARMENTAJAN VELVOLLISUUDET

Meidän velvollisuutenamme on esittää suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella Tietyistä vastuullisuustiedoista rajoitetun varmuuden antava johtopäätös. Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin (ISAE) 3000 (uudistettu) ”Muut varmennustoimeksiannot kuin menneitä kausia koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluonteinen tarkastus” ja (ISAE) 3410 ”Kasvihuonekaasuraportteja koskevat varmennustoimeksiannot” mukaisesti. Nämä standardit

edellyttävät, että suunnittelemme ja suoritamme toimeksiannon hankkiaksemme rajoitetun varmuuden siitä, onko Tietyissä vastuullisuustiedoissa olennaista virheellisyttä.

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa evidenssin hankkimistoimenpiteet ovat rajoitetumpia kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa, minkä vuoksi siinä saadaan vähemmän varmuutta kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa. Varmennustoimeksiantoon kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi Tiettyihin vastuullisuustietoihin sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu varmentajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että Tietyissä vastuullisuustiedoissa on olennainen virheellisyys.

Olemme toteuttaneet muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- Haastatelleet yhtiön edustajia.
- Tehneet kolme etäyhteydellä toteutettua toimipaikkavierailua arvioidaksemme prosessit ja järjestelmät, joilla toimipaikkatason tieto tuotetaan konsernitason konsolidointia varten.
- Haastatelleet Tiettyjen vastuullisuustietojen sisältämien tietojen keruusta ja raportoinnista vastaavia henkilöitä.
- Arvioineet yhtiön raportointiohjeiden ja menettelytapojen soveltamista;
- Testanneet tietojen oikeellisuutta ja täydellisyyttä alkuperäisistä dokumenteista ja järjestelmistä otospohjaisesti.

- Testanneet tietojen yhdistelyä ja suorittaneet uudelleenlaskentaa otospohjaisesti.
- Arvioineet Tiettyjen vastuullisuustietojen esittämistavan oikeellisuutta.

RAJOITETUN VARMUUDEN ANTAVA JOHTOPÄÄTÖS

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei Valio Oy:n Tiettyjä vastuullisuustietoja 31.12.2022 päättyneeltä raportointikaudelta ole kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu asianmukaisesti raportointikriteeristön perusteella.

Varmennusraporttiamme luettaessa on otettava huomioon Tiettyjen vastuullisuustietojen tarkkuutta ja täydellisyyttä koskevat luontaiset rajoitteet.

Tämä varmennusraportti on laadittu toimeksiantomme ehtojen mukaisesti. Vastaamme työstämme, varmennusraportista ja esittämistämme johtopäätöksistä vain Valio Oy:lle, emme kolmansille osapuolille.

Helsinki 26.päivänä huhtikuuta 2023

PricewaterhouseCoopers Oy

Mikael Niskala
Partner
ESG Reporting & Assurance

Niina Vilske
KHT

GRI-INDEKSI

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
GRI 2: YLEINEN SISÄLTÖ (2021)			
Organisaation kuvaus ja raportointikäytännöt			
2-1	Organisaation yleistiedot	s. 3, 5	www.valio.fi/yritys/
2-2	Vastuullisuusraportointiin sisältyvät yhtiöt	s. 3, 80	
2-3	Raportointijakso, julkaisuväli ja yhteyshenkilö	s. 80	mediadesk@valio.fi +358 10 381 2118 Raportin julkaisupäivä: 26.4.2023.
2-4	Oikaisut aiemmin raportoiduissa tiedoissa	GRI-indeksi	Vuoden 2021 kasvihuonekaasupäästölukuja (scope 2 ja 3) on tarkennettu takautuvasti keväällä 2022 tehdyn päästölaskennan varmennuksen yhteydessä.
2-5	Raportoinnin varmennus	GRI-indeksi s. 30, 80, 81	Vastuullisuusraporttia ei ole ulkoisesti varmennettu. Kasvihuonekaasuja koskevat tiedot on varmennettu varmennusraportin mukaisesti.
Toimialat ja työntekijät			
2-6	Toimialat, arvoketju ja muut liiketoimintasuhteet	s. 3-4, 11-12, 75-77	
2-7	Palkansaajat	s. 66-69	Valio työllisti 2022 vuonna 262 kesätyöntekijää. Raportoitu osittain.
2-8	Tietoa muista työntekijöistä	GRI-indeksi	Tukkuliiketoiminnan parissa työskentelee vaihteleva määrä vuokratyöntekijöitä (2022 keskimäärin 60 työntekijää kuukaudessa). Vuokratyöntekijöillä paikataan yllättäviä poissaoloja ja saadaan joustoa volyymivaihteluihin.

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
Hallinnointi			
2-9	Hallintorakenne ja kokoonpano	s. 78	www.valio.fi/yritys/yritystieto/johto-ja-omistajat/ Valion hallintoneuvostossa tai hallituksessa ei ole ulkopuolisia sidosryhmiä.
2-10	Hallituksen nimittäminen ja valitseminen	s. 78	www.valio.fi/yritys/yritystieto/johto-ja-omistajat/
2-11	Hallituksen puheenjohtaja		www.valio.fi/yritys/yritystieto/johto-ja-omistajat/
2-12	Hallituksen rooli vaikuttavuuden johtamisessa	s. 10, 14-15	
2-13	Vaikuttavuuden johtamisen vastuunjako	s. 14-15	
2-14	Hallituksen rooli vastuullisuusraportoinnissa	s. 14-16	Valion johtoryhmä on hyväksynyt olennaiset aiheet, raportoinnin muut aiheet ovat aiheeseen liittyvän johtajan hyväksymiä, raporttikokonaisuuden on hyväksynyt vastuullisuudesta vastaava johtoryhmän jäsen.
2-15	Eturistiriitojen välttäminen	s. 72, GRI-indeksi	Code of Conduct vaatimusten lisäksi käytössä menettely: 648 JOHT Valio Oy eettiset ohjeet - lahjonta ja eturistiriidat. Ei sisällä kaikkia GRI standardikohdan vaatimuksia.
2-16	Kriittisistä huolenaiheista viestiminen	s. 72	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullinen-johtaminen/ilmoituskanava
2-17	Hallituksen kollektiivinen tieto kestävästä kehityksestä	GRI-indeksi	Hallituksen jäsenille tiedotetaan vastuullisuuteen liittyvistä aiheista Valion Governance mallin mukaisissa kokouksissa. Osa aiheista käsitellään suoraan hallituksen kokouksissa.
2-18	Ylimmän johdon suorituksen arviointi	GRI-indeksi	Valion hallitus arvioi säännöllisin väliajoin suoritustaan itsearviointina. Viimeisin arviointi toteutettiin vuoden 2023 alussa.
2-19	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitsemispolitiikat	s. 78	Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä.
2-20	Palkitsemisen määrittelykäytännöt	s. 78	Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä.
2-21	Vuosittaisen kompensaaion suhdeluku	GRI-indeksi	Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä.

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
Strategia, politiikat ja toimintatavat			
2-22	Lausunto kestävän kehityksen strategiasta	s. 7	
2-23	Politiikat, joihin yhtiö on sitoutunut	s. 14, 18, 40, 61-64, 70, 72-75	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullinen-johtaminen/politiikat
2-24	Politiikkojen ja ohjeistusten jalkauttaminen	s. 14, 18, 71-76	
2-25	Negatiivisten vaikutusten korjaaminen	s. 19, 25-26, 58-60, 64-65, 76-77	
2-26	Tietoa yritysten toiminnan vaikutuksiin liittyvien huolenaiheiden ilmoittamisesta ja avun saamisesta	s. 64, 72	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullinen-johtaminen/ilmoituskanava
2-27	Lakien ja sääntöjen noudattaminen		Ei rikkomuksia vuonna 2022.
2-28	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	s. 24, 26	www.valio.fi/yritys/yritystieto/sidosryhmayhteisty
Sidosryhmävuorovaikutus			
2-29	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	s. 16-17, 22-26	
2-30	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	s. 67	Valion ulkomaisissa tytäryhtiöissä ei ole henkilöstöön sovellettavia työehtosopimuksia.
GRI 3: OLENNAISET AIHEET (2021)			
3-1	Oleennaisten aiheiden määrittely	s. 14, 16-17	
3-2	Olennaiset aiheet	s. 18-20	
3-3	Oleennaisten aiheiden johtaminen	s. 14, 18-20, 28-78	
Taloudelliset standardit			
GRI 201: Taloudelliset tulokset (2016)			
201-2	Ilmastonmuutoksen taloudelliset seuraamukset ja muut riskit ja mahdollisuudet organisaation toiminnalle	s. 28-30	Hallituksen toimintakertomus 2022. www.valio.fi/vastuullisuus/raportit
201-3	Eläketurvan kattavuus	GRI-indeksi	www.valionelakekassa.fi/yritys

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
GRI 203: Välilliset taloudelliset vaikutukset (2016)			
203-1	Investoinnit infrastruktuuriin ja tarjotut yleishyödylliset palvelut	s. 34-37	
203-2	Keskeiset epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	s. 4, 13, 40-41, 52-54, 61	
GRI 204: Ostokäytännöt (2016)			
204-1	Ostot paikallisilta toimittajilta	s. 75	
GRI 205: Korruptionvastaisuus (2016)			
205-2	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus	s. 72	
205-3	Vahvistetut korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	s. 72	
GRI 206: Kilpailun rajoittaminen (2016)			
206-1	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määrävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet	GRI-indeksi	Ei tapauksia vuonna 2022.
Ympäristöstandardit			
GRI 301: Materiaalit (2016)			
301-1	Käytetyt materiaalit painon tai määrän mukaan	s. 43	
GRI 302: Energia (2016)			
302-1	Organisaation oma energiankulutus	s. 40-41	
302-4	Energiankulutuksen vähentäminen	s. 40-41	

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
GRI 303: Vesi ja jätevedet (2018)			
303-1	Vesi jaettuna resurssina	s. 42	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/resurssitehokas-tuotanto
303-2	Jätevesien vaikutusten hallinta	s. 42	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/resurssitehokas-tuotanto
303-3	Vedenotto	s. 42	Ei käytössä merivettä.
303-4	Päästöt veteen	s. 42	Ei käytössä merivettä.
GRI 304: Luonnon monimuotoisuus (2016)			
304-1	Omistetut, vuokratut tai hallitut toimintapaikat suojelluilla alueilla tai niiden läheisyydessä sekä korkean biodiversiteetin omaavilla alueilla	GRI-indeksi	Valion tuotantolaitokset sijaitsevat teollisuusalueiksi kaavoitetuilla alueilla, joten niihin ei liity erityisiä virallisesti luokiteltuja luontoarvoja.
304-2	Toiminnan, tuotteiden ja palveluiden merkittävät vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen	s. 38-39	
304-4	Organisaation operaatioiden vaikutus IUCN Red Listin ja kansallisesti suojeltujen lajien elinympäristöihin	GRI-indeksi	Kolmen Suomen toimipaikan yhteydessä on liito-oravan pesimäpiirejä, ja pääkonttorin alueella liito-oravan kulkureittejä. Yhden tehtaan alueella on tavattu erittäin uhanalaiseksi luokiteltua sammalta.
GRI 305: Päästöt (2016)			
305-1	Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 1)	s. 29-32	
305-2	Epäsuoran energian kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 2)	s. 29-32	
305-3	Muut epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 3)	s. 30-32	
305-7	Typen ja riken oksidit ja muut merkittävät päästöt ilmaan	s. 43	

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
GRI 306: Jätteet (2020)			
306-1	Jätteen syntyminen ja jätteen merkittävät vaikutukset	s. 43	
306-2	Jätteen merkittävien vaikutusten hallinta	s. 45-47	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/resurssitehokas-tuotanto
306-3	Syntynyt jäte	s. 43	
306-4	Hyötykäyttöön menevä jäte	s. 43	
Sosiaaliset standardit			
GRI 401: Työsuhteet (2016)			
401-1	Henkilöstön vaihtuvuus	s. 66-67	Raportoitu osittain.
GRI 403: Työterveys- ja turvallisuus (2018)			
403-1	Työterveyden ja -turvallisuuden johtamisjärjestelmät	s. 69-70	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/tyoturvallisuus-ja-tyohyvinvointi
403-2	Vaarojen tunnistaminen, riskien arviointi, tapauksien tutkinta	s. 70	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/tyoturvallisuus-ja-tyohyvinvointi
403-3	Työterveyspalvelut	s. 69	
403-4	Työntekijöiden osallistuminen ja konsultointi työterveys- ja turvallisuusasioihin sekä näistä viestiminen työntekijöille	s. 16, 20, 69-70	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/tyoturvallisuus-ja-tyohyvinvointi
403-5	Työntekijöiden koulutus työterveyteen ja -turvallisuuteen	s. 68, 70	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/tyoturvallisuus-ja-tyohyvinvointi
403-6	Työntekijöiden terveyden edistäminen	s. 69	
403-7	Liiketoimintasuhteisiin suoraan liittyvien työterveys- ja turvallisuusvaikutusten estäminen ja lieventäminen	s. 69-70	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/tyoturvallisuus-ja-tyohyvinvointi
403-9	Työhön liittyvät tapaturmat	s. 70	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/tyoturvallisuus-ja-tyohyvinvointi Raportoitu osittain.

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
GRI 404: Koulutus ja henkilöstön kehittäminen (2016)			
404-1	Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden	s. 68, 72	
404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	s. 67- 68	Valiolla on käytössä useita menettelyjä työelämän muutoksiin myös eläköitymistilanteessa mm. ikäohjelma, hiljaisen tiedon siirto ja joustavat työtehtävä- ja työaikajärjestelyt.
404-3	Kehityskeskustelut ja suoritusten arvioinnit	s. 68	
GRI 405: Monimuotoisuus ja yhtäläiset mahdollisuudet (2016)			
405-1	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	s. 66	www.valio.fi/yritys/yritystieto/johto-ja-omistajat Raportoitu osittain.
GRI 406: Syrjinnän kieltä (2016)			
406-1	Syrjintätapaukset ja korjaavat toimenpiteet	s. 72	
GRI 416: Asiakkaiden terveys ja turvallisuus (2016)			
416-1	Tuotteiden ja palveluiden terveys- ja turvallisuusvaikutusten arviointi	s. 20, 57, 65	
GRI 417: Markkinointiviestintä ja tuoteinformaatio (2016)			
417-1	Tuotteisiin ja palveluihin liittyvät informaatio- ja merkintävaatimukset	s. 58-62	Kaikki Valion tuotteiden merkinnät ovat lainsäädännön piirissä.

www.valio.fi